

K TVÉMU ŠTĚSTÍ

Dr František Tomášek

K Tvému štěstí

Býlo nastaveno již mnoho různých systémů a napadla řada přiruček o tom, jak možno najít cestu k pravému životnímu uspokojení. Jsou v nich mnohé věci velmi láhové, ale nadávají to co slibují. Tomášek ve své nové knize ukazuje cestu, která bezpečně a jistě může každého přivést k pravému životnímu štěstí. Je to cesta, kterou ukazuje ten, který jediný o sobě může říci: „Já jsem cesta, pravda a život...“ S toho hlediska upozorňuje nejprve na zdánlivé životního štěstí, na dezastru, která nás nechce jen omezovat v naší osobní svobodě, nýbrž chce nám zabezpečit naše štěstí životní a věčný. Upozorňuje na knihu, v níž jsou zdánlivé dezastry nejlépe vyloženy, na Písmo svaté. Kdo najde po cestě, kterou ukazuje náš Bůh, hleď. Proto další kapitoly pojednají o pokutě a hříchu. Proti odstrašivé síle pokutě a hříchu musíme působit do- středivou silou modlitby a svě- tostí, světlí pravidelně a čas- tížně svého zpovědi a sv. přijí- mání. Krásně, radostně a bez- pečně se jde životem po bohu nejlepšího Přítele jakž Krista a jeho nebeské Matky. V po- sledních kapitolách se říká autor: „Čím odpovíš na lásku svého nejlepšího Přítele a své nejlepší Matky?“ A tlumočí plamennou odpověď vás všech

Dr František Tomášek:

K ŠŤASTNÉMU ŽIVOTU

KNIHA MLADÝCH NA CESTĚ K BOHU

Olomouc 1948

Úvodem

Viděls někdy člověka, který by si nepřál býti šťastný? A s kolika lidmi ses setkal, kteří by o sobě mohli podle pravdy říci, že jsou šťastni! Lidé mají své „koníčky“, svá oblíbená zaměstnání, hledají zábavy všeho druhu, ale pocit hluboké a trvalé radosti jim při tom všem zůstává neznámý.

A všš vůbec, že je možno takového plného štěstí skutečně dosáhnout? Bůh je dává každému, kdo je ochoten o ně bojovat. Je však třeba těsně se přimknout k Bohu, který je pramen všeho dobra a veškeré krásy, a věrně a s láskou se řídit jeho zákonem, který slavnostně vyhlásil s hory Sinaj. Tento zákon vepsal Bůh také do duše každého člověka a může jej v sobě číst každý, kdo má čisté oči.

Žít tak, jak žádá tento zákon, není vždycky snadné, ale co velkého se kdy uskutečnilo bez námahy? Naopak, čím obtížnější práce, tím větší radost, když jsme hotovi.

Tato kniha ti chce pomoci k této radosti. Začni ještě dnes!

Mnoho zdaru!

*Dr. FRANTIŠEK TOMÁŠEK,
Olomouc, Komenského 6/11.*

V Olomouci, 6. ledna 1948.

I. Cesta tvého životního štěstí: Desatero!

1. ZÁKLAD DESATERA: V JEDNOHO BOHA VĚŘITI BUDEŠ!

Má-li budova stát pevně, musí mít pevný základ. Podobně potřebuješ i ty pro budovu svého životního štěstí pevný základ. Tímto základem je desatero! Bez něho by se budova tvého štěstí rozpadla v trosky. Bylo již dosti takových, kteří se dívali na desatero pohrdavě, ale vždy draze na to doplatili. Velmi výstražně to znázorňuje americký film: Desatero. Předvádí velkopodnikatele staveb, který chtěl nepoctivostí ještě více zbohatnout. Do rozpočtu započítal vysoké procento cementu, ve skutečnosti byl však poměr cementu k ostatní směsi zcela neúměrný. Tak se stalo, že jeho obrovská novostavba se shroutila. Soudně byl usvědčen z podvodného míchání cementu a přišel o všechno. Film končí plamenným slovem na deskách desatera: „Nepokradeš!“ Podobně to dopadá i s tím, kdo šlape po kterémkoliv jiném přikázání desatera, neboť vždy tím nejvíce poškozuje sebe, i kdyby se s počátku zdálo, že si tím pomáhá.

Celé desatero se opírá o přikázání první: „V jednoho Boha věřití budeš!“ Kdo by se domníval, že může vytáhnout a odhodit tento nejhlubší základní kvádr, zbavil by se nejdůležitějšího podkladu a celá další životní výstavba by byla pochybena.

Proto si važ pravé víry jako nejvzácnějšího pokladu, opatruj si ji, prohlubuj ji studiem, modli se o její zachování, neboť je velkým darem Božím a hlavně podle víry opravdu žij!

Najdou se lidé, kteří říkají, že prý na tom nezáleží, zdali někdo v Boha věří či nikoliv. Hlavní prý je to, aby byl každý čestným, poctivým člověkem a užitečným členem lidské společnosti. Je samo-

zřejmé, že má býti každý čestným, poctivým člověkem a užitečným členem lidské společnosti. To však nestačí, neboť *Ježíš Kristus řekl: „Kdo věří ve mne, má život věčný“*. (Jan 6, 47.) *„Kdo neuvěří, bude zavržen.“* (Mar. 16, 16.) *Kdo má pevnou víru v Boha a pravou úctu k jeho zákonu má také úctu i k zákonu mravnímu, a tím si buduje štěstí nejen věčné, nýbrž i životní. Lékař MUDr. O. Rožánek o tom píše: „Člověk potřebuje náboženství, a byl-li o ně nesvědomitostí nedouků připraven, musí zakrtnout a padne, poněvadž postrádá mravního podkladu, který by jej nejen od tělesné, nýbrž i od mravní zkázy chránil“*.

Víra v Boha je potřebná pro životní a věčné blaho nejen každého jednotlivce, nýbrž i pro blaho celého národa. Velmi správně prohlásil *americký prezident Harding: „Žádný národ nemůže prosperovati, žádný národ nemůže dlouho trvati, zapomene-li na Boha všemohoucího.“* Je tedy nepřítelem národa ten, kdo brojí proti náboženství. *Můžeme proto říci s Komenským: „Ze všeho potřebného nejvíce nám třeba Boha“*.

Poněvadž je víry v Boha tolik potřebí, zařídil to Bůh již tak, aby každý jej mohl poznat z oné knihy, ve které dovede čísti každý člověk, z knihy přírody. *Boha můžeme poznati:*

1. Z toho, že všechny věci mají svou příčinu mimo sebe, tedy i celý svět. Nic se nemůže samo udělat. Dům má svého stavitele a svět má svého Stvořitele.

2. Z pohybu země a ostatních těles ve vesmíru. Nic se nemůže samo od sebe dát do pohybu. Pohyb dal naší zemi a ostatním tělesům ve vesmíru všemohoucí Bůh.

3. Ze vzniku života na zemi. Je dokázáno, že z neživé hmoty se nemůže vyvinout živá bytost. Proto první rostliny, zvířata a lidi stvořil Bůh a také jim dal zákony, jak se mají dále rozmnožovat. Universitní profesor MUDr. Josef Hyníe píše: *„Dnes je určité prokázáno, že všechno živé vzniká zase ze živého. Nikdy v přírodě nevidíme, že by živý tvor mohl vzniknouti z hmoty neživé“*.¹⁾

4. Ze zákonů přírodních. Všechno v přírodě se řídí podle přírodních zákonů. Tyto zákony nedali lidé, nýbrž Tvůrce přírody

¹⁾ Mladé mužství, Praha 1941, 11.

Bůh. On je zákonodárce nejvyšší. Vše je tak obdivuhodně zařízeno! Lidská mysl jen ponenáhlu objevuje zákony, které řídí dění ve světě a sklání se v němém údivu před jejím Tvůrcem.“¹⁾ Čím lépe kdo poznal velké dílo Boží v přírodě, tím více také věří v Boha. Slavný francouzský učenec Ludvík Pasteur krásně to vyjádřil slovy: „Všechna moje studia a bádání mne přivedla tak daleko, že mám takřka víru bretoňského sedláka. A nepochybuji nikterak, že kdybych studoval a bádala ještě více, že bych měl víru bretoňské selky“.

5. Ze zákona mravního. Jsou-li naše myšlenky, slova a skutky v souhlasu s mravními zákony, máme vnitřní uspokojení. Když však naše myšlenky, slova a skutky jsou v rozporu s těmito zákony, ozývají se v nás výčitky svědomí. Zákon mravní jsme si sami nedali, ani jej nemůžeme odstranit. Zákon mravní nám dal Soudce nejvyšší — Bůh.

Jsou ovšem i takoví, kteří tvrdí, že nevěří v Boha, nýbrž jen v hmotu a sílu. Jsou to materialisté. Materialisté hlásají, že hmota a síla vždycky byla, je a bude, že je tedy věčná. Hmota a síla nemůže být věčná, neboť co je věčné, musí být nekonečně dokonalé, neomezené, nezměnitelné a nezávislé. Hmota a síla však nejsou nekonečně dokonalé. Mají omezené schopnosti, přecházejí z jednoho stavu do druhého a jsou na sebe vzájemně závislé. Proto hmota a síla nemohou být samy sebou, nýbrž mají svůj původ od jiné bytosti nekonečně dokonalé. Tato nekonečně dokonalá bytost, která je sama sebou od věčnosti, je Bůh. Proto správně myslící člověk nemůže být materialistou.

2. DESATERO A SVĚDOMÍ.

Bůh chce umožnit každému člověku šťastný životní a věčný. Proto vložil svůj zákon do duše každého člověka, aby každý věděl, co má dělat pro své životní a věčné blaho. S tímto zákonem v duši přichází na svět každý člověk, proto mu říkáme přirozený zákon Boží. Když člověk dospěje k užívání rozumu, může poznati svým ro-

¹⁾ MUDr. Jos. Hynie, tamtéž, 70.

zumem tento zákon Boží ve své duši, takže potom může usuzovat¹ to dělat mám, to dělat nesmím. Tento soud našeho rozumu o tom, zdali něco dělat mám, nebo nesmím, je svědomí. *Svědomí je soud našeho rozumu o mravní hodnotě našeho jednání.*

Svědomí před skutkem se jmenuje předchozí a svědomí po skutku se jmenuje následné. Svědomí před činem nebo při činu pobízí nebo varuje, po činu buď chválí nebo vyčítá, blaží nebo mučí. Dobré svědomí největší jmění. Zlé svědomí nejhorší soudce.

Jen svědomí předchozí rozhoduje o mravní hodnotě našeho skutku, t. j. zdali jsme jednali správně anebo zhřešili. Když tedy někdo byl až později o něčem poučen, že je něco nedovolené, a před tím to nezaviněně nevěděl, tím ještě nezhrěšil. Kdyby však to dělal znovu, ačkoliv byl již o tom poučen, že je to hříšné, pak by se ovšem dopouštěl hříchu.

Nesmíme nikdy jednati proti jistému dobrému předchozímu svědomí, protože takové svědomí nám hlásá zákon Boží. V tom smyslu napsal apoštol sv. Pavel: „Všechno, co není z přesvědčení, hříchem jest.“ (Řím. 14, 23.) Pěstuj a vychovávej své svědomí zvláště tím, že každý večer zpytuješ své svědomí, vzbudíš dokonalou lítost s dobrým předsevzetím pro další den. Přistupuj pravidelně častěji k sv. zpovědi, alespoň jednou za měsíc! Pílně se dále vzdělávej ve sv. víře, neboť tím zároveň vzděláš i své svědomí. Nikdy neotupuj své svědomí hříšnými návyky nebo opojným nápojem. Otupené svědomí je cesta k nejhorším koncům.

Přirozený zákon Boží mohou poznati v hlavních rysech všichni lidé, i pohané, neboť je vrozený. Poněvadž mnozí dosti jasně nepoznávali tento zákon anebo ho nedbali, proto Bůh oznámil neboli zjevil svůj zákon s hory Sinaj (asi r. 1500 př. Kr.). To je zjevený zákon Boží neboli desatero Božích přikázání. Všichni jsme povinni zachovávat desatero, poněvadž jen blíže vysvětluje přirozený zákon Boží a Ježíš Kristus je potvrdil pro všechny lidi slovy: „Chceš-li vejít do života (věčného), zachovávej přikázání! (Mat. 19, 17.) Desatero Božích přikázání znáš: 1. V jednoho Boha věřití budeš! 2. Nevezmeš jména Božího nadarmo! 3. Pomni, abys den sváteční světil! 4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho žil a dobře

*ti bylo na zemi! 5. Nezabiješ! 6. Nesesmílníš! 7. Nepokradeš!
8. Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému! 9. Nepo-
žádáš manželky bližního svého! 10. Aniž požádáš statku jeho!*

K tomu připojil Ježíš Kristus ještě dvě hlavní přikázání lásky:
„Milovati budeš Pána Boha svého, z celého srdce svého, z celé
duše své a z celé mysli své. To jest největší a první přikázání.
Druhé pak jest podobné jemu: Milovati budeš bližního svého jako
sebe samého.“ (Mat. 22, 37—39.)

3. DESATERO ZABEZPEČUJE TVÉ ŽIVOTNÍ ŠTĚSTÍ!

*Představ si, co by se asi stalo, kdyby se jednoho dne naší země
nechtěla poslouchat a řekla by si: „Já se nenechám omezovat ve
své svobodě, já se už dále nebudu otáčet kolem své osy a kolem
slunce, já se budu otáčet tak, jak mě se to bude líbit!“ Co by
se stalo? Došlo by k strašnému konci naší země i s námi.*

*A představ si, že by si řidiči motorových vozidel jednoho dne řekli:
„My si nenecháme omezovat svoji svobodu dopravními předpisy,
budeme jezdit tak, jak se nám zalíbí!“ Jak by to dopadlo? Samé
srážky, neštěstí, mnoho lidí by přišlo o život nebo by bylo zmr-
začeno.*

*A teď si ještě představ turistu, který vystupuje na vysoké hory.
Je už ve veliké výšce. Na jednom místě přijde k zábradlí. Za tímto
zábradlím je prořídle křoví a pod ním strmá, hluboká propast.
A on by si řekl: „Já se nenechám omezovat ve své svobodě, já
chci všechno vidět a zkusit, půjdu dál...“ Přeleze zábradlí, udělá
několik kroků, půda se pojednou začne pod ním zesypávat, vy-
křikne... zachycuje se zoufale slabých větévек křoví a již se řítí
do hluboké propasti, kde zůstává se zohaveným tělem v kaluži
vlastní krve... Nechtěl nechat omezovat svou svobodu...*

*Některé lidé si říkají: „Jsme mladí, chceme přece něco užít, něco
ze života mít! Všeho chceme užít, všechno chceme zkusit, nene-
cháme se omezovat žádným zákonem, dokonce celým desate-
rem! A teď začínají přestupovat Boží přikázání... Jak to s nimi
v životě nakonec dopadne? Jak by to dopadlo se zemí, která by*

se již nechtěla otáčet kolem své osy a kolem slunce? Jak by to dopadlo, kdyby řidiči jezdili, jak by se jim zalíbilo? Jak by to dopadlo s turistou, který by se nenechal omezovat zábradlím ve vysokých horách a udělal by krok nad propastí?

Pamatuj proto: Bůh nám dal svůj zákon nikoliv proto, že by nás chtěl jen omezovat v naší svobodě, nýbrž proto, aby nám zabezpečil naše štěstí životní a věčné. Hleď proto zákon Boží co nejlépe poznávat a také jej zachovávat! Kniha, která tě důkladněji poučí o zákonech Božích je Písmo svaté.

4. ZNÁŠ PÍSMO SVATÉ?

Ruský spisovatel Merežkovský píše ve své knize „Kristus nepoznaný“: „Denně čítal jsem bibli a budu ji čísti, dokud moje oči budou vidět a kde jen bude světlo, ať v záři slunce nebo ve svitu krbu; za jasného dne či v temnu noci, ve štěstí či v neštěstí; ve dnech zdraví či nemoci; ve chvílích plných důvěry či v malomyslnosti; v rozmachu duše či v sklíčenosti. — Vždy je mi, jako bych četl něco nového, dříve netušeného, něco, čeho nikdy nebudu moci proniknouti až do hlubin a do jeho posledního cíle. — Zlatá ořezka mé bible je již setřelá, papír zežloutl, kožená vazba rozbita, hřbet odpadl. Některé stránky jsou odtrženy. Měla by býti dána znovu do vazby. Ale nemohu se rozhodnout a bibli dát z rukou. Lekám se myšlenky, že bych se měl od ní třeba jen na několik dní odloučiti. — Co mi mají dát do rakve? Bibli. S čím jednou vstanu z mrtvých? S biblí. Co jsem na zemi vykonal? Četl jsem bibli.“

A spisovatel Strindberg, který dlouho bloudil bez víry, vyžádal si před smrtí bibli, položil si ji na prsa a řekl: „Toto jest to jediné pravdivé.“

Odkud taková úcta a vážnost k Písmu svatému? Odtud, že to není pouze obyčejná kniha, sepsaná jen z lidského rozumu, nýbrž z vnuknutí Ducha svatého. *Písmo svaté neboli bible je sbírka knih, které byly napsány z vnuknutí Ducha svatého a od církve uznány za slovo Boží. Jeho hlavním a předním původcem je Bůh, který použil vedlejšího autora, člověka, jako svého nástroje. Duch svatý*

osvítit mysl svatopiscovu, aby měl správné poznání, pohnul jeho vůli, aby psal a při sepisování chránil ho od omylů a bludů. Tato zcela jedinečná a nadpřirozená pomoc Boží, které se dostalo jen spisovatelům knih biblických se nazývá inspirace. (Z latinského *inspirare*, t. j. vdechnouti). Pravíme, že bibličtí spisovatelé byli Duchem svatým inspirováni. (Všeobecný církevní sněm tridentský prohlásil r. 1546: „Posvátný sněm přijímá se stejným pocitem úcty a vážnosti všechny knihy jak Starého, tak Nového Zákona, poněvadž původcem obou je jediný Bůh, a váží si jich.“) Bibli dělíme na knihy Starého a Nového Zákona. Knihy Starého Zákona obsahují svaté pravdy, které Bůh zjevil prostřednictvím patriarchů a proroků. Knihy Nového Zákona obsahují svaté pravdy, které zjevil Bůh prostřednictvím Ježíše Krista a jeho apoštolů.

Ježíš Kristus ovšem apoštolům nenařídil, aby jeho učení napsali, nýbrž, aby je ústně dále hlásali. Poručil jim: „... Učte všechny národy...“ Apoštolé proto všechno nenapsali, hlavně učili ústně. Pravdám, které apoštolé jen ústně hlásali, ale nenapsali, říkáme ústní podání. Všechny tyto pravdy zachovává svatá církev katolická, neboť to přikázal Kristus apoštolům a jejich nástupcům slovy: „Učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal...“ Velice se proto mylí ti, kteří říkají, že se má věřit jen tomu, co je v Písmě svatém, neboť v Písmě svatém není napsáno všechno, čemu Spasitel učil. Apoštol sv. Jan o tom píše: „Je však ještě mnoho jiných věcí, které učinil Ježíš: kdyby vše to mělo být napsáno, knihy celého světa by toho neobsáhly.“ (Jan 21, 25.)

Hleď si opatřit alespoň Písmo svaté Nového Zákona. Najdeš v něm mnoho náboženského poučení a povzbuzení. Když si budeš kupovat Písmo svaté, dobře si všimni, zdáli je to katolické vydání. Poznáš to podle toho, že je opatřeno vysvětlivkami pod čarou a že je vydáno se schválením církevním. (Bývá tam vytištěno obyčejně na druhé straně: „Nihil obstat“, t. j. není námitek a „Imprimatur“, t. j. smí se tisknout.)

Při četbě bible vždy na to pamatuj, že je napsána pro poučení náboženské a nikoliv pro poučování ve vědách přírodních. Tak na příklad hned na počátku vypravuje Písmo svaté, že Bůh stvořil

svět v šesti dnech a sedmý den odpočinul a jej posvětil. Které máš v tom poučení? Máš v tom poučení náboženské, že Bůh stvořil celý svět a všechno, co je v přírodě, že máš šest dní pracovat, sedmý den odpočinout a posvětit. — Dále vypravuje Písmo svaté, že Bůh učinil tělo prvního člověka ze země a vdechl do něho nesmrtelnou duši. V tom máš opět poučení, že tělo lidské je složeno z takových látek, jaké jsou v zemi. Duše lidská však není z hmoty, Bůh ji dal přímo „ze sebe“, a proto se jemu podobá rozumem a svobodnou vůlí, je nesmrtelná. V tom smyslu praví Písmo svaté: „Stvořil tedy Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil ho, muže a ženu stvořil je.“ (I. Mojž. 1, 27.) A když se dále praví, že Bůh učinil první ženu Evu ze žebra Adamova, pak je v tom opět vzácné poučení náboženské, že Eva je zrovna tak člověk jako Adam a jako žebro náleží k tělu, tak Eva bude patřit k němu.

Poněvadž je Bůh nejvyšší dobrotivý, proto obdařil první lidi také mnohými dary na duši i na těle. Teprve hříchem prvotním ztratili lidé tyto dary pro sebe a pro své potomky, pro nás. Jestliže slyšíte anebo čtete něco o pračlověku z doby diluviální, jak žil ještě polodivoce atd., pak to neznamena, že člověk diluviální byl první člověk vůbec, nýbrž znamená to pouze tolik, že jsou to první stopy, jež byly dosud po lidech nalezeny. Pračlověk z doby diluviální je ovšem už z potomků prvních lidí Adama a Evy, kteří již trpěli následky hříchu dědičného a museli tvrdě zápasit s přírodou.

Při četbě bible pamatuj vždy na to, že nikdy nemůže býti skutečného rozporu mezi tím, co je v bibli a mezi vědeckým poznáním rozumovým, neboť jeden a týž Bůh je původcem rozumu a také těch pravd, které jsou v bibli, a nejvyšší moudrý Bůh nemůže si nikdy odporovat. Rozpor může býti jen zdánlivý, když někdo nerozumí správně některému místu Písma svatého anebo když mylně považuje za vědeckou pravdu to, co není vůbec dokázáno a je pouze málo odůvodněnou domněnkou. Když bys něčemu v Písmě svatém dobře nerozuměl, obrať se na kněze buď přímo anebo se na to zeptej ve sv. zpovědi a on ti to vysvětlí. On ti

to může vysvětlit nejlépe, neboť ti může podat výklad církve, kterou založil Kristus na apoštolu sv. Petrovi a na jeho nástupcích, římských papežích, jako strážkyni zjevených pravd Božích. Této své církvi také slíbil: „Já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.“ (Mat. 28, 20.) V těch věcech, které jsou nutné k spasení, t. j. ve věcech víry a mravů učí prostřednictvím církve vlastně sám Kristus, a proto v těchto věcech církev nemůže bloudit, je neomylná.

II. Pokušení a hřích.

1. POKUŠENÍ.

1. **Herkules na rozcestí.** Starý řecký spisovatel Xenofont zaznamenal ve své 3. knize „Anabase“ báj o Herkulovi. Možná, že ji znáte. Když mladý muž Herkules se chystal na své životní poslání, odebral se do samoty a přemýšlel, kterému povolání by se měl věnovat.

Tu k němu přistoupily dvě dívky. Jedna z nich měla vzhled velmi ušlechtilý, vážný a byla cudně oblečena v dlouhý, řasnatý šat. Druhá byla oděna svůdně a vyzývavě na něho pohlížela. „Ženo, jak se jmenuješ“, zeptal se jí Herkules. „Přátelé mi říkají štěstí a nepřátelé hřích. Pojď se mnou! Dám ti všechny požitky světa. Budeš žít v bohatství a v rozkoších, na které jen pomyslíš.“

Herkules se obrátil k ženě první a tázal se jí: „A jak ty se jmenuješ?“ „Ctnost“, odpověděla. „Pojď se mnou a já ti slibuji slavnou budoucnost a nesmrtelnost. Nechci tě klamati. Cesta k slavné budoucnosti a k nesmrtelnosti nevede k pozemským radovánkám, ale ukládá mnoho práce a námahy. Chceš-li se mnou dosáhnouti slavné budoucnosti, musíš ctít Boha, bojovat proti zlým náklonnostem a jiným býti užitečným.“

Opět však k němu úlisně promlouvá svůdnice: „Nechod za ní, život po jejím boku byl by pro tebe bez radostí, tvrdý a smutný. Pojď jen za mnou, užiješ lásky žen, vína, hudby, tance, zpěvu, všeho, co budeš chtít.“ — Vtom se ozývá varovný hlas ženy první: „Pamatuj na konec! Půjdeš-li za mnou, očekává tě velká čest, sláva a nesmrtelnost jako odměna za ctnostný život. Půjdeš-li však s ní, tvým koncem bude hanba a zoufalství.“

Teď byl Herkules na rozcestí. Kam jít? Za hříchem... za ctností...? Co zvolil? Nesnadnou, ale krásnou cestu ctností! Pro-
dělal mnoho zápasů a bojů, avšak vítězných a stal se slavným
a nesmrtelným.

*Mladý člověk se podobá často Herkulovi na rozcestí: na jedné
straně jej láká v nejrůznější podobě hřích a na druhé straně Kristus
ukazuje desatero a zve: „Pojď a následuj mne!“ Ovoce hříchů
jsou výčitky svědomí, jež jsou hořké jak pelyněk a mívají v zápětí
duševní i tělesný rozvrat. Ovoce života podle desatera je síla,
štěstí a nevýslovná radost. Nepochybuji o tom, co budeš volit ty!*

2. Tragedie včelky. Bylo krásné, slunné ráno, když se chystala
mladá včelka vyhledat medonosné květiny. Poněvadž byla ještě
mladá, dovolila jí královna delší spánek, aby si náležitě odpoči-
nula. Když vyletěla, již se vracely některé její starší sestřičky. Naše
včelka byla nezkušená a k tomu ještě neopatrná. A tak se stalo,
že vletěla mezi dvěma keři do natažené pavučiny. Nemohla dále.
Jemná, ale důmyslně spletená vlákna pavučiny ji objala jako kleště.
Začala sebou zmítat, chtěla se dostat ven z toho hrozného ob-
jetí — ale stříbrné nitky jejího nepřitele-pavouka ji objímaly ještě
těsněji... Již se nemohla skoro ani hnout... Cítila, že je ztracena...
Její první výlet a tak smutně skončil... Bylo jí úzko z toho, co
bude dál...

„Co bych mohla ještě udělat? Jak se z toho nebezpečí dostat
ven?“ Vtom se k ní něco zdaleka blížilo — jako přišera. Byl to
on! Pavouk! Zastavil se před ní, aby se dobře podíval na svou
kořist. V jeho očích viděla plameny chtivé žádosti po ní. Včelka
se zachvěla. Teď, až bylo pozdě, si vzpomněla na to, jak ji její
starší kamarádky varovaly, aby se nepouštěla mezi křoví, že tam
čká nepřítel, aby lítala jen ve volné prostora. Ona však toho
nedbala. Chtěla všechno vidět, všechno zkusit. A teď, jaká hrůza:
z očí do očí se na ni dívá zákeřný nepřítel, aby se vrhl na její
mladý život. Již se k ní docela přiblížil... Včelka od strachu
skoro omdlévala. Byl tak ošklivý! Ty jeho hrozné oči! Ta jeho
chapadla!

„Prosím tě, pusť mne“, volala bolestně. „Jsem ještě mladá, ne-

zkušená . . . Smiluj se nade mnou! Nenič můj mladý život!" Pavouk se zachechtal. „Jen pomalu a tiho“, řekl s ďábelskou škodolibostí. „Už jsi mou navždy. Už mi neujdeš . . . Já jsem tě nevolal. Sama jsi sem přišla. Odpočiň si ještě trochu a potom budeš celá moje! Rozumíš? Celá moje! Toužím po tvé mladé, čerstvé krvi . . .“

„Ale já nechci zemřít“, plakala včelka. „Já jsem teprve začala žít. Chci se pokochat krásou květů a nasytit se vůní ranní rosy. Prosím tě, pusť mne!“

„Už tě nepustím, už jsi moje“, řekl pavouk. V jeho očích zasvítily zlověstné plaménky chtivé žádosti, vypjal se v celé své ošklivosti, vrhl se na ni, pevně sevřel svými chapadly a pak se do ní zakousl . . . Ubohá včelka sebou ještě chvíli zmítala v tomto hrozném objetí, cítila palčivou, řezavou bolest jeho kusadel ve svém těle, pak zavřela oči a přestala žít . . . Pavouk vyssál do poslední kapky její mladou krev a pak pohodil její bezvládné tělo na pochoutku ještě mravencům.

Je to jenom povídka, ale bolestně pravdivá i v životě lidském. Kdo je onen pavouk, který rozprostírá své zrádné síť na každého, zvláště na nezkušeného, mladého člověka, ať je to hoch nebo dívka? Je to hřích. Hřích je sám o sobě ošklivý. Proto se nenápadně skrývá, někdy i za něčím na pohled velmi krásným a milým. Svě síť rozprostírá zcela nenápadně. Jeho síť je všechno to, co láká ke hříchu. *Pokušení pochází někdy od vlastního těla, někdy od zkažených lidí, od toho, co je špatného ve světě, a někdy od ďábla. Proto se modlíme v modlitbě k andělu strážnému: „Tělo, svět, ďábla přemáhám...“ A Pán Ježíš nás napomíná: „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ (Mat. 26, 41.) „Bděte“, to znamená: buďte opatrní. Tělo a ostatní stvořené věci mají nás k Bohu přivádět a nikoli od něho odvádět.*

3. Čím přemůžeš pokušení? — Kdo v sobě pokušení cítí, třebaš i velice silně, ale s tím nesouhlasí, to ještě není hřích. Není hříchem to, co cítíme, nýbrž to, co chceme, ač víme, že to Bůh zapovídá. *Z pokušení se stává hřích tehdy, když ke zlému svolíme, buď v myšlenkách, v žádostech, v řečech nebo skutkem. Pokušení pře-*

ke hříchu se varujeme a modlitbou se bráníme.

Hned s počátku pokušení rozhodně odpírej! „Odpírejte ďáblu a on uteče od vás“, praví Písmo svaté. (Jak. 4, 7.) Když tě něco vábí ke hříchu, řekni rozhodně: nikoli! To se nesmí! Nechci! Varuj se příležitosti ke hříchu! Odejdi ihned od toho, kdo tě svádí! Nečti dále knihu, která v tobě probouzí hříšné myšlenky! Nechoď na neslušné zábavy! Když tě něco pokouší ke hříchu, ať je to cokoliv, pryč odtud, pryč s tím! Neboť podle slov Písma svatého „kdo miluje nebezpečí, zahyne v něm.“ (Sir. 3, 27.)

Bráň se modlitbou! Pán Ježíš řekl nejen „bděte“, nýbrž také „modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ Zvláště účinné jsou v pokušení modlitby střelné: „Hříchu, nedotýkej se mne, jsem Boží! — Pane Ježíši, Ty jsi můj a já jsem Tvůj (Tvá)! — Maria, Pomocnice křesťanů, oroduj za nás! — Raději zemřít než zhřešit! — Pane Ježíši, jen Tobě patří moje mládí! — Ježíši, Tobě žiji. — Pomož, Bože. — Maria, oroduj za mne! — Anděle Boží, stůj při mně.

Pokušení je jako pekelná jiskra, která padla na tvé svatební roucho pro nebe — na milost posvěcující. Tuto pekelnou jiskru musíš ihned uhasit, aby ti nepoškodila anebo nezničila drahocenné roucho milosti posvěcující.

2. OVLÁDEJ SVÉ TĚLESNÉ PUDY!

1. Pudy jsou nezbytné k zachování života, musíš je však ovládat a vychovávat. — *Představ si velké, osmiválcové auto.* Stojí nehybně na silnici. Vtom přichází šofér, sedne si za řídicí kolo, odbrzdí, zapne motor, nastartuje, těžké auto se rozjíždí a jako šipka letí i do vysokých kopců, neboť osmiválcový motor už něco utáhne. Co by se však stalo, kdyby se šofér rozjel plnou rychlostí přes sto kilometrů v hodině, ale pak by auto dále neřídil? Vedlo by to v nejbližší okamžiku ke hroznému konci. Toho byl by schopen jen šílenec.

Proč ti to zde vykládám? *Auto je tvoje tělo, motor jsou tvé pudy.*

Jako motor pohání auto do pohybu, podobně i pudy pohánějí člověka k určitým úkonům, aby svůj život zachoval a také aby se zachovalo na světě lidské pokolení. Pud je neuvědomělá snaha po dosažení nějakého hmotného, smysly postižitelného dobra. Pud sám si neuvědomuje povahu dobra a není s to si uvědomit ani prostředky k dosažení toho dobra. Proto se pud v pravém smyslu slova vyskytuje jen u zvířat a u kojenců. Pojmu „pud“ používáme u člověka nikoli ve smyslu stejnoznačném jako u zvířete, nýbrž jen ve smyslu přeneseném.

Pudy u zvířete a pudy u člověka jsou docela něco jiného. U zvířete jsou pudy řízeny vnitřní nutností, zvíře je nemůže ovládnout a řídit, jsou nepřekonatelné, ozývají se jen v určitých chvílích (zvl. pud po výživě) a obdobích (zvl. pud pohlavní). Zvíře jde za nimi slepě a za každých okolností, poněvadž tak to zařídil Stvořitel, aby se udržel jejich život a také přicházeli na svět další noví jedinci.

Avšak u člověka pudy nejsou řízeny vnitřní nutností, člověk je může a také má ovládnout a řídit, neboť se ozývají často, bez přesně vymezených hranic a nejednou i v míře nežádoucí. Toto porušení lidské přirozenosti jest jedním z následků dědičného hříchu. Proto dal Stvořitel člověku rozum, aby mohl poznat věčně platné náboženské a mravní zákony, jimiž se má řídit, dal mu také svobodnou vůli, aby se mohl svobodně rozhodovat pro mravní dobro a tím si zjednával zásluhy pro život věčný a také nabízel svou pomoc těm, kteří o to prosí modlitbou, účastí na mši svaté a přijímáním svátostí.

Pudy dal člověku Bůh, a proto nejsou ničím špatným. Pudy jsou naprosto nezbytné k zachování lidského života. Z pudů je nejdůležitější pud po pokrmu a nápoji, pud po činnosti, pud společenský a pud pohlavní. Kdyby člověk neměl pudu po výživě, neměl by žádné touhy po pokrmu a nápoji a brzy by zemřel. Kdyby člověk neměl pudu po činnosti, pak by nepracoval, nepřičiňoval by se, neměl by prostředků k slušné výživě, jen by živořil, nebylo by pokroku ani kultury a všechno by se dostávalo do největšího úpadku. Kdyby člověk neměl pudu společenského,

pak by žil každý sám pro sebe, nic by nesděloval jiným, nebylo by vzájemné pomoci ani života společenského, člověk by žil všude osamocen a sobě ponechán jako na poušti. Kdyby člověk neměl pudu pohlavního, pak by muže vůbec nic nevábilo k dívce a také dívky by byli muži úplně lhostejni, nebylo by manželství, ani tělesného spojení, děti by se proto vůbec nerodily a pokolení lidské by vymřelo.

Jsou tedy pudy nezbytně nutné k zachování lidského života i lidského pokolení na světě. Proto Bůh tyto pudy lidem také dal. Svých pudů má však člověk používat tak, jak to určil Bůh desaterem svých přikázání. Jako šofér musí ovládat a řídit motor i směr rozjetého auta, aby správně dojel k cíli a zabránil velkému neštěstí, podobně i člověk musí ovládat své pudy. Kdyby se nechal vésti slepě jen tělesnou silou svých pudů, pak by i v jeho životě došlo k podobné pohromě, jako kdyby se řídilo silou motoru rozjeté auto, ale nebylo by ovládáno. Proto vždy pamatuj: své pudy musíš ovládat stůj co stůj! Je to proto tak důležité, poněvadž po hříchu prvotném je naše vůle oslabena, jsme více nakloněni ke zlému než k dobrému. A tato zlá náklonnost se projevuje právě nejvíce v pudech. Bylo by proto velmi nesprávné a krajně nebezpečné, kdyby někdo říkal, že tělu se má dát všechno, po čem touží. Je to zrovna tak, kdyby někdo říkal, že auto se má nechat běžet úplně volně tam, kam je žene síla motoru a nemá se řídit směrem.

Pro štěstí člověka je mnohem důležitější, aby ovládal své tělesné pudy, než všechny moderní vynálezy a pokroky, které uvádí do svých služeb. Když se lidé sami stanou divokou zvěří, co jim prospěje, že mohou telefonovat z Nového Yorku do Paříže, že se mohou spojit radiotelegraficky ihned s celým světem, že mohou používat i televise a dopravními velkoletadly hravě a v rekordním čase překonávat největší vzdálenosti mezi všemi světadly? Ohlédněme se jen kolem sebe po světě a uvidíme, jak přes všechno elektrické osvětlování jest ještě mnoho tmy v nejzákladnějších otázkách lidského života a jak temné proudy vášní a náruživostí rozmetávají lidské štěstí. Asi čtyřicet milionů obětí jen na lidských životech v poslední světové válce je strašlivým výkřikem, jak

hluboko člověk poklesne, když se dává zatemňovat prudkostí svých vášní, slepou pudovostí svých nárůživostí a nejde za hlasem zdravého rozumu a ve světle čisté náboženské víry.

2. Ovládej a vychovávej pud po pokrmu a nápoji! Nejsme na světě proto, abychom jedli a pili. Jíme a pijeme proto, abychom žili. Buď proto spokojen s pokrmem jednoduše připraveným, jen když obsahuje živiny, potřebné pro tvé zdraví, a s nejzdravějším nápojem — dobrou vodou, případně s ovocnou šťávou. Když třebaš někdy maminka neuchystá jídlo podle tvé chuti, nekritisuj. Různé mlsy, zmrzlina a podobné věci nejsou potřebnou součástí lidské potravy. Zelenina a ovoce jsou však důležitou složkou potravy, neboť obsahují potřebné látky nerostné (minerální) a vitaminy. Zásadně však nepij nápojů lihových, neboť jsou jedem pro mladé, zdravé tělesné ústrojí. Jen v jistých případech onemocnění může tento jed působit léčivě, když je to lékařsky doporučeno. Ještě větší škody než na těle působí opojný nápoj na duši. Mladí lidé, ať hoch nebo dívka, kteří jsou tak neopatrní, že si nechají vnutit opojný nápoj buď na výletě, při zábavě, na hostině a vůbec kdekoliv a dostanou se do „nálady“, nevědí pak ani, co mluví a co dělají. Snadno se dopustí při tom takových kousků, že až vystřízlivěji, s pláčem a hrůzou vzpomínají, zdali to byl sen anebo skutečnost, že se mohli tak zapomenout. Bývá to bohužel často už pozdní pláč, pozdní slzy, když i na svém těle potom cítí zlé následky své lehkomyšlnosti a neopatrnosti.

Uměj si také něco odřeknout v pokrmu a nápoji. Právě tehdy, když žaludek nejvíce po něčem volá, řekni mu: „Jen ne tak honem, počkej, dostaneš až za chvíli. Já jsem pánem, a nikoliv ty!“ Zvláště si hled někdy odřeknout zbytečný mls, zmrzlinu a podobné věci. Tím posílíš svou vůli k dobrému. Vzpomeň, jak Pán Ježíš čtyřicet dní a nocí na poušti za tebe trpěl, když měl hlad a žízeň, vzpomeň, kterak na kříži hynul žízní. Řekni si: „Z lásky k Tobě, Pane Ježíši, a za pokání.“ A uvidíš, že to půjde. Bude tě to pak blažit. I ta myšlenka tě potěší, že ty jsi zůstal pánem, a nikoliv žaludek. Také modlitba před jídlem a po jídle (alespoň kříž) ti pomůže, abys dovedl ovládat svůj pud po pokrmu a nápoji. Správně říkáme: jen zvíře žere, ale člověk jí.

svou práci povinnou a potom se oddej jiné práci užitečné, která tě osobně blaží, a pak si také dopřej slušnou zábavu. Nikdy to však nedělej naopak. Nikdy nezahálej! Stojatá voda hnije. „Rzí se kazí železo i pluh, leností tělo i duch.“ Neštví se však zase tolik z práce do práce, až by ti to škodilo na zdraví!

4. Ovládej a vychovávej pud společenský! Je-li řádně pěstěn pud společenský, vede k společenským (sociálním) ctnostem: k vzájemné pomoci, úslužnosti, snášenlivosti, slušnému chování, šetrnosti k jiným. Tyto ctnosti mají býti květy křesťanské lásky k bližnímu. Nemáš však být stále jen a jen s jinými. Denně máš být také sám se svým svědomím (večerní zpytování), sám s Bohem v modlitbě, zvláště ráno a večer. Zejména v neděli máš věnovat více času této samotě, se svou duší a s Bohem nejen v hojnější modlitbě, ale také v účasti na bohoslužbách, na kázání a v náboženské četbě. Člověk, který jde slepě za pudem společenským a žije jen pro společnost, zapomene snadno na nejpotřebnější: na Boha, na svou duši, na věčnost.

5. Ovládej a vychovávej pud pohlavní! Nech jej v klidu a ničím jej nedráždi, neboť jen tak si zachováš zdravé dospívání a zdravý tělesný i duchovní svůj vývin. Nezačínej proto předčasnou zhlámost a nežeň se brzy do stavu manželského.

Někteří snad ti budou chtít namluvit, že pud pohlavní prý musí každý ukojovat podobně jako pud po pokrmu a nápoji (po výživě). Prý si to tělo žádá a tělu prý se má vyhovět. Tento názor je však zcela nesprávný! Ve skutečnosti je tomu docela jinak. Pud po výživě musí ukojovat každý člověk, aby zachoval svůj život. Kdyby vůbec nejedl a nepil, pak by brzy zemřel. Pud po výživě je tedy k zachování života každého jednotlivce naprosto nutný a každý jej musí ukojovat.

Pud pohlavní je však dán člověku nikoliv k zachování života každého jednotlivce, nýbrž k zachování lidského pokolení. Když někteří nebudou používat svého pudu pohlavního, a proto nebudou ani vstupovat do manželství, tím ještě nevymře lidské pokolení, poněvadž vždy bude dosti těch, kteří do manželství vstoupí a budou pečovat o nový dorost.

3. Z LEHKOMYSLNÉHO DŮSTOJNÍKA MISIONÁŘ A APOŠTOL.

1. **Silné pudy — velká síla k dobrému nebo k zlému.** — Tělesné pudy jsou velké dary od Boha. Kdyby jich člověk neměl, zahynul by nejen on, nýbrž celé lidské pokolení by vymřelo. Když má někdo silné pudy, ale dovede je ovládat a užívá jich k dobrému, nelekne se žádných překážek a může vykonat velmi mnoho dobrého. Když někdo svých silných pudů používá ke zlému, je schopen nejhorších neřestí i zločinů a šíří kolem sebe strašlivou zhoubu. Když někdo má pudy jen slabé, obyčejně nevykoná mnoho dobrého, avšak nehrozí ani nebezpečí, že by napáchal mnoho zla. Vždy ovšem hrozí nebezpečí, že svou nehybností zanedbá i to dobré, které vykonati mohl.

2. **V otroctví pudů.** — *Že silné pudy vedou k velkým poblouzením a hříchům, když jsou obráceny k zlému, nebo zase k nejobětavějším, hrdinským skutkům lásky, když jsou obráceny k dobrému, vidíme na životě bývalého francouzského důstojníka, který se jmenoval Karel de Foucauld (čti Fukól). Podívejme se aspoň na některé okamžiky jeho rušného života.*

„Ne, pane plukovníku,“ prudce oslovil dvacetiletý důstojník svého představeného. Vzal do ruky svou důstojnickou šavli, zlomil ji a kusy odhodil. Tím se zřekl své důstojnické hodnosti a vystoupil z francouzské armády. Co se vlastně přihodilo?

Mladý Foucauld byl vlastně líný a nedbalý. Byl velmi nadaný, ale pohodlný. Narodil se r. 1858 ve Štrasburku. Když měl pět let, ztratil otce i matku. Pevná ruka otcova mu velmi chyběla. Co mu prospěl jeho šlechtický titul, tolik bohatství a nádherných zámků! Žil jen podle toho, co lahodilo jeho okamžité náladě, jeho smyslům a jeho pudům. Již ve svých sedmnácti letech byl nevěrcem. Vstoupil na vojenskou akademii. Do studia se mu však nechtělo. Tak tak prolezl akademií a stal se důstojníkem u jezdeckého pluku. To však bylo u něho vedlejší. Hlavním bylo uvolňovat uzdu všem tělesným pudům a užívat života plnými doušky. Tak utrácel, že takřka oběma rukama vyhazoval peníze oknem. Byly to závratné

obnosy. Měl na to. Už to však nešlo tak dále. Dostal proto úředního správce jmění. Zatím však navázal styky i s ženštinami špatné pověsti. Bylo mu všechno jedno. Vložili se do toho i jeho vojenští představení. Všechno bylo marné. Plukovník mu dal proto na vybranou: buď zanechá svého pohoršlivého života anebo vystoupí z armády a zřekne se své důstojnické hodnosti. Tu se zmocnil mladého důstojníka bezmezný vztek, zlomil svou důstojnickou šavli před svým plukovníkem, zřekl se své důstojnické hodnosti a vystoupil z armády.

Jeho život byl potom ještě bezuzdnější. Tu vypuklo v jižním Oranu v Africe povstání. Bylo potřeba důstojníků. Karel de Foucauld byl také vyzván, aby se hlásil. Přihlásil se a znamenitě se osvědčil jako vůdce a spolehlivý voják. Potom opět armádu opustil. Zůstala však v něm touha po dobrodružstvích a velkých zážitcích v africké divočině. Nechal si narůst dlouhé vousy, oblékl se za rabína a odejel z Francie do Afriky. Podnikl velmi mnoho odvážných výzkumných cest. Asi stokrát byl ohrožen fanatickými mohamedány, ale z toho všeho měl jen radost. Byl celý rok na cestách, studoval domorodce, jejich nářečí, mravy i náboženství. Ve svých dvacetisedmi letech vydal knihu, ve které popsal své bohaté badatelské zkušenosti. Tak se stal Karel de Foucauld rázem mužem světové pověsti. Jeho kniha budila obdiv učenců celé Francie.

A právě tehdy se začalo v hloubi jeho duše něco hýbat... Často viděl, jak se mohamedáni modlí, a on se modlit nemohl. „Všichni mají náboženství, jen já nemám žádné!“ Znělo to jako hluboký stesk jeho duše... Neměl pokoje... ani v horkých písčinných pouštích Afriky, ani v nádherných salonech svých zámků...

3. Obrat. — Koncem roku 1886 stal se s ním velký obrat. S plnou silou své vznětlivé povahy vrátil se k víře svého dětství. To mu však nestačilo. Byl zcela uchvácen evangeliem Ježíše. Celou svou bytostí chtěl žít a pracovat jen pro Krista. Aniž pohnul brvou, zřekl se celého majetku. „Vy zahrady a lesy, vy domy a zámky, zlato, stříbro, bývalé rozkoše — sbohem...“ Vstoupil do přísného řádu trapistů. Měl velkou touhu usmiřovat Boží spravedlnost za hříchy svého života, a proto šel ještě dále. S dovolením svých před-

stavených stal se sluhou u chudých řeholních sester v Nazaretě a pak v Jerusalemě. Bydlel v bídné dřevěné chatrči. To byl teď jeho zámek. Potom jej to opět pudilo nazpět do Francie. Toužil státi se knězem. Byl přijat do semináře, pokračoval ve studiích a svého cíle také dosáhl.

4. Největší síla a nejkrásnější vítězství. — V září r. 1901 v přístavě Marseille zněly salvy z děl na rozloučenou s lodí, opouštějící přístav. Kněz-misionář P. Karel Foucauld odcestoval na poušť Saharu do Afriky. Nejprve bydlel v Ben Abbes v poustevně, kterou si sám urobil. Pak se odstěhoval až do Tamanrassetu, ještě hlouběji do pískového hrobu pouště. Bylo to 700 km na jih od poslední francouzské vojenské posádky.

Tam, uprostřed kočovného mohamedánského kmene Tuaregů se modlil, obětoval mši svatou a činil pokání. Domorodcům sloužil také tím, že ošetřoval jejich nemocné. Jeho cestovním zavazadlem byl koš s potravinami a s breviářem (je to kniha kněžských denních modliteb). Studoval řeči tamějších kmenů a překládal pro ně evangelium. Každé příležitosti použil k tomu, aby jim hlásal křesťanskou víru, evangelium. Také se naučil ženským ručním pracím, aby tomu naučil ženy kmene Tuaregů. Všechno, co měl a dovedl, obětoval těmto kočovným kmenům horké pouště, kteří ještě Krista neznali, aby jejich duše zachránil pro nebe. Dával jim opravdu všechno.

Spal na zemi ve své chýši. Tam se také modlil, sloužil mši svatou a psal své knihy. Jeho šat byla dlouhá suknice z bílé, hrubé vlny. Napsal knihy, které vzbudily úžas učenců, ale ze skromnosti je vydával pod jiným jménem. Náčelník Mussa řekl mu jednou pln obdivu: „Viděl jsem ve Francii tvou sestru a tvého švagra. Obdivoval jsem se jejich zámkům, zahradám, přepychu, a ty zde žiješ jako nejchudší...”

Bylo to 1. prosince r. 1916. Kolem jeho chýše se podezřele pohybovaly nějaké postavy — zapřisáhlí mohamedáni. Nenáviděli jej na smrt za to, že hlásal evangelium Kristovo. Chtěli ho zničit. Teď na něho! Vnikli násilím do jeho chatrče, chopili se ho a křičeli: „Zde, ty pse, buď se pomodlíš naši modlitbu anebo...!”

P. Karel Foucauld slyšel, jak mu předřkávají slova modlitby. Byla to modlitba mohamedánská. „Ne“, řekl rázně, jako kdysi před svým plukovníkem, když v divokém vzdoru zlomil důstojnickou šavli... Toto „ne“ řekl sice i nyní velmi rázně, avšak při tom klidně, s plnou sebevládou... A k tomu jasně a výrazně dodal: „Věřím v Pána našeho Ježíše Krista...“

Vtom třesly rány z pušek... zhasínaly dvě oči a přestávalo tlouci jedno srdce... *Muž, který kdysi od svých sedmnácti let stál proti Kristu v nevěře, v požívačnosti a v nemravnosti s celou silou svých pudů — teď hrdinně padl za Krista a za své nepřátele — 700 km jižně od poslední posádky francouzského vojska Sahary... Zemřel v pověsti světce... Nyní se jedná o to, aby byl prohlášen za blahoslaveného. Jeho výrazná postava budiž ti povzbuzením, abys všech svých schopností i pudů používal jen k dobrému, tak, jak to určil Bůh.*

4. HŘÍCH TĚŽKÝ.

1. Chobotnice. — V moři žije zajímavý živočich — chobotnice. Její tělo se podobá nerovnému, krátkému, tupému válci, nahoře má oči a dole ústa. Kolem dokola má rozložené choboty, t. j. dlouhá ramena, která se na konci stále více zužují a jsou opatřena přisávacími kroužky. Chobotnice je pro ryby velmi nebezpečná. Má takové zabarvení jako mořské dno. Je-li rozložena na dně, ani ji nelze dobře vidět. Když číhá na kořist, roztáhne choboty a tenkým koncem chobotu tak kroutí, jako by to byl nějaký červíček. Tím láká k sobě ryby. Nezkoušená rybka se žene na kroutícího se „červíčka“, chce si pochutnat, ale v tom chobotnice tímto chobotem mrskne, otočí se kolem ní, kroužky přisávacími tak se na ni přisaje, že ubohá oběť nemůže uniknout, a pak si ji dá rychle do úst.... Ubohá rybička.. Chtěla jen ukojit svůj pud po potravě a zatím..? Chobotnice znovu roztáhne svá dlouhá ramena a dále vábí k sobě ubohé oběti...

Dej pozor, aby ses ty nestal(a) takovou ubohou rybkou! Je to možné? Ano! Čteš někdy knihu a zdá se ti býti tak hezká... slyšíš vychválit film a jdeš do kina... jindy zase divadlo nabízí

něco velmi krásného a jdeš . . . jindy opět jsi zván(a) k společnému výletu koncem týdne, prý tam bude dobrá společnost, jít — nejít? Jindy opět zapůsobí na tebe někdo svým vybraným chováním, řečí, vystupováním, celým zevnějškem a zatím . . . Opět máš příležitost ke společnému večeru, prý tam musíš být . . . taneční zábava . . . večerní dýchánek . . . na koupaliště . . . srdečné pozvání k loďkování . . . na tramp . . . a kdo ví k čemu ještě . . . Vypadá to tak krásně, vábivě, ale čím to může skončit anebo také bohužel nejednou skončí?! Jindy opět se ozve něco v tvém těle a láká tě k něčemu nedovolenému, jako by to nebylo nic špatného . . . nebo dokonce sám duch zlý ti něco vábívého předstírá a zatím . . .?! Bývají v tom často chapadla žravé chobotnice — hříchu. *Hřích sám o sobě je hnusný, odporný, a proto bere na sebe podobu něčeho žádoucího, vábívého . . . Vzpomeň častěji na slova Ježíše Krista: „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ (Mat. 26, 41.)*

2. **Hřích, hřích lehký a těžký.** — Když někdo pokušení v sobě cítí, ale s tím nesouhlasí, není to ještě hřích. Bylo by však hříchem v pokušení svolit, míti v nedovoleném dobrovolně zalíbení, souhlasit s tím buď myšlenkou, žádostí, slovem nebo skutkem. Hříchu se dopouští, *kdo vědomě a dobrovolně přestupuje zákon Boží.* — *Těžkého (smrtelného) hříchu se dopouští, kdo přestupuje zákon Boží: 1. ve věci důležité, 2. zcela dobrovolně a 3. s jasným vědomím, že těžce hřeší.* — *Kdo přestoupil zákon Boží ve věci méně důležité, aneb sice ve věci důležité, nikoli však zcela vědomě a dobrovolně, dopouští se hříchu lehkého (všedního).*

3. **Hřích těžký je nejhrubší nevděk k Bohu.** — *Hřích těžký (smrtelný) je nejhrubší nevděk k Bohu Otci.* Bůh Otec — Stvořitel nebe i země — nám všechno dobré dává, svět zachovává a řídí. Kdyby svět nezachovával a neřídil, všechno by jedním rázem přestalo být. Všechno, co jsme a máme dobrého, je od něho: tělo, duše se všemi vlohami, země, po které chodíme, vzduch, který dýcháme, slunce, které nám svítí a vše v přírodě probouzí k životu, na každém kroku, při každém vdechu, v každém okamžiku přijímáme tak mnoho z jeho štědrosti. K tomu vzpomeňme na lásku nebeského Otce, který nás přijal za své děti při svatém

křtu a připravil nám největší dědictví, na jaké je možno pomyslet, nebe! A člověk, který se dopouští těžkého hříchu, obrací se opovržlivě zády k svému nebeskému Otci ... jaká zaslepenost! Otec nebeský svou všemohoucností [může takové nezdárné dítě na místě ztrestat ... a hle, On dobrotivě čeká, aby mělo čas se ještě vzpamatovat ...

Hřích těžký (smrtný) je nejhrubší nevděk k Bohu Synu, který se z lásky k nám stal člověkem, za nás dal svou krev, abychom mohli dosáhnout odpuštění a byli věčně živi v nebeské radosti. Byli jsme dojati, když jsme slyšeli, že někdo dal jinému svou krev při transfusi, aby ho zachránil, aby mu zachoval život. Hle: Pán Ježíš dal svou krev za každého z nás, abychom věčně a šťastně mohli býti živi. Jaká láska, když dal nejen něco krve, nýbrž poslední krupěj a obětoval za nás svůj život! A člověk, který se dopouští hříchu těžkého, šlape po prolité krvi Ježíše Krista ... Jaká zaslepenost, jak černý nevděk ...

Hřích těžký (smrtný) je nejhrubší nevděk k Bohu Duchu svatému, který začal v nás přebývat milostí posvěcující, který nás posvětil a učinil z nás živé chrámy Boží: „Nevíte, že jste chrámem Božím a že Duch svatý přebývá ve vás? Kdo kazí chrám Boží, toho zkazí Bůh. Neboť chrám Boží je svatý a tím jste vy!“ (I. Kor. 3, 16—17.) Představ si nejnádhernější chrám, kde se všechno k poctě Boží třeptá zlatem, stříbrem, nejvzácnějšími drahokamy, všechno září čistotou. A teď by někdo přišel a nakydal by na to všechno, i na hlavní oltář nejodpornější nečistotu. Jak ohavná by to byla svatokrádež, jaké znesvěcení! Ještě horší je, když se někdo dopouští těžkého hříchu, neboť znesvěcuje sebe, živý chrám Boží, a ve své zaslepenosti dává výpověď Bohu ze své duše.

5. NÁSLEDKY TĚŽKÉHO HŘÍCHU.

1. **Král Jindřich VIII. a Anna Boleynova.** — Anglický král Jindřich VIII. (1509—1547) zapudil svou manželku Kateřinu, s kterou žil 17 let v platném manželství, a chtěl si vzít za manželku její dvorní dámu Annu Boleynovu. Když papež nemohl rozloučit jeho platné

manželství s Kateřinou a nemohl povolit nový sňatek s Annou, odtrhl se: král od papeže a r. 1534 dal se prohlásit sám za hlavu křesťanstva v Anglii. Přisvojil si ve své říši všechna práva papežova a zakázal anglickým křesťanům styky s římským papežem. Potom žil s Annou Boleynovou jako s manželkou. Dával věznit, mučit a popravovat velmi mnoho z těch, kteří s tím nesouhlasili a odpírali přísahu, že ho uznávají za hlavu církve. Tak zahynul i státní kancléř sv. Tomáš More a biskup sv. Jan Fisher; uťaté jejich hlavy byly vystaveny na londýnském mostě. To všechno byly následky těžkého hříchu krále proti manželské věrnosti.

Vypravuje se, že jednoho večera stál král s Annou Boleynovou u okna svého paláce. Oba se zahleděli beze slov do krásné hvězdnaté oblohy. Tu přerušila Anna hluboké mlčení a řekla s povzdechem: „Ach, jak je ta hvězdnatá obloha krásná. Jak krásněji musí být tam nad hvězdami u Boha v nebi!“

Král smutně svěsil hlavu, neboť si vzpomněl, že žije v těžkém hříchu, v neplatném manželství, dává velké pohoršení celému křesťanskému světu, a tu si uvědomil, že, ač je králem, nemá práva na království nebeské, na nebe. Vzal proto Annu za ruku a odváděl ji od okna se slovy: „Anno, to nebe pro nás není...“ Ubozí, co jim bylo platno království pozemské, když neměli práva na království nebeské! „Neboť co prospěje člověku, byť celý svět získal, život (věčný) však ztratil,“ řekl Kristus. (Mat. 16, 26.)

Hřích těžký mívá své smutné následky už v životě pozemském. To se také dosti brzo ukázalo i na Anně Boleynové. Král se jí záhy nabažil, od sebe ji zapudil a dokonce dal popravit. Pak ještě čtyřikrát uzavřel manželství (ovšem neplatné a hříšné) a z těchto dalších čtyř „manželek“ jednu zapudil a jednu dal rovněž popravit. Této „odměně“ se ani divit nemusíme, neboť nebyl k nim veden pravou láskou, nýbrž jen pudem své tělesné žádosti. Když na nich zchladil svou vášeň, pak se mu zhnusily. — *Na těchto smutných událostech také vidíme, že kdo se oddá těžkému hříchu a v něm setrvává, propadne hříšnému návyku, náruživosti a ta ho tak zaslepuje, že je schopen každé špatnosti, i nejhorších zločinů. Chraň se proto zlých návyků, zdaleka se vyhýbej lidem, kteří propadli zlé*

ndruživosti, neboť by surově a bezohledně pošliapali, co je v tobě nejkrásnějšího a nejsvětějšího.

2. Ovoce těžkého hříchu. — Jak nesprávně a lživě mluví ti, kteří by ti chtěli namluvit, že hřích těžký nic není, že je to prý pouhá lidská křehkost, slabost, za kterou prý člověk ani nemůže! *Hřích těžký (smrtelný) je pro člověka největší zlo, poněvadž 1. zbavuje ho milosti posvěcující a všech zásluh pro nebe, 2. činí ho neschopným získati si nové zásluhy pro nebe a 3. přivádí na něho tresty Boží časné i věčné.* — Hřích lehký (všední) sice nezabavuje člověka milosti posvěcující, avšak máme se varovat i hříchu lehkého, neboť je nevděkem k Bohu, přivádí na člověka tresty časné a může vésti k hříchu těžkému. Neber proto lehký hřích na lehkou váhu a neřkej „to nic není, to je jenom lehký hřích“.

O tom, kdo je ve hříchu těžkém, platí slova Písma svatého: „Máš jméno, jako bys byl živ, ale jsi mrtev!“ (Zjev. 3, 1). Kdo je ve hříchu těžkém, je skutečně mrtev pro nebe. Proto říkáme hříchu těžkému také smrtelný.

3. Pohled na trest pyšných andělů. — Abychom si uvědomili, jak hrozný je hřích těžký, vzpomeňme, jak Bůh potrestal za těžký hřích pyšné anděly. Zprvu byli svatí, neboť byli obdařeni milostí posvěcující, byli krásní, moudří, silní, dokonalí, vynikali mnohými vzácnými vlastnostmi. Měli býti za to vděční Bohu, neboť on jim to všechno dal. Oni však zpyšněli. Chtěli býti sami jako Bůh a odvrátili se od svého nejvyššího Pána. Byl to hřích těžký a také je stihl za to spravedlivý trest: byli zasaženi ohněm pekelným a navždy od Boha zavrženi i s tím, který nejvíce vynikal mezi anděly, ale byl jejich svůdcem, s Luciferem-Světloňošem.

4. Pohled na trest prvních lidí. — Vzpomeňme, jak potrestal Bůh za těžký hřích první lidi. I oni byli svatí, neboť byli obdařeni milostí posvěcující. Měli od Boha bystrý rozum, silnou vůli, neměli ani zemřít a byli obdařeni ještě jinými mnohými dary. To všechno měli zachovat nejen sobě, nýbrž i nám, svým potomkům. Avšak i oni se dopustili těžkého hříchu pýchy, nechtěli Boha poslechnout, chtěli být sami jako on... Jak hrozné to mělo následky! Ztratili milost posvěcující, a tím i právo na nebe, jejich

rozum se zatemnil, vůle i tělesné pudy se naklonily více k zlému než k dobrému, jejich tělo začalo podléhat nemocem, útrapám, a smrti... Tím vším trpěli nejen oni, ale trpíme i my, jejich potomci „vyhnaní synové Evy...“ Do pekla však Bůh nezavrhł první lidi, neboť byli svedeni duchem zlým a velice toho litovali. Slíbil proto Vykupitele, který vzal na sebe tíži hříchů všech lidí a svou smrtí na kříži nám umožnil odpuštění a dosažení nebe.

5. Pohled na Kalvarii. — Kdo říká, že těžký hřích nic není, ať se podívá ještě na Kalvarii, kde za naše hříchy umírá vtělený Syn Boží. Jeho tělo je sama rána. Chvěje se bolestí, neboť bolí každé místo na celém těle... Zimničná horečka ztravuje poslední zbytky jeho sil... Nohy i ruce jsou probodeny a přibity... hlava je zraněna tolika trny koruny trnové... krev stéká z těchto ran po hlavě, po obličeji, zalévá i oči... A ty oči, krví zalité, jako by někoho hledaly... Hledají tebe: „Podívej se, co trpím za těžké hříchy... Jaká to opovážlivost říkat, že těžký hřích nic není...“ A kdo trpí podobně pod křížem? Je to matka Ježíšova, Matka bolestná. Ani ona nebyla ušetřena bolestí největších, jaké jen matka Ježíšova mohla trpět... Jak se může někdo odvážit říci, že hřích těžký nic není?! Jak hrozný, jak strašný je těžký hřích...!

6. Pohled do pekla. — Komu ještě snad ani to nestačí, aby se zachvěl hrůzou před každým těžkým hříchem, může poznat, jak je ošklivý a strašný těžký hřích, když se zamyslí nad peklem. Peklo není pouhý strašák pro malé děti, aby byly hodné. Sám Ježíš Kristus, jehož ústa nikdy nelhala, mluvil o pekle docela zřetelně. On pravil: 1. že je tam temno, pláč a skřípění zubů (Mat. 22, 13), 2. že zavržení se mučí v plameni a že červ jejich neumírá (Luk. 16, 24, Mar. 9, 43) a 3. že při posledním soudu řekne zavrženým: „Odejděte ode mne, zlořečení, do ohně věčného.“ (Mat. 25, 41.) Temnem se rozumí odloučení od Boha, „světla věčného“. Pláčem se rozumí pozdní, beznadějná lítost. Skřípění zubů — bezmezná utrpení. Červem duše se rozumí probuzené výčitky svědomí. Při soudu posledním budou do pekla odsouzena i těla zavrženců. Aby nikdo nemohl mít ani nejmenší pochybnosti, že peklo opravdu je, mluvil Pán Ježíš o pekle častěji, celkem patnáctkrát.

Co bychom viděli v pekle, kdybychom tam mohli nahlédnout? Viděli bychom tam v nejstrašnějším beznadějném zoufalství pyšné anděly (duchy zlé s jejich nešťastným vedoucím, Světloňosem-Luciferem), a duše těch lidí, kteří zemřeli zatvrzele a bez lítosti v těžkém hříchu, tedy v úplném odvrácení od Boha. Proto i dobrotivý Spasitel při soudu takovým musil říci: „Ódejděte ode mne, zlořečení, do ohně věčného ...“ Do ohně věčného, který nikdy neuhasne ... Jak hrozný je to oheň, neboť v pekle je věčná tma. Je to tedy oheň, neviditelný ... Je to oheň, který proniká duši zavrženého skrz naskrz, takže není možný žádný útěk. Oheň, který strašlivě pálí, ale nestravuje, k tomu bezedná, přišerná, věčná tma, červ zlého svědomí, který hryze bez ustání a odporná společnost ostatních zavrženců stejně zoufalých a beznadějných, vzájemně na sebe zuřících ... Ó, kdy přijde vysvobození ... ?! Nikdy!! A to je právě to, co peklo dělá peklem ... Vždy v něm a nikdy ven ... Kdyby aspoň za miliardy let bylo vysvobození, pak by se peklo i při té hrůze stalo jen očištěním, poněvadž by všichni trpěli s blahou nadějí: však i ty miliardy let jednou pominou a budeme vysvobozeni ... Ale toto vysvobození nepřijde nikdy!

A nejvíce drtí každého zavržence výčitka: jsem zde vlastní vinou! Věděl jsem, že se nemám za nic na světě nechat svést k těžkému hříchu, a já se přece nechal svést! Měl jsem toho hříchu nejen srdečně litovat, upřímně se vyzpovídat, ale také se opravdu polepšit. A já jsem si s hříchem těžkým znovu lehkomyšlně zahrával, znovu a znovu se ho dopouštěl ... Někdo si musí nyní s hanbou přiznat, že hřích těžký ve sv. zpovědi svévolně zamlčel ... Jiný snad se vyzpovídal, ale nelitoval, nechtěl se polepšit, nechtěl odložit hříšnou příležitost k hříchu a znovu ji vyhledával ... A dobrotivý Bůh byl tak milosrdný, že chtěl všechno odpustit, jen čekal na mou dobrou svatou zpověď, čekal dlouho, čekal, že aspoň v poslední chvíli před smrtí vzbudím opravdovou, dokonalou lítost, lítost z lásky k Němu, aby mi On mohl odpustit, ale všechno to jsem opomenul ... jsem zde vlastní vinou ... Dobrotivý Bůh mne musil proto mou vlastní vinou od sebe navždy zavrhnout ...

7. Hřích těžký je pro člověka největší zlo. — Jak může být

někdo tak zaslepený a říkat, že těžký hřích nic není?! Hřích těžký je opravdu něco hrozného, strašného! A nejstrašlivější je vědomě v těžkém hříchu umírat... Dopustit se hříchu těžkého je proto větší neštěstí, než přijít o zdraví, o majetek, o cokoli zde na světě, ba přijít i o život... Dobře to věděla sv. Blanka, matka krále francouzského sv. Ludvíka. Pravila proto jednou svému synu: „Synu můj! Miluji tě více než vlastní srdce. Jsi má jediná útěcha, jež mi zbyla zde na zemi. Jsi nadějí vlasti — a přece — raději bych tě viděla v rakvi, než kdybys slyšela, že ses dopustil těžkého hříchu!“ To si její syn dobře pamatoval. Nejen pamatoval, ale také podle toho žil, a tak se stal svatým. I ty si pamatuj do celého života: raději v rakvi než v těžkém hříchu!

Největší neštěstí je toliko jedno: těžký hřích! A tohoto neštěstí se s pomocí Boží uchránit můžeš a uchránit také musíš! Neboť „co prospěje člověku, byť získal celý svět, ale ztratil život (věčný),“ řekl Kristus. (Mat. 16, 26.) Co by ti bylo platno v životě, kdybys dosáhl sebe větších úspěchů, ale kdybys nedosáhl úspěchu věčného, nebe!

Jestliže ses dosud nedopustil hříchu těžkého, poděkuj za to Bohu, že tě tak chránil. Pros ho, aby tě chránil i nadále, zvláště teď, když na tebe budou dorážet větší pokušení a větší nebezpečí. Když se budeš hodně modlit o tuto ochranu Boží a nebudeš svévolně, lehkomyšlně nebezpečí vyhledávat, jistě v dobrém vytrváš! Nikdy se nedopouštěj těžkého hříchu, neboť i jediným těžkým hříchem bys ztratil své největší bohatství, milost posvěcující. Kdo byl tak nešťasten, že se dopustil hříchu těžkého, a tím ztratil milost posvěcující a právo na nebe, má ihned toho hříchu litovat z lásky k Bohu, má toužit po svaté zpovědi a co nejdříve se vyzpovídat.

8. Otevři album celého svého života. — Někdy vytáhneš album rodinných fotografií a prohlížíš je od stránky první až do poslední. Také tam najdeš sebe od prvních dětských let až snad do posledních dnů. Kolik vzpomínek z minulého života znovu ožije! Vezmi si také čas k tomu, abys otevřel album celého života od nejútlejšího dětství, kdy jsi začal rozeznávat dobré

od zlého, a pomalu obracej listy svých vzpomínek... Roky předškolní, první roky školní docházky, první svatá zpověď, svaté přijímání, další svaté zpovědi, svatá přijímání, svaté biřmování, další roky školní docházky, před odchodem ze školy... kterými myšlenkami jsem se obíral... po čem toužil... o čem mluvil... s kým se stýkal... ve škole... doma... na ulici... o svátcích... o prázdninách... čím se bavil... jak se choval k sobě... k jiným, k rodičům, sourozencům, k osobám jiným... Dopustil jsem se někdy i těžkého hříchu? Kterého? Už jsem se z toho upřímně vyzpovídal, nebo snad jen neúplně, ba docela snad zamlčel a tak se dopustil svatokrádežných zpovědí a svatokrádežných sv. přijímání...? Což, kdybych tak náhle zemřel... jak bych dopadl na soudě Božím, jaká by byla moje věčnost? Děkuji ti, dobrotivý Bože, že jsi mne nechal ještě na živu, abych mohl dát všechno do pořádku ve své duši, ve svém životě... Kdo měl několik neplatných, svatokrádežných zpovědí, musí je opakovat znovu; takové zpovědi říkáme generální. Kdo opakuje zpovědi všechny, kdo se tedy zpovídá z celého života, koná zpověď životní. Je radno vykonat aspoň jednou životní zpověď, neboť dává každému jistotu svědomí, pravou životní radost a pevnou naději na věčné spasení.

Nebe je cílem tvého života. Tak užívej věcí pozemských, abys neztratil statky věčné. „Neboť co prospěje člověku, byť celý svět získal, život (věčný) však ztratil? Aneb jakou dá člověk výměnu za (věčný) život svůj?“ (Mat. 16, 26.) Nebuď lehkomyšlným, marnotratným synem nebo marnotratnou dcerou svého nebeského Otce, aby tě nemusil vydědit, vyloučit ze svého dědictví. I pro tebe platí slova Ježíše Krista: „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ (Mat. 26, 41.) Buď proto bdělým, opatrným, hodně se modli, aby ani tělo, ani svět ani ďábel tě nezapletli do pavučiny hříchu. Nejen se zbožně modlívej k andělu strážnému „tělo, svět, ďábla přemáhám“, nýbrž s pomocí Boží také skutečně přemáhej tělo, svět i ďábla, kdykoliv by tě vábili k hříchu.

9. „Hříchu, nedotýkej se mne, jsem Boží!“ — Vypravuje se o jednom vladaři, že měl ve své zahradě krotkého jelena. Aby mu nikdo neublížil, dal mu na čelo pásku s nápisem: „Nedotýkej

se mne, jsem císařův!“ Podobně i ty svou duší i svým tělem jsi majetkem vladaře nejvyššího, Boha. I na tvém čele je nápis podobný: „*Hřichu, nedotýkej se mne, jsem Boží!*“ *Hřích se nesmí dotknout tvé duše ani tvého těla, neboť jsi majetkem Božím!* Zvláště ve chvíli pokušení si v duchu říkej: „Hřichu, nedotýkej se mne, jsem Boží! A k tomu přidávej: „Pane Ježíši, Ty jsi můj a já jsem Tvůj (Tvá).“

10. V poslední chvíli zachráněna . . . — Dívka, která měla vážnou známost, již od svých mladších let si zvykla říkati ve chvíli pokušení slova: „Hřichu, nedotýkej se mne, jsem Boží!“ Stalo se, že jednou z neopatrnosti zašla s mladým mužem, s kterým měla známost, na místo zcela osamělé. Tu on se stával dotěrnějším ve svém chování, v jeho očích zahořely zlé plaménky, zalomcovala jím tělesná žádost a chtěl ji strhnout k těžkému hříchu. Vtom však ústa dívky zašeptala, jak měla ve zvyku při každém pokušení: „Hřichu, nedotýkej se mne, jsem Boží!“ Slova „nedotýkej se mne, jsem Boží“, řekla však tak hlasitě, že je mohl dobře slyšet. A to ji zachránilo. On se zarazil, začal ji odprošovat, aby mu odpustila jeho slabou chvíli, a ihned odešli z osamělého místa. Zanedlouho pak byla svatba a ona dívka jako šťastná nevěsta kráčela po boku svého snoubence k oltáři nejen s myrtovým věnečkem na hlavě, ale také s neporušeným věnečkem svého panenství. S pomocí Boží zvítězila i nad velkým pokušením. S pomocí Boží zvítězíš i ty, budeš-li vždy pamětliv(a) slov Ježíše Krista: „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ (Mat. 26, 41.)

III. Tvoje síla — modlitba.

1. POTŘEBA MODLITBY.

Dokud dýcháš, žiješ. Dýcháním se okysličuje krev, a tak se udržuje tvůj život. Máš však nejen tělo, nýbrž i duši. I duše musí dýchat. Dýchání duše je modlitba. Jak plíce každým vdechem čerpají ze vzduchu kyslík, a tím se udržuje tvůj život tělesný, podobně modlitbou čerpá tvoje duše od Boha posilu, aby se v ní udržel život v milosti posvěcující. Tedy nejen plíce, i tvá duše musí dýchat!

Proto řekl Pán Ježíš o modlitbě: „Potřebí jest vždycky se modliti a neustávat.“ (Luk. 18, 1.) „Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlucte a bude vám otevřeno.“ (Mat. 7, 7.) „Budete-li zač-prositi Otce mého ve jménu mém, dá vám.“ (Jan 16, 23.) „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ (Mat. 26, 41.) „Beze mne nemůžete činiti nic.“ (Jan 15, 5.)

Slyšel jsi o tom, kterak máš býti opatrným, bdělým, aby ses nedostal do nebezpečí hříchu, a kterak máš každému pokušení odpírat. Někdy se ti bude snad zdát, že pokušení je příliš silné a že tys proti němu sláb. Je zde však někdo, kdo je silnější než všechno ostatní dohromady a kdo ti tu sílu také nabízí — je to všemohoucí Bůh. Představ si továrnu s velkými stroji. Jsou nehybné. A tu se spojí takový stroj transmissí a elektromotorem, zapne se proud a i nejtěžší stroje se roztočí na plné obrátky. *Modlitba je transmise, která tě spojí se silou největší, se silou Boží. Pak můžeš říci se svatým Pavlem: „Všechno mohu v tom, který mne posiluje, v Kristu Ježíši...“ Kdyby tě v životě všechno opustilo, kdybys nenalezl nikde opory, zůstává ti vždy ještě modlitba a to je největší síla a nejvyšší naděje...*

Zvíře se nemodlí, avšak člověk se modlí. Je tedy modlitba pro člověka ctí. Proto modlitba není jen pro kostel a pro dny sváteční, nýbrž pro každodenní, všední život.

2. VZORY MODLITBY Z DENNÍHO ŽIVOTA.

1. **Z Ameriky.** — „*Američané* se modlí na lodích v kabinách první třídy veřejně klečíce a tak se modlí v nedělích a vigiliích též doma. A děti je následují. Je tu ovšem modlitba více než odříkání naučených řádek, je to obyčejně skutečné povznesení mysli k Bohu, k sile, která i Američana podmaňuje v jeho vzdorné individualitě.“ ¹⁾ *O českých vystěhovaleckých dětech* z větších měst Spojených států severoamerických čteme: „Zvláště pro dítě je štěstím, může-li zajet do lesa. Tu zejména má rádo stromy, honění a hry. Příjezd sem, je-li tu společnost dětí a mladých lidí, začíná obyčejně krátkou, jednoduchou pobožností a jí se také končí... U většiny dětí k hlavnímu programu neděle náleží návštěva kostela...“ ²⁾ *A někdejší největší fotbalista* ze Spojených států severoamerických Edgar William Garbish hrdě prohlásil: „Modlitbou stalo se pro mne náboženství něčím opravdu skutečným, stalo se součástí mého denního života.“ ³⁾

2. **Mužové vědy.** — *Slavný Ozanam* přišel do Paříže v době, kdy jeho víra prodělávala těžkou krizi. S duší zmítanou pochybnostmi vstoupil do kostela a viděl tam na kolenou jakéhosi muže se modlit růženec. Pohlédl blíže a viděl slavného učenice a badatele o elektřině Ampèra. Jeho ideál, genius vědy *Ampère* na kolenou v kostele s růžencem v ruce! Klekl za ním a modlil se též. Tak našel opět svou víru. Později o tom prohlásil: „*Ampèrův* růženec vykonal ve mně větší dílo než všechny knihy a všechna kázání.“ ⁴⁾

3. **Profesorka.** — V jednom moravském městě přišla jistá profesorka různými neblahými vlivy o víru. V její duši byla prázdnota,

¹⁾ Fr. Pražák, „Americké dítě“, Praha 1933, 79.

²⁾ Tamtéž, 79, 246.

³⁾ V časop. „The Literary Digest“ č. 27 z r. 1925.

⁴⁾ V knize Kubeš, Maria II., 247.

kterou se snažila vyplnit vším možným. Trvalé uspokojení však nenalezala v ničem. Tu se opět začala modlit: „Bože, jsi-li, dej se mi poznati a dej, abych tě opravdu milovala...“ Tak se modlila každý den... A hle, modlitba ji zachránila. Opět nabyla dřívější víry, začala žít opravdu nábožensky a je z ní teď velká apoštolka, která už mnoho duší přivedla k Bohu. Modlitba je pro život křesťana tím, čím je pero hodinám; chod celého stroje závisí na něm. Modlitba však nesmí být bezmyšlenkovitá, má být náležitá.

3. JEN NÁLEŽITÁ MODLITBA JE PLATNÁ.

Vypravuje se o jednom řeholníkovi, že měl zvláštní sen. Zdálo se mu, že vidí anděla, který mu podává knihu. V této knize byly zapsány všechny modlitby, které vykonal ve svém životě. Některé stránky byly popsány písmem zlatým, jiné stříbrným nebo černým a některé byly prázdné. Řeholník se tomu divil a tázal se, co to má znamenat. Anděl mu odpověděl: „Tvé modlitby byly zapisovány podle toho, jak ses modlil. Modlitby velice zbožné, byly zapsány zlatě, méně zbožné stříbrně, ještě méně zbožné černě a nepobožné vodou, kterou na papíře vůbec není vidět, jako by ses nemodlil...“ Modlitba je zbožné pozdvižení mysli k Bohu. Modlitba má být nejen zbožná, nýbrž i jinak náležitá. Proto nás napomíná Písmo svaté: „Před modlitbou připrav duši svou a nebuď jako člověk, který pokouší Boha.“ (Sir. 18, 23.)

Náležitě se modlíme, když se modlíme nábožně, pokorně, důvěrně, odevzdaně do vůle Boží a vytrvale. Nábožně se modlí, kdo při modlitbě myslí na Boha a není dobrovolně roztržitý. Před modlitbou si po každé živě představ, ke komu chceš mluvit. Pokorně se modlí, kdo uznává, že je před Bohem nepatrný, slabý a hříšný. O celníkovi čteme v Písmě svatém, že v chrámě stanul opodál, netroufal si ani oči pozvednout, bil se v prsa a říkal: „Bože, buď milostiv mně hříšnému.“ (Luk. 18, 13.) Důvěrně se modlí, kdo s jistotou čeká, že ho Bůh vyslyší. S takovou důvěrou přistoupila nemocná žena k Pánu Ježíši, dotkla se jeho roucha a ihned byla uzdravena. Ozdravělé řekl Spasitel: „Buď dobré myslí, dcero, víra

tvá tě uzdravila." (Mat. 9, 22.) Bůh ovšem nedá, co je zlé anebo k spasení škodlivé.

Odevzdaně do vůle Boží se modlí, kdo úplně ponechává Bohu, kdy a jak ho vyslyší. Vzorem je nám Pán Ježíš, když se modlil na hoře Olivové: „Otče, chceš-li, odejmi tento kalich ode mne, avšak ne má, nýbrž tvá vůle se staň." (Luk. 22, 42.) *Vytrvale* se modlí, kdo se neustává modlit, třebaš ho Bůh ihned nevyslyšel. Slepý žebrák u Jericha prosil opět a opět: „Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou!" (Luk. 18, 38.) Podobně i my máme svou modlitbu opakovat znovu a znovu. Sám Kristus nás k tomu vybízí slovy: „Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlucte a bude vám otevřeno." (Luk. 11, 9.)

Náležitou modlitbu vyslyší Bůh tak, že nám udělí buď to, oč prosíme, anebo něco lepšího. Vyslyšení náležité modlitby slíbil Ježíš Kristus slovy: „Vpravdě, vpravdě pravím vám: budete-li zač prositi Otce mého ve jménu mém, dá vám." (Jan 16, 23.) „Či je který člověk mezi vámi, jenž podá synu svému kámen, když ho bude prositi o chléb? Aneb bude-li prositi o rybu, zdalí mu podá hada? Jestliže tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí svým dětem, čím spíše Otec váš, jenž je v nebesích, dá dobré věci těm, kteří ho prosí?" (Mat. 7, 9—10.) Modli se proto vždy s největší důvěrou a ponechej Pánu Bohu, kdy a jak tě chce vyslyšet.

4. BUĎ VŮLE TVÁ...

Jsou lidé, kteří si chtějí jako malé děti modlitbou u Boha něco vynutit. Když jim to Bůh nedá zrovna tak, jak oni si to přejí, přestávají se modlit a obracejí se k Bohu zády. Pak to ovšem špatně dopadá. Stal se tento výstražný případ: V jednom městě žila velmi bohatá vdova. Měla jediného synáčka. Byl útlého zdraví, a proto jej opatrovala jako oko v hlavě. Tu však nebezpečně onemocněl. Zoufalá matka sháněla nejlepšího lékaře, ale všechno bylo marné. S jejím synáčkem to bylo stále horší a lékaři již nedávali ani nejmenší naděje na záchranu. Myšlenka, že její miláček má zemřít, byla jí nesnesitelnou. I s modlitbou to znova zkusila. Když se nemoc nelepšila, nechala modlitby a rouhala se Bohu.

Sousedé si všimli jejího zoufalství, a proto zavolali kněze, aby ji uklidnil a na všechno připravil. Kněz přišel. Těšil vdovu, jak jen bylo možno, avšak nic to nepomáhalo. Jejím bohem byl její synáček. Tu kněz před odchodem jí ještě řekl, aby se s ním pomodlila za synáčka Otčenáš. Začala se opravdu zase modlit. Když však měla říci slova: „Buď vůle Tvá...“ vstala, postavila se vzpurně proti Bohu a vykřikla: „Buď vůle má!! Mé dítě nesmí zemřít...“ Dále se již nemodlila. Další domluva kněze již byla marná, zůstala ve svém vzdoru proti Bohu a kněz odešel s nepořízenou.

Velký trest však stihl onu ženu za tolikeré rouhání. Byla potrestána svým vlastním synem. Opravdu se uzdravil. A teď mu tolik ve všem vyhovovala, že to nemělo žádných mezí. Dorůstal a každé jeho přání bylo matkou slepě vyplněno. On poroučel a matka sloužila. Potom odejel do hlavního města na vysokou školu. Psal často, obyčejně jen o peníze, avšak o domov a matku mnoho nestál. Nechtěl si nic odepřít a jeho požadavky stále rostly. Studium zcela zanedbával, ale tím více vyhledával nebezpečné zábavy a platil veselým společníkům a společnícům. Matka se už zcela vydala z hotových peněz, a proto prodala svůj velký činžovní dům a slepě posílala velké obnosy peněžní, až se vyčerpala úplně. Když dále nemohla posílat, syn už ani nepsal a vůbec se domů nehlásil. Ubohá matka bydlela jako poslední nájemnice v nejmenší podkrovní světničce svého bývalého činžovního domu a pak jako žebračka začala putovat krajem.

Syn si zatím opatroval peníze různým podvodným způsobem a nakonec sáhl i ke zločinům a loupežným vraždám. Byl dopaden, souzen a odsouzen k trestu smrti provazem. Na nádvoří věznice chystal se popravčí mistr dát smyčku na jeho hrdlo. A tu odsouzenec zvedl hrozivě zaťatou pěst a chraptivým hlasem zvolal: „Proklínám matku, která mi dala život, ale neuměla mne vychovat...“ Chtěl mluvit ještě dále, smyčka jeho hrdlo zadrhla...

V té chvíli na ulici poblíž věznice strašlivě vykřikla opuštěná žebračka a jako podřátá skácela se k zemi... Odnegli ji do chodby nejbližšího domu. Když opět přišla k sobě, začala se příšerně

chechtat... Zatemnil se jí rozum a byla odvezena do ústavu pro choromyslné...

Policejně, zjistili její totožnost. Byla to matka onoho zločince, který byl právě popraven na nádvoří věznice... Hrozná slova, která vyšla z úst zločince před popravou, platila jí... poznala svého syna...

Byl to smutný konec. Byl to trest za tolikeré rouhání a za to, že se tolik protivila vůli Boží. Kdyby se modlila opravdu odevzdaně do vůle Boží „buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi“, Bůh by dopustil na ni zármutek tím, že by vzal jejího syna, aby byl již věčně šťasten v nebi. Ona by sice měla nějaký čas zármutek, ale mohla by žít v blahé naději na opětné shledání a společnou radost v nebi bez konce...

Měj v tom vážné poučení do celého dalšího života: když se o něco opravdu vroucně modlíš, a přece ti to Bůh nedá tak, jak o to prosíš, buď ujištěn, že ti dá v tom případě něco jiného, lepšího, co ti více prospěje než to, o čem jsi prosil. Vždyť Bůh je tvůj nejlepší Otec, on chce pro tebe nejlepší dobro. On je zároveň všemohoucí. Je to v jeho moci, aby odvrátil od tebe každé zlo. Jestliže některou bolest, utrpení od tebe neodvrátí, pak jenom proto, aby tě uchránil před větším neštěstím. Podobně i lékař-chirurg operuje člověka ne proto, aby mu působil bolest, nýbrž jen proto, aby jeho život zachránil. Těm, kteří Boha opravdu milují, obrátí všechno nakonec k dobrému, když ne snad pro život pozemský, pak jistě pro celý život věčný. A na tom právě nejvíce záleží. Vždyť jasně praví Písmo svaté: „Těm, kteří Boha milují, všechny věci pomáhají k dobrému.“ (Řím 8, 28.)

Modli se proto vždy zcela odevzdaně do vůle Boží: „Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi...“

5. KDY SE MÁME MODLITI.

1. Co o tom praví svatý František Saleský? — Svatý František Saleský praví, že někteří lidé se podobají svou modlitbou pštrosu, jiní slepici a jiní orlu. Pštros svých křídel nepoužívá a spoléhá jen na své nohy. Když je zle, dá se na útěk, a když je nejhůře,

strčí hlavu do písku. Jemu se podobají lidé, kteří se nemodlí a spoléhají jen na svou sílu a schopnosti. Když je nejhůře, ztrácejí hlavu anebo odcházejí ze života sebevraždou jako zoufalci. Slepice používá svých křídel aspoň tehdy, když je náhle ohrožena nějakým nebezpečím; v tu chvíli s pokřikem vzlétne, aby se zachránila. Já se podobám svou modlitbou onen člověk, který se modlí jen tehdy, když mu hrozí nějaké nebezpečí a něčeho se obává: v nebezpečné nemoci, před těžkou zkouškou, před vážným rozhodnutím, v nebezpečí smrti a podobně. Když však nebezpečí minulo, zase modlitbu zanedbává. Jak by ses ty díval na přítele, kdyby se k tobě hlásil jen tehdy, když by tě potřeboval? Orel používá svých křídel pravidelně každý den a vznáší se jimi do závratné výšky... Podobně člověk opravdu zbožný denně se povznáší na křídlech modlitby k Bohu ráno, večer a během dne častěji aspoň střelnou modlitbou. *Máme se však modlit nejen tehdy, když si chceme něco u Boha vyprosit. Máme se modlit často, abychom jej modlitbou uctívali a oslavovali jako svého nejvyššího Pána a jemu také děkovali.*

2. **Začíněj každý den modlitbou a dobrým úmyslem.** Představ si časné ráno za krásné jarní pohody v Boží přírodě. Květiny, ojínné diamantovými krůpějemi ranní rosy, obracejí se k vycházejícímu slunci a rozvíjejí své hlavičky. Některé hlavičky květů však zůstávají svěšený. Jsou to ony, které již odumírají. Podobej se každé ráno květu, který svou hlavičku obrací k slunci, pozvedni své myšlenky každého rána k svému nebeskému Otci, k trojjedinému Bohu. Dokud jsi byl ještě malý, odříkával jsi naučené modlitby. Teď, když jsi již mnohem vyspělejší, modlívej se také svými vlastními slovy! Může to být po každé jinými slovy, podle toho, co máš na srdci!

Když ses probudil, požehnej se zbožně svatým křížem a bez váhání vstaň z postele. V několika minutách trochu procvič své tělo, abys měl čilejší oběh krve, umyj se a oblec. Poklekni a vykonej ranní modlitbu. Když jsi mimo domov a tvé pokleknutí by snad vyvolávalo zbytečný pokřik u spolubydlících, pak si usedni na židli k svému stolu, polož své ruce na čelo a soustřeď své myšlenky na

Boha. Nevadl, jestliže při tom tvá ústa mlčí, jen když se struny tvé duše rozezvučí krásnými tóny víry, důvěry a lásky k Bohu, chválou, díkem, smírem a pokorných proseb. Stačil k tomu i několik minut. Poděkuj za noční odpočinek a Boží ochranu, pros o Boží ochranu po dobu celého dne pro sebe i pro všechny své drahé. Podle času přidej ještě několik pamětných modliteb.

Ukázka samostatné ranní modlitby: „Bože, děkuji Ti za noční odpočinek. Kolik bylo těch, kteří v tuto noc nemohli spát pro nemoc nebo pro velké starosti, kolik jsi jich povolal na věčnost, avšak mně jsi dopřál klidného odpočinku a spánku. Děkuji Ti za to. Prosím Tě, pomáhej mi dnes celý den při práci, chraň mne ode všeho zlého, zvláště od hříchu. Ať jsou Ti milé všechny mé myšlenky, pohledy, slova i skutky. Mám však velkou chybu, že... (Vzpomeň si na svou hlavní chybu, t. j. na to, čím se nejvíce a nejčastěji proviňuješ. Vzpomeň si také, co tě čeká ten den doma, na ulici, v zaměstnání, mezi kamarády, ve společnosti i jinde a řekni si, v čem si dáš na sebe nejvíce pozor, abys přemáhal svou hlavní chybu). Dobrotivý Bože, pomáhej mi, abych tuto chybu přemáhal a byl den ze dne lepším.

Ochraňuj také moje rodiče, sourozence, příbuzné a všechny mé známé. Buď milostiv všem a zvláště těm, se kterými dnes přijdu do styku a kteří Tvé milosti nejvíce potřebují. Panno Maria, pomáhej mi, abych si vždy zachoval své největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu. Zdrávas Maria...

Cokoli dnes budu mysliti (křížek na čelo) a mluvit (křížek na ústa), cokoli činiti a trpěti (křížek na prsa), obětuji, Bože, ke cti a chvále Tvé. Také chci dnes získati všechny mně možné odpustky. Tobě chci já sloužit bez ustání, Ty mně k tomu dej své požehnání. Kolikrát mé srdce bude bít, kolik kroků udělám, kolik slov řeknu, tolikrát ti chci povědět, že tě miluji, Pane Ježíši.“

Podle času můžeš ještě přidati: Otče náš. Zdrávas. Věřím v Boha. Desatero. Anděle Boží. Zdrávas Královno.

Jiná ukázka ranní modlitby: „Matka políbením probouzí své milované dítě. Podobně Ty, všemohoucí Bože, slunečními paprsky jsi opět probudil své tvory po nočním odpočinku k novému životu.

Probudil jsi také mne. Děkuji ti za Tvou lásku. Klaním se Ti, všemohoucí, věčný Bože. Trojjediný Bože, v Tebe věřím. Věřím všemu, co jsi zjevil a čemu učí svatá církev katolická. V této víře chci žít a zemřít. O Bože, rozmnož víru mou. Trojjediný Bože, v Tebe doufám. Důvěřuji, že mi dáš všechno, co pro svůj život potřebuji. Zvláště pevně důvěřuji, že mi dáš potřebnou milost, abych svatě žil a bohumile zemřel. O Bože, posilni naději mou! Trojjediný Bože, Tebe nade všechno miluji. Všechno, co jsem a co mám, je od Tebe. Tys ke mně tak dobrý. Kdo by Tě nemiloval? O Bože, rozměň lásku mou! Děkuji Ti, žeš mne chránil po celou noc. Do Tvé ochrany odevzdávám sebe, své rodiče, sourozence, všechny své drahé. Tys náš nejlepší Otec! ... Otče náš ... Děkuji Ti, anděle strážný za to, že jsi byl při mně po celou noc a mne opatroval. Zůstávej při mně i po celý den. Prosím tě, připomínej mi moje dobré předsevzetí ... Anděle Boží, strážce můj ... I tobě děkuji, moje nebeská Matko, Panno Maria za tvou lásku a dobrotu. Do tvých rukou odevzdávám své největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu. Zdravas Maria ...

Pomáhej mi, Trojjediný Bože, svou milostí, abych věrně plnil desatero přikázání: 1. V jednoho Boha věřit budeš. 2. (atd.) Cokoli dnes budu myslit a mluvit, cokoli činit a trpět, obětují, Bože, ke cti a chvále Tvé. Také chci dnes získat všechny mně možné odpustky. Tobě chci já sloužit bez ustání, Ty mně k tomu dej své požehnání."

Když někdy už velice spěcháš, pak alespoň na okamžik poklekni, udělej svatý kříž, poděkuj několika slovy Pánu Bohu za ochranu, pros Ho, aby tě opatroval celý den, zvláště, aby Ti pomáhal zachovat milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu, pomodli se Otčenáš, Zdravas a vzbud krátce dobrý úmysl: „Všechno ke cti a chvále Boží!“ Udělej opět zbožně sv. kříž a jdi za svou povinností. — Když někdy výjimečně ani k tomu nemáš dosti času, pak alespoň hodně zbožně a vroucně se požehnej sv. křížem s tou myšlenkou, abys Pánu Bohu poděkoval, Jej prosil, aby tě chránil po celý den v milosti posvěcující, v katolické víře, v mravní čistotě, a jemu obětuj celý den. — „S Bohem začni každé dílo, podaří se ti až mílo“. „Čiňme od Boha počátek a dobrý bude pořádek“.

3. Zakončuj každý den modlitbou, zpytováním svědomí s dokonalou lítostí a s dobrým předsevzetím pro příští den. — Zvykni si modlit se i večer samostatně podobně jako ráno. V modlitbě večerní poděkuj Bohu za všechno, pros ho za ochranu po celou noc, vzpomeň na svou smrt, vzpomínej, co dobrého jsi vykonal, co sis odepřel z lásky k Pánu Ježíši a za pokání, zpytuj svědomí, lituj svých hříchů z lásky k Ježíši Kristu (lítost dokonalá) a pevně si umiň, v čem se chceš příští den opravdu polepšit.

Ukázka večerní modlitby: „Bože věčný, den se již končí. Dříve, než ulehnu k spánku, povznáším duši svou k Tobě. S Tebou jsem den začal, s Tebou jej chci také ukončit. Děkuji Ti vroucně za všechno, co jsi mi dnes uštědřil pro duši i pro tělo. (Když se ti snad přihodilo něco bolestného, i za to poděkuj Bohu, neboť on je tvůj nejlepší Otec a dopustil bolest na tebe jen proto, aby ti připravil něco mnohem lepšího pro celou věčnost. Vzpomínej, zdali v tom není i zasloužený trest za tvé nevěrnosti k Bohu). Prosím Tě, chraň mé rodiče, sourozence, příbuzné a všechny mé známé po celou noc ode všeho zlého na duši i na těle.

Se svým živým tělem brzy ulehnu k spánku, avšak jednou mé ztuhlé tělo položím do rakve a ty mně budeš soudit, Pane Ježíši. Jak to se mnou dopadne? Říká se: „Jaký život, taková smrt“. Chci si proto dát hodně záležet, abys byl se mnou spokojen každý den.

Pane Ježíši, byl jsi dnes spokojen s tím, co jsem myslel, co jsem mluvil a co jsem činil? . . . (Vzpomínej, co dobrého jsi vykonal, co sis odepřel z lásky k Pánu Ježíši a za pokání, zpytuj svědomí za uplynulý den, lituj svých hříchů z lásky k Pánu Ježíši a pevně si umiň, v čem se chceš příští den opravdu polepšit) . . . Můj Ježíši, milosrdenství! Pane Ježíši, já Tě miluji, svých hříchů lituji a polepšení slibuji, zvláště že . . . (teď řekni, v čem se chceš nejvíce polepšit). Svatý Josefe, vypros mi šťastnou hodinku smrti! — Panno Maria, pomáhej mi, abych si vždy zachoval své největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu. Zdravas Maria . . .

K tomu ještě můžeš přidati další modlitby pamětné, jako: Otče

náš. Zdrávas. Věřím v Boha. Anděle Boží. Pod ochranu Tvou a desátek růžence.

Když jsi někdy již velmi unaven, pak kleče u postele anebo sedě u stolu alespoň několika slovy poděkuj Bohu za všechno, co jsi přijal od něho během dne, pros o jeho ochranu po celou noc pro sebe i všechny své drahé, a k tomu připoj vroucí Zdrávas k Panně Marii, aby sis vždy zachoval milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu, zpytuj své svědomí, vzbud dokonalou lítost s dobrým předsevzetím pro příští den.

Když někdy pro mimořádnou únavu ani toho nejsi schopen, pak aspoň zbožně se požehnej sv. křížem s myšlenkou, abys Bohu poděkoval, do jeho ochrany na celou noc doporučil sebe a všechny své drahé, k tomu přidej Zdrávas Maria, aby sis vždy zachoval milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu, vykonej zpytování svědomí s dokonalou lítostí a s dobrým předsevzetím pro příští den.

Večer se pomodli, nežli odložíš své šaty. Když jsi po modlitbě uleh do postele, můžeš se ještě dále v posteli v duchu tiše modlit až usneš. V takovém případě, když jsi před tím řádně vykonal svou večerní modlitbu, nelze proti tomu nic namítat. Ba naopak: ten si nejkrásněji odpočine, kdo usíná s modlitbou na rtech...

Nikdy nevynechej zpytování svědomí s dokonalou lítostí a s dobrým předsevzetím pro příští den, neboť je to nejdůležitější část večerní modlitby. Již pohanský myslitel *Pythagoras* kladl svým žákům na srdce, aby si denně dvakrát (před polednem a večer) položili tyto tři otázky: „Co jsem dělal? Jak jsem to dělal? Zda jsem udělal vše, jak jsem udělat měl?“

Sextius si kladl každý večer otázky: „Které slabosti jsi dnes v sobě vyléčil? Které chyby jsi přemohl? V čem ses stal lepším? A jiný pohanský filosof *Seneka* píše takto: „Mám ve zvyku každý den se prozkoumat. Když večer zhasínáme světlo, proběhnu v myšlenkách celý den a každé své slovo a každý skutek položím na vážky.“

Známý světový spisovatel *Jón Svensson* navštívil jako osmdesátiletý stařec v r. 1936 Olomouc. Také přednášel bohoslovcům v kněž-

ském semináři. Se slzami v očích vzpomínal na chvíli, kdy se loučil jako dvanáctiletý chlapec se svým domovem na Islandě. Tehdy mu maminka kladla na srdce, aby každý den pamatoval na Boha, a řekla mu: „Slib mi, že se každý den ráno i večer pomodlíš a večer si vzpomeneš, jak jsi celý den prožil, a stalo-li se něco, čím bys Boha zarmoutil, že toho budeš litovat.“

A dále vzpomínal spisovatel, kterak se podle toho ve světě vždy svědomitě řídil, a tak on — náboženství evangelického — našel cestu do katolické církve. Stal se nejen katolíkem, nýbrž také řeholníkem a knězem řádu jesuitského. K tomu ho přivedla pravidelná denní modlitba a pravidelné večerní zpytování svědomí, spojené s lítostí a s opravdovým předsevzetím.

Na některých velkých oceánských parnících je zvyk, že večer, když je celá loď se svým strojovým zařízením důkladně prohlédnuta, je cestujícím ohlášeno: „All right!“ To znamená: všechno je v pořádku, můžete klidně ulehnout k nočnímu odpočinku. Když jsi večer dobře prozpytoval svědomí a vzbudil dokonalou lítost, i ty si můžeš říci: „All right!“ To jest: „Mám ve svém svědomí všechno v pořádku, ničeho se nemusím v noci bát, ani toho, kdybych třeba i náhle zemřel.“

Pamatuj proto i ty pravidelně každý večer na zpytování svědomí, dokonalou lítost s opravdovým předsevzetím pro příští den. Tak po každé smažeš s duše prach denních poklesků a s klidným svědomím budeš ulehat ke spánku. Tak uděláš vždy řádnou revisi svého denního života, budeš opravdu bdělým, opatrným, prožiješ čistě, krásně svoje mládí a nezbloudíš v životě.

4. Nemáš času k modlitbě? — Leckdo řekne: „Nemám času k modlitbě. Ráno se musím rychle oblékat, posnídat a pospíchat do zaměstnání. Večer jsem obvykle již unaven a jdu spat.“ — Dobrá! Nechť však ráno vstane o 5 minut dříve a bude mít čas k ranní modlitbě. Večer opět ať se pomodlí o 5 minut dříve, než jde spat, a půjde to.

Přece z 1.440 denních minut (24x60) může dvakrát pět minut věnovat Bohu a své nesmrtelné duši, neboť pro práci, jídlo, odpočinek a zábavu zůstává ještě 1.430 minut!

5. Během dne používej často krátkých střelných modliteb! — *Dvanáctiletá dívka* zvolila si za svou krátkou střelnou modlitbu: „Ježíši, mám Tě ráda.“ Žádnému z domácích se s tím nesvěřila. Bylo to její malé tajemství. Povím vám, jak to dělá. Ráno při probuzení je první její myšlenka: „Ježíši, mám Tě ráda.“ Nepohybuje při tom rty, nýbrž myslí na to s radostí ve svém mladém srdci. Ale neřká to jen jednou! Než se oblékne, řekne své malé tajemství desetkrát, i dvacetkrát. Myslí na ně při umývání a úpravě svého zevnějšku, při ranní modlitbě, při snídani, cestou do kostela a do školy. Tak pozdravuje Pána Ježíše v kostele a také ve škole. V přestávce si vesele hraje na dvoře a jak je při tom šťastna — neboť její duše dýchá neustále modlitbou „Ježíši, mám Tě ráda.“

Dříve bývala častěji při učení, psaní úloh a domácí práci ve špatné náladě. Kolikrát chodila s kyselým obličejem, ale teď jí stačí vzpomenouti „Ježíši, mám Tě ráda“, a již září radostí její obličej. Ví dobře: Pán Ježíš chce, abych byla laskava, trpělivá.

Také večer po modlitbě si v duchu opakuje své malé tajemství tak dlouho, až usne. Jak je jí při tom dobře! Hle, to dělá „malé tajemství“. Dříve jí bývalo vstávání těžké. Teď si jenom vzpomene na své tajemství „Ježíši, mám Tě ráda“, a vstává z lásky k Pánu Ježíši s radostí.

Dříve jí dělala poslušnost doma velké obtíže. Ale teď je docela jiná. Maminka jen pokyne, řekne slovo, a ona s úsměvem a s radostí již běží. Dříve? Nejednou pohlédla s mrzutým obličejem a někdy jak mračno. Maminka se diví: „Jak to, že se stala s tebou taková změna?“ Ona se jen usmívá a neprozrazuje svého tajemství.

Zatím dospěla a stala se andělem trpělivosti, přívětivosti, laskavosti. Snadno přemáhá pokušení k hříchu. Je andělsky nevinná, čistá, jinak by přece nemohla říkati: „Ježíši, mám Tě ráda.“ Z jejího obličejce září její andělsky krásná duše...¹⁾

Je mnoho příležitostí, kdy si může každý opakovat častěji takovou krátkou, střelnou modlitbu, která se stane jeho milým osobním tajemstvím, pramenem neskonale vnitřní radosti a mravní síly. Představ si vedle sebe dva dělníky nebo dělnice v továrně u běž-

¹⁾ Kassian Karg, Ve škole Spasitelově I., Olomouc 1929, 84 n.

cího pásu, zaměstnance v dílně, prodavače u pultu, úředníky nebo úřednice atd. Někteří z nich mají svou milou stělnou modlitbu, své malé tajemství. I při práci jejich duše dýchá modlitbou, jejich oči září vnitřní radostí a štěstím, neboť vědí, že práce, kterou konají, je Bohu milá, je pro nebe záslužná. Vždyť jsou v milosti posvěcující, jsou jako živé ratolesti, spojené s kmenem, s Kristem, a všechno konají z lásky k Němu. Proto i jejich práce se stává něčím posvátným, vzácným, cenným pro celou věčnost. Vždyť všechno, co konáme v milosti posvěcující a z lásky k Bohu, je pro nebe záslužné. To je život opravdu svatý.

O sv. *Gerardu* čteme, že jako krejčí celý život konal svou jednotvárnou, všední práci. A přece se stal velkým svatým. Praví se o něm, že téměř při každém píchnutí jehlou si říkal nebo alespoň v duchu myslil: „Pane Ježíši, já Tě miluji, spas nějakou duši...“ Tak se stal svatým. — *Podobně to dělala velká světice sv. Terezie od Ježíška.* Za svého krátkého života nic zvláštního neučinila. Když po její smrti měla představená kláštera podat o ní zprávu hlavní představené, přemýšlela, co by mohla o ní napsat, neboť opravdu nic zvláštního nedělala. Jen tolik mohla napsat, že byla vždy zbožnou, milou, poslušnou a trpělivou sestrou. Ano, takovou musela být, neboť všechny své práce, i ty nejvšednější, jako na příkl. práce v kuchyni, při uklízení, v prádelně, v zahradě, konala vždy z velké lásky k Spasiteli. Vždyť byla Terezií od Ježíška. A Bůh ji oslavil přehlednými zázraky, aby ukázal, že to je nejbezpečnější a nejkratší cesta k dokonalému a svatému životu.

A teď si představ někoho, kdo koná práci jako otrok bez myšlenky na Boha, bez lásky k Bohu, jen proto, že musí. Jak vypadají jeho myšlenky při práci? Stačí na takového jen se podívat a víme, koho máme před sebou a jak to v jeho nitru asi vypadá.

Kterou cestou chceš jít ty? Jistě, že dlouho přemýšlet nebudeš. Ještě dnes, v této chvíli si sestav krátkou, stělnou modlitbu, která se stane tvým malým tajemstvím k velkému štěstí, k neskonale vnitřní radosti v každém povolání a postavení a nejkratší cestou k pravé svatosti, k dokonalosti a k Bohu. (Ježíši, mám Tě rád(a).

— Pane Ježíši, Ty jsi můj a já jsem Tvůj(á). — Pane Ježíši, jen Tobě patří moje mládí. — Všechno z lásky k Tobě, Pane Ježíši. — Pane Ježíši, zůstaň v mé duši.)

6. DRUHÝ MODLITEB.

1. Modlitba vnitřní. — Modlit se můžeme buď jen vnitřně anebo vnitřně a zároveň zevně. *Vnitřně se modlíme, když zbožně myslíme na Boha.* Krásný způsob vnitřní modlitby je rozjímání. Rozjímáme, když zbožně uvažujeme na příklad o životě a utrpení Pána Ježíše, o smrti, o soudu Božím, o očištění, o nebi a pekle a o jiných pravdách svaté víry. Při tom vzbuzujeme v sobě nejen zbožné city, ale také dobrá předsevzetí, v čem se chceme zvláště polepšit.

2. Modlitba vnitřní a zároveň zevnější. — *Vnitřně a zároveň zevně se modlíme, když nejen zbožně myslíme na Boha, ale zároveň při tom říkáme slova modlitby.* Tato slova mohou být buď vlastní nebo naučená, z paměti nebo z knihy modlitební, potichu nebo hlasitě, soukromě nebo společně. Zvláštní zaslíbení má modlitba společná při službách Božích a v rodině. „Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jméno mé, tam jsem já mezi nimi“, řekl o tom, Pán Ježíš. (Mat. 18, 20.) Krásně se modlí, kdo zbožně zpívá. Kdo zbožně zpívá, dvojnásob se modlí. Rychle povznášejí k Bohu modlitby střelné, poněvadž jsou vyjádřeny jen několika slovy.

Kdyby někdo říkal jen slova modlitby nebo zbožné písně, při tom by však na Boha vůbec nemyslel, modlil by se toliko zevně. Taková jen zevní modlitba by ovšem nebyla platná. O takové modlitbě by platila slova Písma svatého: „Lid tento ctí mne jen ústy, kdežto srdce jejich daleko jest ode mne.“ (Mat. 15, 8.) Zevně jeví se zbožnost rovným postojem, klečením, složením rukou, bitím v prsa. „Zdvihejme ruce i srdce k Hospodinu.“ (Pláč 3, 41.)

3. Modlitební kniha. — Víím, že dovedeš mluvit k Bohu samostatně, vlastními slovy. Potřebuješ však někdy nových myšlenek, abys jimi rozšířil a vyjádřil zbožné city. K tomu velmi napomáhá modlitební kniha; ta brání zároveň roztržitosti a činí modlitbu pozornější. Také obsahuje povzbuzení a poučení pro náboženský život. Proto bráváme knihu modlitební s sebou na služby Boží.

Jako dar bývá modlitební kniha vděčnou památkou. Měj proto svou modlitební knihu a choď s ní do kostela. Podle modlitební knihy také si někdy udělej kontrolu, zdali správně říkáš každé slovo pamětných modliteb, jako: Otčenáš, Zdrávas, Věřím, Desatero, Anděle Boží, Zdrávas Královno, Pod ochranu Tvou, Anděl Páně, růženec.

Pokud možno, konej své modlitby při mši svaté a ještě lépe učiníš, když se budeš modlit s knězem modlitby ke mši svaté z příruční mešní knihy, z misálku. To je nejlepší modlitební kniha. Když se modlíš při mši svaté, pak své modlitby vkládáš do rukou Pána Ježíše a on je spojuje se svou obětí a předkládá svému Otci nebeskému. To má větší cenu a větší užitek než všechny modlitby celého života beze mše svaté. Když se modlíš mimo mši svatou, modlíš se pouze ty. Když se však modlíš při mši svaté, modlíš se s tebou Pán Ježíš jako člověk a zároveň Syn Boží k svému nebeskému Otci a tím, že je spojuje s obětí svou, nabývají ceny nesmírné. Když přistoupíš při mši svaté také k sv. přijímání a zcela se spojíš s Kristem, je tvoje modlitba ještě vroucnější a ještě působivější.

4. Duchovní rozjímání. — *Duchovně rozjímáme tehdy, když se úplně soustředíme na určitou náboženskou pravdu, abychom ji dobře poznali nejen rozumově, ale zvláště abychom ji plně prožili, procítili a pevně si umlnili podle ní zařídit svůj další život.* „Rozjímání je dvojitá pozornost, kterou hledíme na Boha a na nebe. Rozjímání je tak podstatně důležité, že kromě lásky k Bohu není v duchovním životě nic potřebnějšího.“ (P. Faber.)

Bez soustředění není hlubšího náboženského života. Zvláštním osvícením, útěchou a posilou projevuje se Bůh obyčejně jen tomu, kdo jej vyhledává v osamělosti rozjímání. Rozjímáním budeš uchvácen Boží krásou a láskou, získáš mnoho vnitřního světla, radosti a síly. Začni proto s rozjímáním ještě dnes a věnuj se mu pokud možno denně aspoň deset minut, nejlépe ráno, a kdyby to nebylo snadné, tedy večer.

Kterak můžeš duchovní rozjímání konat? 1. Před rozjímáním: nejprve se pokloň trojjedinému Bohu, který je ve tvé duši milostí

posvěcující zvláštním způsobem přítomen. Pokorně uznej, jak jsi před velkým a mocným Bohem nepatrný. Přivíň se však k Němu s největší důvěrou, neboť je tvým nejlepším Otcem. — 2. Během rozjímání: obírej se v myšlenkách náboženskou pravdou, buď podle slov Písma svatého nebo podle vhodné náboženské knihy, avšak nejen rozumem, nýbrž zároveň i svou obrazností a citem. Máš-li v rukou Písmo svaté nebo jinou vhodnou knihu k rozjímání, čti si zvolna jednotlivá slova a hluboce nad nimi uvažuj: *a)* co ti připomínají, *b)* jak jsi podle toho dosud žil, *c)* co uděláš, abys podle toho věrně prožil den, který máš před sebou.

3. Po rozjímání: poděkuj trojjedinému Bohu za osvětlení a posilu, které se ti během rozjímání dostalo, obětuj mu své dobré předsevzetí a pros ho, aby ti pomáhal předsevzetí také splnit. Pros i svého anděla strážného, aby ti během dne tvé dobré předsevzetí připomínal, vzývej svou nebeskou Matku, aby tě svým mateřským okem a svou ochrannou rukou celý den provázela. — Nejvíce se osvědčuje konati duchovní rozjímání ráno. V tom případě je velmi radno přechít si myšlenky k rozjímání již večer a s těmito myšlenkami usínat. Jen zkus a celý tvůj život stane se krásnějším, radostnějším a plodnějším.

5. Z dopisu našeho krajana v Holandsku. — „Jsem hostem v Holandsku a je to můj první delší pobyt v této zemi. Bydlím u majitele jednoho z největších průmyslových podniků nizozemských. Je to typ bohatého Holandana, otce rodiny: šesti odrostlých dětí, z nichž nejmladšímu je deset, nejstaršímu třicet let; tři děti zemřely.

Hned prvního večera mi pán domu sděluje: „Můžete si to dělat, jak chcete, u nás není nikdo k ničemu nucen, ale my se každý večer modlíme růženec a potom konáme krátkou večerní pobožnost. V sedm hodin ráno jde denně má rodina se mnou společně na mši svatou a k sv. přijímání. Ale vy proto naprosto nemusíte vstávat, chápu, že jako cizinec máte o tom snad jiné mínění“ ...“

Našeho krajana také zajímalo, jak se projevuje zbožnost tohoto průmyslníka prakticky. A zjistil toto: svým zaměstnancům platí

nejvyšší mzdy, mají nejvzornější domky, koná s nimi 'autobusy nejkrásnější výlety na vlastní útraty, jeho dcery se starají o dělnické ženy a děti a vše to koná s klidnou samozřejmostí pravého křesťanství. Dále pozoroval, že domácí pán nestrpí, aby nějaký prosebník byl odmrštěn. Může přijít kdykoliv, a co je možno, se udělá. To je znamení pravé zbožnosti: nejen modlitba, ale také zároveň praktický život podle víry. Právě dobrou modlitbou se k tomu čerpá odhodlání a síla. Krásně to vyjádřil sv. Augustin: „Kdo se umí náležitě modlit, umí také náležitě žít.“

7. MODLITBOU BUDEŠ VÍTĚZIT.

1. Modlitba je síla. — Člověk, který se nemodlí, ztrácí duchovní sílu a tím drzeji se u něho hlásí tělesné pudy. Snadno si proto můžeme domyslet, k jakým koncům vede život bez modlitby... Byla to přebolestná chvíle pro rodiče, kteří měli v rukou dopis svého dorůstajícího syna, v němž se loučí se životem, se světem, s rodiči, kterým trpce vyčítá: „Nenaučili jste se mne modlit, nemám síly k dalšímu životu, jsem s životem hotov...“

Modlitba je síla! Kdo se umí správně modlit, má také vždy dosti síly a odvahy do života, ať se děje cokoli. Slavný vynálezce Marconi o tom otevřeně prohlásil: „Věřím v sílu modlitby. Věřím to nejen jako věrný katolík, nýbrž též jako vědec!“

2. Horník, silný modlitbou. — Horníku, který už přes dvacet let pracuje hluboko pod zemí v horkém vzduchu uhelných dolů a má šest nedospělých dětí, byla dána tato otázka: „Máte těžké povolání a početnou rodinu. Vedle vás pracují jiní, kteří při všech vašich starostech si nejednou ještě tropí posměch z vaší víry a svědomitosti. Jak to, že nehledíte před sebe tak rozmrzele, ba urputně jak mnozí z vašich druhů? Jak to, že tak klidně a jasně soudíte o velkých životních otázkách?“ A odpověď? Posluchači nikdy nezapomenou na stručnou a významnou odpověď: „Modlím se!“

Modlí se! Toť tajemství jeho síly a spokojenosti. To ho pozvedá v jeho zápase o vezdejší chléb, v jeho lopotné práci pro společné blaho, ve starosti o početnou rodinu, v boji o svatou víru, to ho podpírá a drží v každém protivenství a nebezpečí. Modlí se!

3. Příběh lékárníka. — Spisovatel J. M. Horák vypravuje ve své knize „Otče náš“: Bylo to v jednom městě v Čechách. V lékárně měli noční službu. Je to něco obtížného. Spát nebo jít si lehnout? Jakmile se usne, obyčejně zacinká zvonek. A bez spánku vyčkávat, to je velmi únavné. Pan magister usnul. Vždyť již bylo po půlnoci.

Vtom se ozývá zvonek. V prvním spánku tuze malé potěšení. Chlapec čekal před lékárnou a magister, jak byl rozespalý, namíchal lék. „Tak tady máš, a táhni,“ ulehčil si, když mu to podával. Zavřel a zase ulehl. Nemohl však usnout. Začal přemýšlet o tom, co to vlastně namíchal. Skokem byl na nohou, díval se na láhvičky a nádobky, ze kterých míchal lék a ustrnul hrůzou: „Bože, Bože, v rozespalosti jsem to spletl a omylem namíchal z jedné láhve prudký jed! Co teď!“

A magister, který nikdy tak zvlášť na Pána Boha „nedržel“, začal se modlit. Tak vroucně se modlil, jako snad nikdy v životě. Byl si toho vědom, že lidská pomoc je vyloučena a jen Bůh může zamezit pohromu. Vždyť ani nevěděl, kde bydlí onen pacient, pro kterého namíchal vraždící lék!

Modlil se a modlil a všechno možné sliboval, jestliže se Bůh slituje a zamezí katastrofu. „Zdálo se mi, že hrůzou zešlím,“ říkal on sám, když o tom později vyprávěl . . .

Vtom se ozvalo nesmělé zazvonění. Zase je kdosi u dveří! Magister vyjde — jásá a pláče radostí a objímá kohosi, kdo také pláče — chlapce, kterému láhvička se smrtícím lékem vypadla venku na chodníku, když pospíchal domů, roztříštila se v nesčetné kousky . . . a který se nyní vrátil s nesmělou prosbou o nový lék za pouhé „zaplať Pán Bůh . . .“ Spisovatel k tomu dodává: „Od oné noci je magister náboženským horlivcem. A je to můj přítel velmi dobrý přítel.“ Taková je síla modlitby!

4. Až na frontě poznali sílu modlitby. — Za první světové války (v r. 1914—1918) dostala vznešená dáma — evangelička od svých dvou synů z fronty jednou dopis, nad kterým se velmi zamyslela a také rozrušila, četla tam: „Milá maminko! Dala jsi nás naučit všemu možnému: cizím řečem, matematice, hudbě, uměleckému malířství, tanci atd. Jen jednomu jsi nás nenaučila: modlitbě! Zde na

frontě vidíme kolem sebe mnoho kamarádů, jak se modlí. V modlitbě nalézají sňu a důvěru. Jen my dva bratři neumíme se modlit. Nikdy v životě jsme nepoznali ducha a požehnání modlitby. Jak jsme ubozí!“

Brzy potom se strhla v onom úseku fronty bitva a oba dva bratři padli. Ubohá matka hledala ve svém bolu u svého pastora posilu a útěchu. Hledala však marně. Na své otázky nedostala však od pastora žádné uspokojivé odpovědi. Nakonec se nervově úplně zhroutila a musila se dlouho léčit. Pak se odvrátila od své evangelické církve, dala se poučit o katolické víře a potom byla do církve katolické také přijata. V katolické církvi našla uklidnění a sama řekla proč: „Zde se mohu aspoň modlit za spásu duší svých synů.“ — Opravdu, ubohý je ten, kdo v těžkých chvílích života nedovede čerpat sňu v modlitbě.

5. Z Erbenovy „Svatební košile“. — Jistě dobře znáte Erbenovou baladu „Svatební košili“. Básník vypravuje, kterak nevěsta čeká milého, až se vrátí z vojny a pilně pracuje na výbavě. Zatím však její milý zahynul v boji. Tu zlý duch bere na sebe podobu jejího milého, za noci klepe na její okénko, aby pospíšila do jeho domu jako žena. Ona opouští svou světničku a jde s ním. Již dlouho spolu pospíchají, ale jemu se zdá, že cesta příliš pomalu ubíhá. Tu se k ní obrací a praví:

„Co to máš, má milá, v pravici?“

„Nesu si knížky modlicí.“

Knížky jí vzal a zahodil
a skokem byli deset mil.

„Co to máš, má milá za pasem?“

„Růženec s sebou vzala sem.“

Růženec popad, zahodil
a byli skokem dvacet mil.

„Co to máš na té tkaničce,
na krku na té tkaničce?“

„To křížek po mé matičce.“

Křížek utrh a zahodil
a byli skokem třicet mil.

Nevěsta s hrůzou vidí, že je před hřbitovní zdí, a za malou chvíli se ocítá v umrlčí komoře:

Stavení skrovné, bez oken,
měsíc lištami šel jen;
stavení pevné jako klec,
a v něm na prkně — umrlec.

Hoj! Jak se venku vzmáhá bluk,
hrobových oblud mocný pluk;
šumí a kolem klapají,
a takto píseň skuhrají:

„Tělu do hrobu přísluší,
běda, kdo's nedbal o duši!“

A nyní bouchají na dveře umrlčí komory a chtějí, aby na prkně ležící umrlec vstal, otevřel dveře a vydal jim živou dívku do jejich moci:

A mrtvý oči otvírá,
A mrtvý oči protírá,
sbírá se, hlavu pozvedá,
a půlkolem se ohledá.

Nevěsta v největším zděšení hledá sílu ve vroucí modlitbě:

„Bože svatý, rač pomoci,
nedej mne ďáblu do moci!
Ty mrtvý, lež a nevstávej,
Pán Bůh ti pokoj věčný dej!“

Modlitba jí pomohla:

A mrtvý hlavu položiv,
zamhouřil oči jako dřív.

Avšak bouchání na dveře umrlčí komory se ozývá znovu a znovu, několikrát za sebou, umrlec se zvedá s prkna opět a otevírá své velké, kalné oči a ztuhlé rámě již natahuje ke dveřím, aby je otevřel a ubohou dívku dal na pospas. Ona však po každé zažehnává toto nebezpečí úpěnlivou modlitbou:

„Spas duši, Kriste Ježíši!
Smiluj se v bídě nejvyšší!“

„Maria Panno, při mně stůj,
u Syna svého oroduj!
Nehodně jsem tě prosila:
ach, odpusť, co jsem zhřešila!
Maria, Matko milosti,
z té moci zlé mne vyprosti!“

Ráno když lidé na mši jdou,
v úžase státi zůstanou:
hrob jeden dutý nahoře,
panna v umrlčí komoře,
a na každyčké mohyle
útržek z nové košile...

Dobře se's, panno, radila,
a druha zlého odbyla!
Bys byla jinak jednala,
zle bysi byla skonala:
tvé tělo bílé, spanilé,
bylo by co ty košile!

Ona dívka v baladě Erbenově jen modlitbou byla silnou, modlitbou zvítězila, modlitbou se zachránila. Podobně i ty jen modlitbou budeš silným, modlitbou budeš vítězit, modlitbou se zachrániš! Modlitební kniha, posvěcený růženec a křížek budou tvými nejlepšími průvodci v životě. Nikdy však nebuď lehkomyšlnou a nevyhledávej nebezpečí. I pro tebe platí slova Pána Ježíše: „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ (Mat. 26, 41.)

6. Příběh austrálského letce. — Austrálský letec Jan Bertram vypravuje ve své knize „Útěk z pekla“ o své havarii nad širým mořem: „Šestnáctý den jsme odříznuti od světa, nemáme ani potravy ani vody. Jsme na dně svých sil. Co nás čeká? Před několika hodinami plula ve vzdálenosti několika set metrů loď. Oko lodníka nás však nespátřilo. Můj přítel se potom nervově zhroutil... Zešlíme?... Zemřeme?... Chceme žít, žít!... Chci zpět do vlasti, létat a splnit svůj životní úkol...“

Dívám se do nekonečna hvězdné oblohy a bezmyšlenkovitě sleduji dráhu padajících meteorů. A nyní nalézám cestu k záchraně, jedinou cestu: začínám se modlit. Modlím se slovo za slovem Otče náš... a vkládám svůj osud s důvěrou do rukou Božích.

V tomto okamžiku poznávám nejjednodušší pravdu života, onu pravdu, kterou my lidé tak dlouho marně hledáme, až se nám zjeví, jako by nám spadl závoj s očí. A ta pravda je, volám to hlasitě do celého světa: Člověče, potřebuješ v životě dvě věci, pevnou vůli a víru! I železná vůle se zlomí, ztratíš-li víru! Nechci v budoucnu složit ruce v klín a zanechat boje, ale chci načerpat síly k práci u vyšší Bytosti. Modlím se dále hlasitě, můj společník mne slyší a modlí se se mnou. V dalších 25 dnech, které jsme až do záchrany prožili v divočině, byla modlitba jedinou pomocí, kterou jsem mohl poskytnout svému příteli. Onemocněl a jeho stav se zhoršoval den ze dne. Modlitba ho však sílila stejně jako mne . . .“ Pak přišla záchrana. — Pamatuj, že i tvoje největší síla je modlitba.

7. Kristus je vzorem. — O Kristu čteme v Písmě svatém, že se modlíval velmi často a dlouho, někdy i celé noci. Jak krásný příklad dal každému z nás! Mnohem více potřebuje modlitby každý z nás. Modli se proto často a zbožně! Potom teprve poznáš, jak velkou životní silou je modlitba. Jednou se modlil Pán Ježíš opět velmi dlouho. Když přestal, prosil ho jeden z učedníků jeho: „Pane, nauč nás modlit se . . .“ (Luk. 10, 1.) A on je tomu naučil. Pros i ty Spasitele: „Pane, nauč mne modlit se!“ A on tě naučí tomu umění, které je pro život pozemský i věčný nejpotřebnější.

IV. Lék na zraněnou duši.

1. ŽIVOT JE BOJ.

Nejednou jste slyšeli vyprávět o válce. Když vojíni táhnou do boje, nikdy se všichni nevrátí: někteří padnou, jiní jsou těžce nebo lehce zraněni a někteří se dostanou jako zajatci do rukou nepřítele. Zvláště se vojíni obávají hlubokých vnitřních zranění, neboť pak nastane snadno vnitřní krvácení a smrt.

I každý z nás je stále v boji. Písmo sv. praví: „Bojování je život člověka na zemi.“ (Job 7, 1). Musíme bojovat proti hříchu, proti tomu, co ke hříchu svádí, proti tomu, co je špatného v nás, kolem nás, a proti tomu, co pochází od ducha zlého. Proto prosíš anděla strážného, aby ti v tomto boji pomáhal a říkáš „tělo, svět, ďábla přemáhám, na tvá vnuknutí pozor dávám“. A Pán Ježíš důrazně každému z nás připomíná: „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ (Mat. 26, 41).

Někdy se stane, že nejsi na sebe dosti opatrný, bdělý nebo že se málo nebo špatně modlíš, a tu hřích jako střela zraní tvou duši, buď lehce a někoho i těžce, smrtelně. A kolik hříchů, tolik ran, ze kterých tvoje duše krvácí.

Co v takovém případě uděláš? Půjdeš k lékaři své duše, ke knězi-zpovědníkovi, který má moc na místě Božím tvou duši ihned vyléčit z každé rány, z které krvácí. Moc odpouštětí hříchů má toliko Bůh! Ježíš Kristus jakožto Syn Boží dal tuto moc svým apoštolům, když jim řekl: „Jako mne poslal Otec, i já posílám vás. Přijměte Ducha svatého: kterým odpustíte hříchů, odpouštějí se jim a kterým je zadržíte, zadrženy jsou.“ (Jan 20, 21-23.) Moc od-

pouštěti hříchy přešla od apoštolů na biskupy, apoštolsky svěcené, a na kněze, jimi zplnomocněné.

Dobře prohlédni svou duši, zdali snad ještě krvácí z nějaké rány, dosud nezahojené. Dej všechno zavčas do pořádku, aby snad někdy nebylo už pozdě. Udělej kontrolu všech svých dosavadních sv. zpovědí, zdali byly platné. Jestli jsi dosud nevykonal zpověď životní, vykonej ji co nejdříve. Tím uděláš důkladnou revisi svého dosavadního života, dáš do pořádku své svědomí, svou duši očistiš a posilíš do další budoucnosti.

Nestačí jen se vyzpovídat, ale je třeba dobře se vyzpovídat. K tomu je nutno, abys 1. zpytoval svědomí, 2. litoval hříchů, 3. umínil si, že se opravdu polepšíš, 4. upřímně se vyzpovídal a 5. vykonal uložené pokání.

2. ZPYTUJ SVÉ SVĚDOMÍ.

Když začneš se připravovat k sv. zpovědi, vždycky nejprve pros Ducha svatého, aby ti pomáhal: „Duchu svatý, osvěť a posilni mne, abych své hříchy náležitě poznal, srdečně jich litoval, upřímně se z nich vyzpovídal a se opravdu polepšil. Amen. Otče náš... Zdrávas Maria... Anděle Boží...“

Potom zpytuješ své svědomí. Zpytovat svědomí znamená: vážně vzpomínat, kterých hříchů jsme se od jisté doby dopustili. Abys mohl opravdu vážně zpytovat své svědomí, dělej to na místě, kde tě nikdo nevyrušuje. Svě svědomí můžeš zpytovat z paměti anebo můžeš si k tomu vzít na pomoc modlitební knížku, kde máš ke zpytování svědomí zrcadlo zpovědní.

První otázka je: „Kdy jsem byl naposledy u zpovědi...? Byla moje poslední sv. zpověď platná...? Byla každá z dřívějších mých sv. zpovědí platná...? Zpověď by měl neplatnou a svato-krádežnou, kdo by svých hříchů vůbec nelitoval, kdo by se vůbec nechtěl polepšit nebo kdo by vlastní vinou neřekl při sv. zpovědi těžký (smrtný) hřích. Kdo zapomněl říci při sv. zpovědi těžký hřích, zpovídal se platně, má ten hřích odpuštěn, může jít k sv. přijímání, i kdyby si naň vzpomněl ještě před sv. přijímáním, avšak je povinen říci tento hřích, až půjde zase k sv. zpovědi.“

Kdyby na to docela zapomněl, je to odpuštěno, poněvadž za to nemůže.

Kdo neřekl úmyslně nějaký lehký hřích, vykonal zpověď platnou, poněvadž nejsme povinni zpovídati se z každého lehkého hříchu. Hříchy lehké se odpouští i bez sv. zpovědi dokonalou lítostí. Kdo měl na sobě jen hříchy lehké a vyzpovídal se alespoň z jednoho, ale všech jich litoval, má je všechny odpuštěny.

Kdo vykonal neplatnou sv. zpověď na příkl. před rokem, musí zpytovat své svědomí za uplynulý rok a znovu se vyzpovídat ze všech těžkých hříchů, kterých se dopustil za poslední rok; proto také musí říci, kolikrát byl během toho roku u sv. zpovědi a u sv. přijímání. Takové sv. zpovědi, ve které opakujeme několik dřívějších zpovědí, říkáme zpověď generální. — Nemáš-li jistoty, zdali byly všechny tvé sv. zpovědi platné, čili nikoliv, zeptej se na to při sv. zpovědi kněze. Vzpomínej nejen na to, zdali ses platně zpovídal, ale také na to, zdali jsi vykonal uložené pokání a jak jsi byl připraven k sv. přijímání. Potom vzpomínej, jak jsi zachovával jednotlivá přikázání Boží a církevní, jak jsi plnil povinnosti svého stavu a zvláště, zdali ses dopustil i hříchu těžkého a kolikrát. Kdyby někdo zpytoval svědomí tak povrchně a nedbale, že by vlastní vinou vynechal při zpovědi některý hřích těžký, zpovídal by se neplatně a dopustil by se nového těžkého hříchu — svatokrádeže. Při zpytování svědomí nebuď lehkomyšlný, ani však zase příliš úzkostlivý.

Zvykni si zpytovat svědomí za uplynulý den po každé při večerní modlitbě. Tak si zachováš vždy čisté svědomí a také velmi si usnadníš zpytování svědomí před svatou zpovědí. Svědomí zpytuj před každou zpovědí tak, jako by to byla tvá zpověď poslední — a budeš se dobře zpovídat a kdysi šťastně umírat.

3. LITUJ HŘÍCHŮ.

1. Důležitost lítosti. — *Kdybys sebe důkladněji prozpytoval své svědomí, co nejpodrobněji se vyzpovídal, avšak svých hříchů nelitoval, hříchy by ti ještě nebyly odpuštěny, neboť nejpotřebnější částka*

svátosti pokání je lítost. Bez lítosti se hříchy nikdy neodpouštějí ani ve svátosti pokání ani mimo svátost pokání.

Lítost je bolest a ošklivost duše nad spáchanými hříchy. Kdyby však někdo litoval svých hříchů jen proto, že jimi upadl do neštěstí, hanby, nemoci, pak by taková lítost byla jen přirozená a nestačila by k odpuštění hříchů. K odpuštění hříchů je třeba lítosti nadpřirozené. Lítost nadpřirozenou máme tehdy, když nás opravdu bolí, že jsme neposlechli Pána Boha. Lítost nadpřirozená je dvojitá: dokonalá a nedokonalá. Máme lítost dokonalou, když litujeme svých hříchů z lásky k Bohu. Lítostí dokonalou nabýváme odpuštění hříchů ihned, jsme však povinni se z nich ještě vyzpovídati.

Máme lítost nedokonalou, když litujeme svých hříchů ze strachu před tresty Božími. Lítost nedokonalá stačí k odpuštění hříchů tehdy, když se ještě vyzpovídáme a dostaneme rozhřešení. Jsou ještě jiné prostředky na odpuštění hříchů lehkých mimo svátost pokání. Samotná lítost nedokonalá však na odpuštění hříchů nestačí. Lítost při svátosti pokání má se vzbudit ještě před sv. zpovědí anebo nejpozději ještě před rozhřešením.

Kdo má hříchy těžké, musí litovati každého ze spáchaných těžkých hříchů. Kdo má jen hříchy lehké, musí litovati aspoň jednoho z nich. Je však lepší, když litujeme také všech lehkých hříchů, aby se nám všechny odpustily.

2. Co je na světě nejkrásnější? — Zbožná pověst vypravuje toto: Pán Bůh jednou poslal svého anděla, aby vyhledal to nejkrásnější, co je na zemi, a přinesl to do nebe. Bůh ovšem věděl, co je nejkrásnější, ale andělovi to neprozradil. Anděl se ubíral na zemi podél bojiště, posetélio mrtvolami. Z rány jednoho mrtvého obránce vlasti se právě vydrala poslední krůpěj krve. Je snad tato za vlast prolitá krev to nejkrásnější? Andělovi se zdálo, že je. Uctivě proto vzal tu krůpěj a přinesl ji před trůn Boží. Stvořitel pravil: „Krásné je zemřít na obranu vlasti a za ohroženou vlast krev prolévat, ale není to nejkrásnější.“

Sestoupil tedy anděl znova na zemi a přišel ke hrobu, do kterého právě ukládali velkého lidumila. Množství chudých a trpících stálo kolem hrobu, žehnali jeho památce a prolévali hojné slzy.

Byly to slzy vděčnosti, neboť jejich dobrodinec se postaral, aby jeho almužny trvaly též po smrti. Neplakali tedy z bídy. Snad jsou tyto slzy to nejkrásnější, co je na zemi. Vzal tedy jednu slzu a zanesl ji před nebeského Otce. Ten zase řekl: „Krásná je taková vděčnost, ale není to nejkrásnější.“

Po třetí tedy nastoupil anděl svou pouť. Jeho putování ho tentokrát nevedlo k ničemu pozoruhodnému a krásnému. A tu zahlédl starce. Viděl, jak oči starcovy jsou upřeny k nebi a z očí kanou na zem proudy slz. Anděl se táže po příčině jeho slz a slyší, že stařec pláče z lítosti nad hříchy svých dřívějších let. Snad jsou tyto slzy tak upřímné lítosti to nejkrásnější pro mého nebeského Pána? Sebral tedy anděl se starcovy tváře jednu slzu a nesl ji do nebe. Jak byl rád, když uslyšel od nebeského Otce: „Ano, není nic krásnějšího nad slzy upřímné lítosti; slzy opravdové a upřímné lítosti jsou to nejkrásnější, co je na zemi.“

3. Čím větší lítost, tím větší odpuštění. — Vypravuje se, že svatý Vincenc Ferrerský uložil jednomu velkému hříšníkovi za pokání, aby se postil v určitý čas po sedm let. Onen kající měl tak velkou lítost nad hříchy a tak velkou touhu co nejvíce trpět za své hříchy, že odpověděl: „Ach, to nic není!“ Když viděl světec lítost onoho hříšníka, uložil mu za pokání jenom tři dny postu o chlebě a vodě. Tu začal hříšník ještě více nařkat a plakat: „Ach co je to proti mým hříchům!“ A svatý Vincenc mu na to odpověděl: „Tak se pomodlete za pokání jenom třikrát Otče náš a Zdrávas a buďte bez starosti.“ Kající byl tak rozechvěn, že nebyl schopen slova. Svatý Vincenc se s ním pomodlil uložené pokání, ale sotva se je pomodlili, klesl kající k nohám svatého Vincence a byl okamžitě mrtev. Duše kající se pak zjevila sv. Vincenci a oznámila, že se dostala ihned do nebe. — Měl velké hříchy na sobě, měl však větší lítost, a proto tím větší bylo pro něho Boží milosrdenství a odpuštění.

4. Kristus odpustil kající ženě hříšnici. — Vzpomeňte, co vypravuje Písmo svaté o kající ženě hříšnici. Kromě jiného čteme o ní toto: „Žena, která byla v městě jako hříšnice (známa), dověděvši se, že stoluje (Pán Ježíš) v domě fariseově, přinesla alabastrovou

nádobu masti a postavivši se vzadu u nohou jeho, počala (plačíc) smáčeti slzami nohy jeho a utírala je vlasy hlavy své a líbala nohy jeho a mazala je mastí". (Luk. 7, 37-38.) Fariseus Šimon se nad tím horšil.

A Pán Ježíš „obrátil se k ženě, řekl k Šimonovi: ‚Vidíš tuto ženu? Vešel jsem do domu tvého; vody na nohy mé jsi nepodal, tato však slzami smočila mé nohy a utřela je vlasy svými. Políbení jsi mi nedal, tato však jak vešla, nepřestala líbatí mé nohy. Olejem nepomazal jsi nohy mé, tato však mastí pomazala nohy mé. Proto pravím tobě, odpouštějí se jí hříchy mnohé, neboť milovala mnoho. Komu pak méně se odpouští, méně miluje.‘ I řekl k ní: ‚Odpouštějí se tobě hříchy. Víra tvá tě spasila, jdi v pokoji.“ (Luk. 7, 44-50.)

5. Kristus odpustil ženě cizoložné. — Jinde čteme v Písmě svatém, kterak Pán Ježíš milosrdně odpustil i ženě, která se dopustila cizoložství, ačkoliv taková měla býti podle zákona tehdy platného ukamenována. Byl to sice velký hřích, ale ještě větší byla její lítost, a proto i milosrdenství Boží. Apoštol sv. Jan to popisuje takto: „Ráno však přišel (Pán Ježíš) do chrámu a veškeren lid přicházel k němu; i posadil se a učil je. Tu přivedli k němu zákoníci a fariseové ženu, dopadenou v cizoložství, a postavivše ji uprostřed, řekli jemu: ‚Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu samém; v zákoně pak Mojžíš nám přikázal takové kamenovati. Co tedy pravíš ty?‘ To pak pravili, pokoušejíce ho, aby ho mohli obžalovati.“ (Jan 8, 2-6.) Kdyby nenechal ženu ukamenovat, obžalovali by ho, že nezachovává platné zákony. Kdyby ji dal ukamenovat, opět by jej obžalovali u lidu, že je krutý, když se nechce smilovat ani nad tím, kdo svých hříchů lituje, a proto nemůže být slíbeným Vykupitelem.

Sv. Jan praví dále: „Ale Ježíš, shýbnuv se (až) dolů, psal prstem na zemi. Když se ho nepřestávali tázati, zvedl se a řekl: ‚Kdo z vás jest bez hříchu, hod' první po ní kamenem.‘ A opět shýbnuv se (až) dolů, psal na zemi. Oni však uslyševše to, vycházeli jeden po druhém, počavše od starších, a zůstal sám Ježíš a žena stojíc uprostřed. I pozvedl se Ježíš a řekl jí: ‚Ženo, kde jsou ti, kteří

žalovali na tebe? Nikdo tě neodsoudil?' A ona řekla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš pak řekl: „Ani já tě neodsoudím. Jdi a již nehřeš.“ (Jan 8, 7-11.)

6. Kristus odpustil kajícímu apoštolu Petrovi a lotru na kříži. — Apoštol Petr třikrát zapřel Spasitele na dvoře Kaifáše, když byl vyslýchán a souzen. Potom odváděli Pána Ježíše přes nádvoří do žaláře. Apoštol sv. Lukáš o tom poznamenal: „I obrátil se Pán a pohleděl na Petra. A Petr rozpomenul se na slova Páně, jak mu byl řekl: ‚Prve, než kohout zazpívá, zapřeš mne třikráte.‘ I vyšel ven a plakal hořce.“ (Luk. 22, 61-62.) Jak velká byla jeho lítost, tak velké bylo i odpuštění. Dosáhl tak úplného odpuštění svého hříchu, že byl Kristem ustanoven dokonce za hlavu církve.

Vzpomeň si, jak dokonale odpustil Pán Ježíš všechny hříchy kajícímu lotru na kříži. Písmo sv. o tom vypravuje: „Jeden pak z těch zločinců, kteří s ním viseli, rouhal se mu řka: ‚Jsi-li ty Kristus, pomoz sobě i nám.‘ Ale druhý promluviv, káral ho řka: ‚Ani ty se Boha nebojíš, ježto v témže odsouzení jsi? A my zajisté spravedlivě (trpíme), neboť dostáváme to, co náleží za skutky naše, ale tento neučinil nic zlého.‘ I řekl k Ježíšovi: ‚Pane, rozpomeň se na mne, až přijdeš do království svého.‘ A Ježíš řekl jemu: ‚Vpravdě, pravím tobě: dnes budeš se mnou v ráji.‘“ (Luk. 23, 39-43.) Hle, jak útešná slova slyšel zločinec z úst Boho-člověka: ještě dnes budeš se mnou v ráji. Jak velká byla jeho lítost, když tak velké bylo odpuštění, že i velké jeho zločiny byly ihned smazány.

7. Lítuj hříchů z lásky k Bohu. — *Vzpomeň si, jak tě má Bůh rád. Dal ti tělo s tolika dary, duši s tolika schopnostmi a vlohami. Země, po které chodíš, je od něho, stejně i slunce, které na tebe svítí, vzduch, který dýcháš, pokrm a nápoj, který přijímáš. Při každém vdechu a výdechu, při každém kroku přijímáš tolik milostí od Boha, že to nelze spočítat ani zvážit. Jak ty se za to odvděčuješ svému nejlepšímu nebeskému Otci? Nejednou tím, že přestupuješ jeho přikázání, že hřešíš. On tě mohl na místě ztrestat, a hle, on tě má tak rád, že tě ještě nechává na světě, čeká na tvou lítost a polepení, aby ti mohl všechno odpustit a tebe zachránit pro celou věčnost.*

Podívej se na ukřižovaného Spasitele a na bolestnou Matku pod křížem. Jak nevýslovné bolesti trpěl sám, jak se stupňovalo jeho utrpení, když viděl svou matku pod křížem a její bezměrnou bolest. A to všechno za hříchy naše i za hříchy tvé! Tělo Kristovo je ve smrtelné křeči napnuté na kříži, chvěje se horečkou, krvácí z tolika ran, na hlavě trnová koruna působí tolik bolestí, krev stéká po jeho hlavě, po čele, zalévá i oči . . . a ty zkrvavené oči někoho hledají . . . Koho? Hledají tebe! Zahleď se do těch zkrvavených očí svého Spasitele na kříži . . . Co ti řkají? „Co jsem měl pro tebe ještě učinit, abych ti ukázal svou lásku, a neučinil jsem? Pro tebe chvěl jsem se zimou jako dítě v betlemské jeskyni . . . na tebe jsem myslel, když jsem pracoval v Nazaretě, když jsem učil . . . uzdravoval nemocné, křtsil mrtvé, těšil zarmoucené, odpouštěl hříchy, ustanovoval svátosti, trpěl na hoře Olivetské smrtelnou úzkost, trpěl u Annáše, u Kaifáše, u Piláta, cestou křížovou, na Kalvarii, na tebe myslím dnem i nocí zde ve svatostánku, mám plné ruce darů pro tebe, jen čekám na tebe, až přijdeš . . . a ty jdeš kolikrát kolem mého domu a ani si nevzpomeneš, že zde je tvůj nejlepší Přítel, ale také zároveň tvůj nejvyšší Pán a budoucí spravedlivý Soudce. Tolikrát jsem ti již odpustil, tolikrát se ti celý daroval svým živým Tělem a Krví při svatém přijímání . . . řekni mi, co jsem měl ještě pro tebe učinit, a neučinil jsem? Co na to odpovíš?“

„Pane Ježíši, odpusť mi můj černý nevděk, už nikdy, nikdy nechci býti tak nevěrný a lehkomyšlný. Chci se opravdu polepšit a začít život docela nový. Dobrou, upřímnou svatou zpověď obmyji svou duší ve tvé přesvaté Krvi a budu se často posilovat Tvým přesvatým Tělem a Tvou přesvatou Krví. Sám jsem sláb, ale s Tebou stanu se silným a statečným. Chci věrně zachovávat všechna přikázání Boží i církevní a svědomitě plnit povinnosti svého stavu. Napravím špatný příklad a pohoršení, které jsem někomu dal. Nahradím všechno, čím jsem někomu ublížil, chci se varovati každé blízké příležitosti ke hříchu. Pevně si umínuji, že s milostí Tvou se opravdu polepším.“

Když lituješ hříchů z lásky k Bohu, máš lítost dokonalou a ihned se ti odpouštějí všechny hříchy. Jsi ovšem povinen se z nich ještě

vyzpovídat v tom případě, když by to byly hříchy těžké. Povinnost z těchto hříchů ještě se vyzpovídat odpadá tehdy, když umíráš a kněz není přítomen. Vzbud dokonalou lítost každý večer, než jdeš spat, poněvadž nevíš, zdali se dočkáš rána. Kdybys byl tak nešťasten a dopustil se těžkého hříchu, vzbud ihned dokonalou lítost a jdi co nejdříve k sv. zpovědi. Kdybys byl v nebezpečí smrti a nebylo kněze na blízku, vzbud opět ihned dokonalou lítost a měj aspoň touhu po svaté zpovědi. Pomoz jinému vzbudit dokonalou lítost, kdo je v nebezpečí smrti. Můžeš to učinit krátce aspoň stříelnou modlitbou: „Můj Ježíši, milosrdenství, slitování, odpuštění . . . Ježíši, smiluj se nade mnou, Ježíši, slituj se nade mnou, Ježíši, odpusť mi hříchy mé.“ Máš-li kříž po ruce, pak podrž svatý kříž před jeho očima, aby snáze vzbudil lítost z lásky k Pánu Ježíši.

8. Příhoda s motocyklem a co potom následovalo. — František Březina jel příliš rychle na motocyklu a v zátačce narazil na těžké nákladní auto. Co se pak stalo, již nevěděl. Vzpamatoval se až za několik hodin v nemocnici. Hlavu měl úplně obvázanou. Jeho černé oči se dívaly s podivem po světnici. Nemohl pochopit, kde vlastně je. I ruce měl omotány. Snažil se je zvednout, ale bolestí jen zasténal a v okamžiku spadly bezmocně na přikrývku. Trochu pohnul tělem, ale řezavá bolest jím projela. Pot mu vystoupil na čelo a upadl opět do mdlob.

František Březina býval dobrý. Maminka jeho často říkávala: „Františka mám nejraději, nikdy mi neodmlouvá.“ Avšak matka přece měla o něj strach. František totiž neplnil svědomitě nedělní povinnost a vinu na tom měly jeho dvě libůstky: motocykl a poštovní holuby. Tak ho zaujaly, že v neděli nejednou zameškal mši svatou, kdykoliv jel závodit anebo s kamarády podnikl výlet a vyměňoval holuby.

S počátku tím sám trpěl, když slyšel, jak zvony marně zvoní, a cítil, jak se oči matky na něho vyčítavě dívají. Z příležitostného zanedbávání nedělní povinnosti se stal zvyk. Svědomí se už ani mnoho nehlásilo. Zřejmě ho nevábila ani svatá zpověď a netoužil již ani po svatém přijímání. Jeho matka se za něho tím více

modlila, jen aby zachránil svou duši. V takovém stavu se dostal František těžce pošramocen do nemocnice.

V rohu světnice hráli někteří nemocní v karty. Bylo při tom veselo. Proč by také měli všeti hlavy tito mladí muži? Byli už z nejhoršího ven a uzdravení pokračovalo mlouvými kroky. Vtom jeden z nich napjal sluch. Potom předal karty kamarádovi, který seděl za ním, a řekl mu: „Hrej místo mne. Podávám se na Františka, jaksi divně sténá.“

Když přišel k Františkoví, poznal hned, že nadešla jeho poslední hodinka. Jeho obličej byl bledý a byl pokryt potem. Oči bloudily ztrnule po pokrývce. František přišel k sobě a zašeptal: „Pomoz mi, vždyť vidíš, že umírám...“

Mladý muž se sklání nad umírajícím a praví mu: „Milý příteli, mysl na Boha! Modli se! Budu ti předříkávat: „Můj Ježíši, milosrdenství. Miluji Tě, ó Bože, z celého srdce svého a bolí mne, že jsem Tě svými hříchy urážel. Obmyj mne svou krví! Ježíši, Tobě žiji, Ježíši, Tobě umírám.“ František Březina klade hlavu zpět. Jeho dech se zaráží... je mrtev...

Jeho duše se octla před Ježíšem, vševědoucím soudcem. Měl-li dokonalou lítost s touhou po sv. zpovědi, pak ten soud dopadl pro něj jistě dobře. Dokonalá lítost byla pro něj klíčem do očiště a potom do nebe. Díky patřil jeho dobrodinci, který mu pomohl vzbudit dokonalou lítost. Podobně pomáhej i ty!

4. PEVNĚ SI UMIŇ, ŽE SE OPRAVDU POLEPŠÍŠ.

1. Opravdové předsevzetí. — *Kdo má upřímnou a opravdovou bolest nad svými hříchy, kterých se dopustil, již nikdy se k nim nechce vrátit, chce se opravdu polepšit. S pravou lítostí je tedy vždy spojeno opravdové předsevzetí. Opravdové předsevzetí má, kdo si umiňuje, že se bude chránit alespoň těžkých hříchů a blízké příležitosti k nim.*

Kdo se zpovídá jen ze hříchů lehkých, má si umínit, že se aspoň jednoho z nich už nedopustí, anebo, že se ho nedopustí tolikrát. Je velmi dobře, když si kajícník hned při zpytování svědomí u každého hříchu svého zvlášť umíní, že se ho chce varovat a

kterak proti němu pracovat. Čím je předsevzetí podrobnější, tím je polepšení účinnější. Kdo někomu udělal škodu na majetku, na dobrém jméně, na těle nebo na duši, má si umítni, že škodu učiněnou zase napraví. Kdo žil s někým v nepřátelství a ve hněvu, má nepřátelství zanechat a dále se nemá hněvat. Kdo by nechtěl napravit značnou škodu nebo by nechtěl zanechat velkého nepřátelství, neměl by opravdového předsevzetí a zpovídal by se neplatně, svatokrádežně.

Kdo to myslí vážně se svým polepšením, také se bedlivě varuje každé blízké příležitosti k těžkému hříchu. Blízkou příležitostí ke hříchu rozumíme osobu, společnost, místo a vůbec všechno, co nás přivádí do velkého nebezpečí zhřešit. Správně se říká: Příležitost dělá zloděje." A Písmo svaté praví: „Kdo miluje nebezpečí, zahyne v něm.“ (Sir. 3, 27.) Brehm vypravuje ve své knize „Život zvířat“ o jednom lovcu jaguárů. Chodil na lov této nebezpečné kočkovité šelmy jen s houní a s dýkou. Houni si omotal kolem levé ruky, jaguára vydráždil, a když šelma po něm skočila, tu jí vrazil levou ruku omotanou houní do tlamy a pravou rukou vbodl dýku do její hrudi přímo do srdce. Sto dvacet jaguárů takto skolil, ale stojedenadvacátý jaguár zadával jeho.

Kdo nemíní zanechat těžkého hříchu nebo dobrovolné blízké příležitosti k němu, nemá pravého předsevzetí. Takový se zpovídá neplatně, svatokrádežně a rozhřešení mu nic neprospěje.

Pán Ježíš řekl velmi výstražná slova o příležitosti k těžkému hříchu: „A pohoršuje-li tě ruka tvá, utni ji; lépe je tobě vejít do života bez ruky, než abys s oběma rukama odešel do pekla v oheň neuhasitelný (kde červ jejich neumírá a oheň nehasne). A jestliže noha tvá tě pohoršuje, utni ji; lépe je tobě vejít do života věčného chromému, než abys s oběma nohama uvržen byl do pekla v oheň neuhasitelný (kde červ jejich neumírá a oheň nehasne). A pohoršuje-li tě oko tvé, vylup je; lépe je ti s jedním okem vejít do království Božího, než abys s oběma očima uvržen byl do pekelného ohně, kde červ jejich neumírá a oheň nehasne.“ (Mar. 9, 42-47.)

Kdo se chce opravdu polepšit a již si vždy zachovat své největší bohatství — milost posvěcující, katolickou víru a neporu-

šenou mravní čistotu, nejen se chrání před každou blízkou příležitostí k těžkému hříchu, ale také rád a často se modlí, často přistupuje k sv. zpovědi a k sv. přijímání (nejméně jednou za měsíc), rád chodí na kázání a náboženské přednášky, čte náboženské knihy a časopisy, zúčastní se duchovních cvičení (exercicií), přihlásí se do náboženského sdružení.¹⁾ Vzpomínej, čeho ty z toho nejvíce potřebuješ? Co si proto zvláště umínuješ? Porad se také s knězem.

2. Zůstala pevnou. — V jednom městě se konaly exercicie (duchovní cvičení) pro dívky. Mezi 70—80 účastnicemi byla také jedna prodavačka. Snad si udělala tři dny volno, aby následovala příkladu svých přítelkyň, snad také pro změnu v jednotvárném denním životě. Ať tomu bylo tak nebo jinak, v každém případě měl s ní Bůh své záměry a uštědřil jí velkou milost, o které se veřejnost dověděla teprve tehdy, až byla mladá dívka již na věčnosti. Mladé prodavačce nadešla na exerciciích hodina milosti, kdy poznala, že již kráčela nad propastí záhuby a že je ve svědomí zavázána přerušit styk s bezbožným a smyslným mladým člověkem.

Ó, ne, ona nechtěla být tak bezmyšlenkovitě bláznivá a zaslepená jak ono mladé děvče, o kterém jim vyprávěl exercitátor. Ono děvče bylo v témže postavení jako ona. Mělo hříšný poměr. Když jí promluvili do duše, aby ji zachránili, odpověděla: „Já vím, že s nebem již nemohu počítat, když mám s ním takový poměr, ale — já nemohu bez toho člověka žít...“

Prodavačka byla jednou z nejlepších exercitantek, která to myslela se svou duší opravdu vážně. Umínila si skálopevně, že přeruší každý i vzdálený poměr s oním nemravným mladým mužem. Ještě z exercicií mu napsala, že s ním přerušuje veškeré styky.

Příjemce dopisu však nemínil tak snadno propustit svou kořist. Sotva skončily milostiplné dny duchovních cvičení, snažil se mladý muž opět se přiblížit k děvčeti. Počítal na sflu zvyku a na touhu po rozkoši, která se v dívce ozve při nejbližší příležitosti. Dívka však zůstala pevná, poněvadž byla pamětliva dobrého předsevzetí

¹⁾ Katol. akce mládeže, Dílo šíření víry, Apoštolát modlitby, Mariánská družina, Třetí řád, Eucharistický kroužek a j.

z exercicií a byla k tomu posílena Tělem a Krví Páně. Muž ve své chtivosti psal vytrvale dopisy, které nakonec byly velmi výhrůžné. Když i to bylo marné, neznala jeho zuřivost mezí. Jednoho dne se náhle objevil v obchodě před zneklidněnou dívkou a řekl, aby si vybrala, buď ho vyslyšet a obnovit dřívější styky anebo ji zastřelí. Při tom vytáhl z kapsy revolver...

Mladá prodavačka zůstala však i za takového nebezpečí pevná ve svých dobrých předsevzetích a věrná svému Spasiteli. Tu provedl zlosyn strašnou hrozbu: střelil svou bývalou milenkou přímo do srdce a pak zastřelil sebe...

V jakém stavu přišli tyto dva mladí lidé před věčného Soudce? On jako smilník, vrah a sebevrah — ona jako upřímná kající, smířená s Bohem... Hodně dlouho se mluvilo v celém okolí o tom případě a také noviny se o tom rozepsaly. Statečně bojovala za lepší, čistší život, s pomocí Boží také zvítězila, a než život s nemravným člověkem, raději volila smrt, zemřela jako hrdinka. Jak pevné bylo její předsevzetí, začít po exerciciích život docela nový a toto opravdové předsevzetí také zpečetila svou krví...

3. Svou duši neprodám! — Řeholní kněz Kassiepe vypravoval, jak při misii, kterou konal v jedné farnosti, obrátila se pomocnice v domácnosti, která žila v hříšném poměru se svým ovdovělým pánem. Na kázání slyšela, že nestačí z hříchů jen se vyzpovídat, nýbrž že je nutno také se vyhýbat každé blízké příležitosti k těžkému hříchu. Uvědomila si, že kdyby zůstala dále v zaměstnání u onoho pána, že by byla stále v blízké příležitosti k těžkému hříchu. Poznala, že toto místo musí rozhodně opustit a najít si místo jiné. Své rozhodnutí oznámila pánovi.

On zuřil, nadával, a když to nepomáhalo, začal jí lichotit, a když i to bylo marné, začal vyhrožovat... „Co si lidé pomyslí, když tak náhle odejdeš?!" — „Ať si o mně myslí co chtějí, mně jde o to, aby Pán Bůh mohl o mně dobře myslit!" — „Co tvůj nemocný otec? Co nemocné sestry, které já vydržuji v sanatoriu?" — „Raději se budu do úmoru dít, ba i o vyžebnaném chlebě žít, než bych zůstala v těžkém hříchu..."

Sliboval — napřed tisíce, zůstane-li u něho aspoň ještě jeden

rok... Věděl, že pak má již vyhráno. — „Ne“, zněla krátce její odpověď. Přidával a zase přidával, desetitisíce, nakonec sto tisíc korun, bude-li u něho ještě jenom několik měsíců...

Její poslední slova byla: „Svou duši neprodám...“ a šla. To bylo předsevzetí opravdové!

5. ÚPLNĚ A UPŘÍMNĚ SE VYZPOVIDEJ!

1. *Zpověď.* — Říkáme „zpověď“, poněvadž musíme spáchané hříchy povědět knězi, který má k zpovídání plnou moc. Takový kněz může nám dát rozhřešení, t. j. odpuštění hříchů. Zpověď nezavedla ani církve ani kněží, nýbrž sám Ježíš Kristus. On řekl apoštolům a jejich nástupcům: „Kterým odpustíte hříchy, odpouští se jim a kterým je zadržíte, zadrženy jsou.“ (Jan 20. 23.) Moc odpouštění hříchů přešla od apoštolů na biskupy apoštolsky svěcené a na kněze jimi zplnomocněné. Aby kněz věděl, které hříchy může odpustit ihned a které podle potřeby na čas zadržet (t. j. odložit odpuštění až na dobu pozdější), musí znát hříchy kajícího. Proto se musí kající vyzpovídat! Tak tomu bylo v církvi od počátku. Písmo svaté vypravuje: když byl apoštol sv. Pavel v Efesu „přicházeli mnozí z věřících a vyznávali skutky své.“¹⁾ To znamená, že jednotlivě vyznávali své hříchy. Nestačí tedy jen zpověď obecná: „Mám hříchy na sobě.“ Ani nestačí zpověď hromadná: „Zhřešili jsme.“ — Pánu Ježíši se ovšem kající vyzpovídat nemuseli, poněvadž on jako vševědoucí Bůh všechny jejich hříchy znal.

2. *Kterak se máme ve zpovědi vyjadřovat?* — Počestně, přesně a pro zpovědníka slyšitelně. *Počestně*: výrazy slušnými, ne sprostými. Když někdo neví, jak to má povědět, ať se zeptá zpovědníka. *Přesně*: tak, aby zpovědník určitě věděl, kterého hříchu se kající dopustil. Nestačí tedy říci: „Hřešil jsem myšlením.“ „Mluvil jsem hříšně.“ „Uškodil jsem někomu.“ *Slyšitelně*: tak, aby dobře slyšel zpovědník, ale druzí neslyšeli. Kdo by náhodou zaslechl něco z cizí zpovědi, je přísně zavázán o tom mlčet.

3. *Ze kterých hříchů jsme povinni se zpovídat?* — Z každého spáchaného těžkého hříchu, i z jejich počtu a důležitých okolností.

¹⁾ Skut. ap. 19, 18.

Kdo má tedy na sobě hřích těžký, musí říci ve svaté zpovědi nejen ten hřích, nýbrž také, kolikrát se ho dopustil. Počet má udati přesně anebo alespoň přibližně: asi tolikrát, nebo tolikrát za měsíc nebo za týden. *Důležité okolnosti*, na příklad: že zanedbal ze sváteční mše svaté značnou část, že nadával rodičům, že způsobil velké pohoršení, že učinil značnou škodu, že ukradl věc na místě posvěceném.

Ze hříchů lehkých se nemusíme zpovídat, neboť Bůh odpouští hříchy lehké i mimo svátost pokání lítostí dokonalou anebo když máme alespoň lítost nedokonalou a jdeme k sv. přijímání, jsme zbožně na mši svaté, zbožně se poženáme svćenou vodou anebo přijmeme svaté pomazání. — *Kdo jde k svaté zpovědi jen s hříchy lehkými, zpovídá se platně, když se vyzpovídá alespoň z jednoho.* Je však velice radno vyzpovídat se i ze všech hříchů lehkých, neboť pak máme větší jistotu, že jsou nám ty hříchy odpuštěny. Zvláště je velmi radno se vyzpovídat z těch hříchů, o kterých jistě nevíme, zda jsou to hříchy lehké nebo těžké.

Kdo by vlastní vinou neřekl ve sv. zpovědi těžký hřích, zpovídal by se neplatně a dopustil by se nového těžkého hříchu — svato krádeže. Vlastní vinou: na příklad styděl se, obával se, byl velmi nedbalý při zpytování svědomí nebo šel k sv. zpovědi bez zpytování svědomí a tím zavinil, že neřekl těžký hřích. — Kdo by se styděl nebo obával ze hříchu se vyzpovídat, ať uváží toto: 1. zpovědník nesmí nic ze sv. zpovědi vyrazit, 2. lépe je své hříchy vyznat zpovědníku než žít nepokojně ve hříchu, nešťastně zemřít a při posledním soudu být před všemi lidmi zahanben a na věky zavržen. — Zpovědník nesmí nikdy říci něco z toho, co slyšel ve sv. zpovědi, ani kdyby tím mohl zachránit život svůj nebo jiných. Zpovědník je povinen spíše se dáti umučit, než by řekl z něčí zpovědi sebemenší hřích. Tak přísně musí zachovat zpovědní tajemství. Je známo, kterak za zpovědní tajemství vytrpěl smrt mučednickou sv. Jan Nepomucký v Praze r. 1393 a blahoslavený Jan Sarkander v Olomouci r. 1620.

Kdo se zpovídal neplatně, musí se z toho vyzpovídat a také z ostatních těžkých hříchů, kterých se dopustil od poslední platné

sv. zpovědi. Takový tedy musí: 1. vyzpovídat se ze zamlčeného těžkého hříchu, 2. říci, v kolika zpovědích ten hřích zamlčel, 3. říci, kolikrát v tomto stavu byl u sv. přijímání anebo snad přijal ještě jinou svátost a 4. znovu se vyzpovídat ze všech těžkých hříchů, kterých se dopustil od poslední platné sv. zpovědi.

Zpověď generální (opakování několika sv. zpovědí) je nutná pro toho, kdo vykonal několik sv. zpovědí neplatně a svatokrádežně. **Zpověď životní** (opakování všech sv. zpovědí, anebo zpověď za celý život u toho, kdo ještě nebyl u sv. zpovědi) je nutná u toho, kdo vykonal všechny svaté zpovědi neplatně a svatokrádežně anebo se ještě vůbec nezpovídal, ač byl pokřtěn. Generální nebo životní sv. zpověď se však doporučuje zvláště před sv. biřmováním, před odchodem ze školy, při duchovních cvičeních (exerciciích) nebo při misiích, před sňatkem a v nebezpečné nemoci.

Také se stává, že někdo bez vlastní viny neřekne při sv. zpovědi těžký hřích, na příklad: dobře zpytoval své svědomí, chtěl se upřímně vyzpovídat, ale nevzpomněl si na těžký hřích. Anebo: při zpytování svědomí si na ten hřích vzpomněl, ale zapomněl na něj při sv. zpovědi. Když si na to vzpomněl třeba ještě před sv. přijímáním, nemusí jíti ještě znovu k sv. zpovědi, poněvadž má to již odpuštěno. Avšak, až půjde zase k sv. zpovědi, je povinen se vyzpovídat ze zapomenutého těžkého hříchu. Kdyby na to opět zapomněl, za nic nemůže a má to odpuštěno.

Když jsi nemocen a přijdeš k lékaři, musíš mu říci upřímně, co ti činí potíže, aby tě mohl správně léčit. Zpovědník je jako lékař tvé duše. I jemu musíš upřímně ukázat rány své duše, aby je mohl léčit. Také se zeptej na to, v čem máš nejistotu, nebo čemu nerozumíš. Buď proto ve sv. zpovědi vždy upřímný. Když se zpovídáš, představ si, jakoby to byla tvoje poslední zpověď v životě, po níž bys měl předstoupit před soud Boží.

4. Zmije na holém těle. — Dva mladíci se vydali na lov zmijí. Chytili jich dvanáct. Donesli je domů v hlíněném džbáně. Aby jim hadi neunikli, zakryli džbán plochým kamenem a brzy usnuli. Jeden spal ve světnici, kde byli hadi, a druhý se uložil v sousedním domě. Hadům však nebylo volno ve džbáně a pokoušeli

se dostat ven. Konečně se jim podařilo pohnout plochým kamenem a za chvíli byli na svobodě.

Protože zmije mají rády teplo, vlezly do lůžka a ovinuly se kolem těla ubohého mladíka, který spal jako zabitý. Jakmile se ráno probudil, ucítil zmije kolem svého krku a na celém těle. Obešla ho strašná hrůza... Ani se nehýbal, jen v duchu prosil Pána Boha o pomoc. Pohlédl na džbán a ihned pochopil, co se stalo.

Jeho přítel jej přišel probudit, neboť se chtěli vydat do města, aby vzácnou kořist zpeněžili v lékárně. Klepal na dveře, ale nikdo se neozyval, ani nepřišel otevřít. Tu se šel podívat oknem do světnice. Zděsil se toho, co viděl. Obličej jeho nešťastného kamaráda byl úplně zsinálý a kolem jeho krku omotaná zmije. Jak ho zachránit? Vzpomněl si, že hadi mají rádi mléko. Chvatně odešel, ohřál mléko, vlezl oknem do pokoje svého kamaráda a postavil tam nádobku s mlékem. Jakmile zmije ucítily vůni mléka, počaly opouštět lůžko a plazily se k nádobě. Mladíkovi se zdála každá minuta jako věčnost. Konečně poslední zmije opustila lůžko... Pln radosti pak rychle opustil místo, kde mu hrozilo takové nebezpečí. Jak si oddechl, když jeho tělo bylo zbaveno tak nebezpečných plazů. Pak se dali znovu do lovu, ale ten již nebyl obtížný. Snadno zavinuli do houně mlékem se napájející hady.

Je hrozné mít omotanou zmijs kolem krku, jak hrozné, mít dvanáct zmijí na holém těle! Ještě hroznější je však mít na duši těžký, smrtelný hřích. Hřích těžký je zmijs nejhroznější, nejedovatější a nejnebezpečnější! Dobrá svatá zpověď je tím mlékem, kterým můžeme dostat těžký hřích z duše ven. Ale jen dobrá svatá zpověď! Buď proto vždy upřímný ve sv. zpovědi!

5. Místo upřímné sv. zpovědi — zoufalství. — Byl to hrozný případ. Zavolali kněze, aby šel zaopatřit dívku ve věku přes dvacet let. Byl však upozorněn, že nemocná je úplně zoufalá a nařká, že už jí nic nepomůže, že je od Boha zavržena. Kněz přišel. Byl opravdu svědkem toho, co mu bylo řečeno. Nemocná nebyla ochotna ani k modlitbě, ani ke sv. zpovědi a jen nařkala: „Jsem zavržena, jsem zavržena, mně už nic nepomůže...“ Všechno do-

mlouvaní kněze bylo marné, odešel s nepořízenou. Přišel ještě po druhé a bylo to stejné. Domácí byli z toho úplně zoufalí. A tu umírající hlasitě řekla: „Když jsem měla čtrnáct let, dopustila jsem se... (a teď vyslovila velmi těžký hřích proti VI. přikázání Božímu). Nikdy jsem se z toho nezpovídala, vždycky jsem to zamlčovala, všechny moje zpovědi a sv. přijímání byly svatokrádežné, ó, já nešťastná, jsem zavržena, jsem zavržena...“ Při tom vydechla naposled. Kněz hlasitě při tom předřikával modlitbu dokonalé lítosti a před očima jí držel svůj kříž, aby se aspoň v poslední chvíli její zoufalství obrátilo v upřímnou lítost, aby dosáhla od Božího milosrdenství odpuštění... Vzbudila ještě alespoň v posledním okamžiku upřímnou lítost, zachránila svou duši? To ví jen vševědoucí Bůh.

Ať je ti tento výstražný příklad důraznou připomínkou, abys byl vždy zcela otevřený a upřímný ve sv. zpovědi a nikdy nezatajil to, co jsi povinen vyznat. Kdyby ti zlý duch vnukal myšlenku „co si kněz o tobě pomyslí, když takový hřích uslyší“, odpovídám ti: jsi na nejlepší cestě státi se svatým, neboť ti se otevřeně a upřímně zpovídali. Hřešit je lidské, ale hřích těžký zamlčet je ďábelské!

Když se zpovídáš knězi, zpovídáš se nikoli obyčejnému člověku, nýbrž tomu, kdo je na místě Božím. Představ si, jako by ve zpovědnici nebyl kněz-člověk, ale sám Ježíš Kristus, který zná i tvé nejtajnější myšlenky, tužby a přání. Zpovídáš se knězi na místě Božím! Je pravda, že některé hříchy nás pokořují, když se z nich zpovídáme. Není však hanba se z toho zpovídat, hanbou bylo se toho dopustit. Kdo se upřímně zpovídá, již ukazuje, že nastoupil cestu k polepšení. Mnohem lepší je pokořiti se zcela soukromě a důvěrně upřímným vyznáním hříchů jen před zpovědníkem, který o tom musí zachovávat nejpřísnější mlčení, a potom žít s klidným svědomím šťastně a spokojeně, než zamlčením těžkého hříchu neplatně, svatokrádežně se zpovídat, trápit se nepokojem svědomí a ve hrozném zoufalství umírat... Jaké bude potom zahanbení pro takového nešťastníka, když při posledním soudu jeho tajný hřích bude vyjeven všem lidem a on bude nejen

se svou duší, nýbrž i se svým tělem navždy zavržen od Boha do věčného ohně...

6. Případ sv. Jana Boska. — V Turině onemocněl patnáctiletý hoch, jménem Karel, pilný návštěvník oratoře (t. j. besídky, kterou založil sv. Bosko). Nemoc byla velmi vážná. Jeho otec byl hostinský. Lékař poznal, že dny života hochova jsou sečteny, a proto radil rodičům, aby jej dali zaopatřit. Smutně se ptali synka, kterého kněze by chtěl. Velmi si žádal Jana Boska, jemuž se pravidelně zpovídal. Poslali pro něho, ale Don Bosko nebyl právě v Turině, někam odcestoval. Hoch byl proto velmi zarmoucen. Prosil pak o kaplana, který hned přišel a jej zaopatřil. Nemocný potom ještě často hlasitě volal po Don Boskovi a za necelé dva dny zemřel.

Sotva se Don Bosko vrátil, řekli mu, že byl několikrát volán k známému chlapci, který umírá a naléhá, aby k němu přišel. Světec pospíchal ihned do hostince a doufal, že snad ještě přijde včas. V hostinci potkal nejprve sluhu a tázal se ho na nemocného. „Přijíš pozdě jste přišel, už je mrtev půl dne.“

Don Bosko se usmál: „No, no, on spí a vy si myslíte, že umřel!“ Překvapený sluha na něho pohlédl s podivem. „Chtěl byste se vsadit,“ dodal trochu žertovně Don Bosko.

Mezitím se tu zastavili i jiní z domácích lidí a po slovech Boskových dali se do pláče a ujišťovali, že Karla už opravdu není mezi živými. Světec nato: „Mám vám věřit? Dovolte, podívám se na něho.“ Dovedli ho tedy k zesnulému, u něhož klečela matka s tetou na modlitbách. Mrtvola, oděná k pohřbu, ležela zabalena a zašita v plachtě pod tylem, jak bylo tehdy v Itálii zvykem; u lůžka hořela svítilna. Když sv. Jan Bosko přistupoval k mrtvému, přemýšlel: „Kdo ví, zda svou poslední zpověď vykonal dobře. Kdo ví, jaký je osud jeho duše!“ Obrátil se k průvodci a řekl: „Jděte, nechte mne o samotě!“ Průvodce, matka a teta odešli.

Kratičce a vroucně se pomodlil, požehnal mrtvého křížem a velitským hlasem rozkázal: „Karle, Karle, vstaň!“ — Po těch slovech se mrtvý pohnul. Světec rychle schoval světlo a odkryl mu tvář. Jako by se probouzel z hlubokého sna, otvíral chlapec oči, rozhlédl se, trochu se zvedl a řekl: „Ó, copak se to se mnou děje?“

Pak se ohlédl, podíval se na Don Boska a když ho poznal, zvolal: „Ó, Don Bosko! Ó, kdybyste věděl! Jak jsem po vás toužil! Právě jsem vás hledal... Velice vás potřebuji... Pán Bůh mi vás poslal... Dobře, že jste přišel a mne vzbudil!“

Don Bosko mu řekl: „Jen pověz, co chceš, jsem tu k vůli tobě.“ Chlapec vypravoval: „Ó, Don Bosko, jistě jsem byl na místě zatracení! Když jsem se posledně zpovídal, neodvážil jsem se vyznati hřích, spáchaný před několika týdny... Špatný kamarád svými povídačkami...“

Měl jsem sen, který mne velmi poděsil. Zdálo se mi, že jsem na pokraji ohromné ohnivé propasti a že prchám před spoustou zlých duchů, kteří mne chytali. Už u mě měli, aby mne pak hodili do ohně... Tu však se nějaká Paní postavila mezi mne a ty obludy a řekla: „Počkejte, ještě není souzen!“

Přestál jsem mnoho úzkostí a nejistoty. Po nějakém čase jsem slyšel, jak mne voláte, a tak jsem se probudil... Teď bych se chtěl vyzpovídati...” Chudáka chlapce sv. Don Bosko potěšil, aby se nebál přišer, a on se hned vyzpovídal. Při tom projevoval velkou lítost nad svými hříchy.

Když mu sv. Don Bosko uděloval rozhřešení, vrátila se matka se všemi domácími, kteří se tak stali svědky toho, co následovalo. Syn se obrátil k matce a zvolal! „Don Bosko mne zachránil před peklem!“ Žil pak asi dvě hodiny úplně při smyslech. Po celý ten čas, ať se hýbal, ohlížel a mluvil iakkoliv, měl tělo studené jako před probuzením. Mezi jiným říkal Don Boskovi několikrát, aby důrazně a často doporučoval chlapcům upřímnost při svaté zpovědi.

Sv. Jan Bosko se ho nakonec otázal: „Nyní jsi v milosti posvěcující, nebe je ti otevřeno. Chceš jít tam nebo zůstat s námi?“ Odpověděl: „Chci jít do nebe.“ — „Tedy na shledanou v nebi!“ A Karel spustil hlavu na polštář, zavřel oči, zůstal nehybně ležet a opět zesnul v Pánu.

Nesmíme myslet, že se ta událost roznesla po městě. Stálé zmatky politické a válka v prvních měsících toho roku poutala příliš pozornost lidí a pak, jemný smysl pro čest a úcta k památce

onoho hochu asi bránily, aby někdo z domácích o tom mluvil s jinými. Přece však se příběh rozhlásil mezi druhy zemědělského a v oratoři se o něm dlouhá léta mluvilo jako o věci jisté. Bylo známo místo a jméno hospody, jméno chlapcovo, jeho příjmení, rodina a také jeho několikaleté přátelství se sv. Janem Boskem. Světec vyprávěl to více než padesátkrát chovancům oratoře a vícekrát chovancům jiných ústavů, nikdy však nikoho nejmenoval, ani místo, ani sebe a vynechával každou podrobnost, jež by mohla vzbudit domněnku, že vypravuje, při čem byl vlastně on sám. Vypravoval to vždy stejně, ničeho neměnil, ani nepřidával, jen se mu často hlas dusil v pláči, takže bylo poznat, že byl při události, která se mu tak vtiskla v paměť.

Leč jednoho večera r. 1882 se podřekl, když o tom vypravoval chovancům ústavu svatomartinského. V polovici řeči náhle změnil způsob vyjadřování a místo o třetí osobě mluvil v osobě první: „Vešel jsem... řekl jsem... odpověděl mi,“ a tak mluvil dále hodně dlouho a teprve nakonec se vrátil k osobě třetí. Salesiáni (členové jeho zbožné společnosti) si dávali nenápadně znamení a chlapci na něho hleděli jako u vytržení. Když domluvil, prošel řadami všech a ubíral se do světnice. Všichni se k němu tlačili, ale z jeho pohledu a ze slov bylo poznat, že si není vědom toho, co se stalo, a neodvážili se povědět mu to, aby se při své pokoře nezarmoutil. (Podle Salesiánského věstníku.) — Tento výstražný příběh ti velmi důrazně připomíná, abys byl vždy upřímný při svaté zpovědi.

7. Kněz-zpovědník je tvůj duchovní otec, měj k němu důvěru. — Praví se: Běda člověku samotnému! Raduj se z toho, že nejsi ponechán ve zmatcích svého mládí a života jen sobě: Máš duchovního otce, kterého ti posílá Bůh a kterého k tomu také posvětil a vybavil zvláštními milostmi. Miluje tě opravdu jako tvůj duchovní otec, rozumí ti jako svědomitý lékař, mluví k tobě otevřeně a bez lichocení. Zůstane ti vždy věrný a dovede mlčet jako hrob. Jsi-li skleslý, on tě povzbudí, musíš-li hodně bojovat proti pokušení, doprovází a posiluje tě jeho modlitba, tísní-li tě vina, on tě této tíže zbaví. Tento tvůj duchovní otec je kněz-zpovědník.

Jemu můžeš svěřit ve sv. zpovědi všechna tajemství své duše, svého mládí i celého svého dalšího života. Může-li někdo na světě pomoci tvé duši, pak je to kněz-zpovědník. Měj k němu proto plnou důvěru a řekni mu všechno, i to, co bys nesdělil na světě nikomu, ani svému nejvěrnějšímu příteli. On je ve zpovědnici nejen k tomu, aby vyslechl tvé poklesky, nýbrž také k tomu, aby slyšel všechny tvé nesnáze, aby tě poučil, povzbudil a poradil.

Můžeš se z toho opravdu radovat, že jako katolík máš možnost otevřeně se rozhovořit o všech záležitostech své duše s pevnou nadějí, že ti bude porozuměno a že se ti dostane také posily, útěchy a dobré rady. Jeden z protestantů otevřeně doznal: „Co naší církvi chybí jako denní chléb, je soukromá zpověď. Jsou tisíce těch, které pronásleduje jejich minulost jako temný stín. Rádi by vymazali skvrny v knize svého života, avšak nemohou slyšet slova odpuštění, slova Boží z úst lidských. Ó, kdybychom věděli o některém domě, do něhož bychom mohli vejít k pastorevi svatě pověsti, jemuž bychom se mohli svěřit a u něhož bychom mohli složit svou minulost jako do mlčícího hrobu!“ To, po čem nejednou zatouží protestanté, máme my katolíci: je to zpovědnice.

Važ si toho, že můžeš přistupovat k sv. zpovědi. Chod proto rád a pravidelně, alespoň jednou za měsíc. Dobře učiníš, když si zvolíš jednoho kněze jako svého zpovědníka, kterému otevřeš knihu celého svého života, aby tě dobře poznal a mohl tím lépe vést. Jestliže jsi dosud nečerpal dosti velký užitek ze sv. zpovědi, přemýšlej, v čem byla chyba, a začni to dělat lépe.

6. DOSTIUČINĚNÍ.

Dostiučinění je konání dobrých skutků, které ukládá zpovědník za pokání. Těmi má kajcník aspoň částečně odčinit své hříchy. Proto říkáme dostiučinění. Tak si může zároveň odpykat aspoň část časných trestů za hříchy. Zpovědník ukládá za pokání obyčejně modlitby. Může však uložit i jiné dobré skutky.

Pokání máme vykonat tak, jak bylo uloženo, a co nejdříve. Kdo chtěl vykonat uložené pokání, ale pak je z nedbalosti nevykonat, zpovídal se sice platně, avšak dopustil se nového hříchu.

Když bylo pokání malé, bylo by takové zanedbání hříchem lehkým. Kdyby však bylo pokání velké, bylo by takové zanedbání hříchem těžkým. Kdo by uložené pokání vůbec nechtěl vykonat, zpovídal by se neplatně, svatokrádežně. Kdo by zapomněl vykonat uložené pokání, zpovídal by se platně. Je velmi radno, abychom si k uloženému pokání ještě něco přidali, na př. další modlitby, almužnu, půst tělesný nebo duchovní, (odepřít si něco dovoleného, trpělivě snášet obtíže povolání, nemoc a jiné kříže). Čím více si ukládáme za pokání, tím více časných trestů se nám odpouští. Církev nám může odpustit i mimo svátost pokání časné tresty tím, že uděluje odpustky.

7. OPERNÍ PĚVKYNĚ EMMA DESTINOVÁ.

V roce 1939 vzpomínal náš tisk desíletí úmrtí Emmy Destinové, naší krajanky a operní pěvkyně známé v celém kulturním světě. Byla nejen uměleckým talentem, nýbrž také zároveň ženou vpravdě ušlechtilou. Když byla svého času návštěvou ve vlasti, uspořádala také koncert ve prospěch Charity. V hovoru s tehdejším ředitelem Charity P. Ludvíkem Bláhou řekla: „Víte, kdy jsem se cítila v Paříži nejšťastnější? To nebylo ve Velké opěře, kdy jsem byla zasypána květy a kdy na mne obecenstvo čekalo po představení před Operou a doprovázelo mne s jásotem a s květinami až do mého hotelu — to bylo, když jsem zašla do některého katolického kostela, tam jsem se z duše pomodlila a dobře vyzpovídala. Chodila jsem tam ke zpovědi k jednomu knězi, to byl zpovědník! Šla jsem tam někdy celá rozbolněna a nešťastna, a odcházela jsem klidná, radostná a šťastná. Říkala jsem mu: „Důstojný pane, vy jste takový hodinář duší. Rozeberete v duši každé kolečko, každý hřídelek, každou páčku, vyprášíte, vyčistíte, dáte zase pěkně dohromady — a teď jdi! Hodiny jdou zase tiše, pravidelně a ukazují dobrý čas.“ Umělkyně při těchto slovech pohyby rukou napodobila hodináře čistícího a spravujícího porouchaný hodinový stroj. (V časop. „Lidové listy“ 1930, č. 33.)

Nejšťastnější byla slavná Emma Destinová po svaté zpovědi. Proč? Poněvadž právě tehdy byla Bohu nejbliže, když její duše

byla očištěna. Jsme stvořeni pro Boha. Čím více Boha milujeme a svou lásku k němu osvědčujeme věrným plněním jeho zákona, tím také větší štěstí, pokoj a radost je v naší duši.

Ano, tehdy je člověk nejšťastnější, když je Bohu nejbližší. A co nás od Boha oddaluje? Hřích! Hřích duši zatěžuje a je překážkou jejího rozletu k Bohu. Jak se můžeme z toho radovat, že dobrotivý Spasitel nám zanechal svátost pokání, svátost svého milosrdenství a lásky, neboť touto svátostí můžeme se zbavit každé tíže hříchu.

Svátost pokání je jako koupel pro tvou duši. Přistupuj proto rád a často k sv. zpovědi, aspoň jednou za měsíc, ale vždy s dobrou přípravou. Po každé dobré svaté zpovědi je tvá duše krásnější, silnější a Bohu milejší. Po každé dobré svaté zpovědi i tobě praví Pán Ježíš, co řekl uzdravenému ochrnutlému člověku: „Hle, jsi uzdraven, již více nehřeš, aby se ti nepříhodilo něco horšího.“ (Jan 5, 14). Pamatuj: ani jeden měsíc bez svaté zpovědi!

V. Tvůj nejlepší přítel.

1. KDE JE TVŮJ NEJLEPŠÍ PŘÍTEL.

Představ si, že klečíš u hlavního oltáře... Tvůj zrak je upřen k svatostánku... Ozařuje jej věčné světlo... Mnohem krásnější světlo je v tvé duši, světlo svaté víry. A tato víra ti praví, že ve svatostánku je někdo, kdo tě má tak nesmírně rád, že srdce všech lidí, kteří tě na světě nejvíce milují, jsou pouhé kusy ledu proti tomu Srdci, které dnem i nocí bije láskou k tobě za dveřmi svatostánku... Je to Srdce tvého Spasitele „jež lásky k tobě chová víc než srdce otce, matky vřelé, než srdcí zlatých na tisíc...”

A teď si představ, že by Pán Ježíš vyšel viditelně ze svatostánku, k tobě se přiblížil, pln lásky a dobroty na tebe pohlédl, ukázal na své srdce a řekl, jak tě má rád... Jak bys zajásal radostí... Něco podobného se stalo na svátek sv. Jana apoštola r. 1673. Tehdy klečela sv. Markéta před svatostánkem a modlila se. Tu se jí zjevil Spasitel, ukázal jí své srdce, zářící jako slunce, ovinuté trnovou korunou, ozdobené křížem a řekl jí: „Srdce mé jest naplněno láskou k lidem tolik, že již nemůže v sobě zadržeti plamenů hořící lásky. Musí ji tvým prostřednictvím vylít a lidem zjevit, aby je obohatilo nebeskými poklady. Tobě zjevím cenu oněch pokladů: jsou to milosti uzdravující a posvěcující, které jediné mohou lidstvo vytrhnouti z propasti záhuby...” V neděli po Božím Těle 16. června r. 1675 zjevil se Spasitel sv. Markétě po třetí. Řekl: „*Viz toto Srdce, které lidi tolik milovalo, že se nešetřilo, nýbrž vyčerpalo a zničilo, aby jim ukázalo svou lásku. Odměnou dostávám za to od přemnohých lidí jen nevděk...*” Víme

ovšem, že takové soukromé zjevení není učením víry. Velmi výstižně však vyjadřuje lásku Spasitelovu k nám a nevděk mnohých.

Zcela bezpečně víme, že v nejsvětější svátosti oltářní jest přítomen živý Pán Ježíš, jako Syn Boží a zároveň jako člověk se svým oslaveným, neviditelným tělem, jaké měl, když vstal z mrtvých. On sám to řekl při poslední večeři tak jasně, že každé dítě tomu může dobře rozumět. Vzal chléb, požehnal jej, lámal a podával svým učedníkům, řka: „Vezměte a jezte, toto jest tělo mé, které se za vás vydává...“ Podobně vzal kalich s vínem, požehnal jej a podal svým učedníkům, řka: „Vezměte a pijte, toto jest krev má, která se za vás vylévá... To číňte na mou památku.“ (Viz Mat. 26, 26-28; Luk. 22, 19-20.) Tímto rozkazem dal Pán Ježíš apoštolům moc proměňovati chléb v jeho nejsvětější krev. Tato moc proměňovati přešla od apoštolů na biskupy a kněze apoštolsky svěcené. Biskup nebo kněz proměňuje chléb a víno v tělo a krev Páně ve mši svaté při proměňování.

Otec a matka před svou smrtí dávají svým dětem své požehnání, odkazují jim svůj majetek, zanechávají svůj obraz. Pán Ježíš nám zanechal před svou smrtí mnohem více: sebe samého! Více zanechat nemohl. Važ si toho vzácného odkazu. Rád proto pospíchej k svému nejlepšímu Příteli, k Pánu Ježíši, do kostela i ve všední dny aspoň na krátkou návštěvu. Zvláště choď rád na mši svatou a k sv. přijímání.

2. JEDNA ZE ČTRNÁCTILETÝCH A TY!

Narodila se ve velkoměstě. Byla sice pokřtěna, ale v náboženství vůbec nebyla vzdělána ani vychována. Chodila do školy, kde se náboženství nevyučovalo. Otec a matka měli mnoho svých osobních zájmů a o ni se mnoho nestarali. A její srdce tolik toužilo po mateřském a otcovském pousmání, po hlubším porozumění, po opravdové lásce. Byla ponechána téměř sama sobě. „Nikdo mne nemá rád, nikdo nemá pro mne porozumění“, byl zvláště v letech dospívání častý stesk její duše...

A tak se opět jednoho nedělního dopoledne se srdcem prázdným, vypráhlým a opuštěným toulala ulicemi velkoměsta. Mezi tolika

lidmi byla jako ztracená, jako na poušti... Šla právě kolem kostela. Ze zvědavosti vstoupila dovnitř. Bylo tam plno lidí různého věku, mužů, žen, dívek, jinochů a dětí. Byla mše svatá... Nadešla právě chvíle svatého přijímání. Mnoho z přítomných přijímalo tělo Páně. Ona však ničemu z toho nerozuměla.

Otázala se dámy, která klečela vedle ní, co ti lidé dostávají. Dáma odpověděla, aby ještě chvíli počkala, že za chvíli vyjde s ní ven a pak jí všechno vysvětlí. Brzy stály spolu venku u kostela a dáma dívce vysvětluje, že ti lidé v kostele, kteří vpředu přiklekali, přijímali k sobě Pána Ježíše. „A kdo je to Pán Ježíš,“ nečekaně se otázala dívka. „Vy ho neznáte?!“ — „Neznám.“

Nyní jí začala dáma vyprávět zatím alespoň stručně o Pánu Ježíši: jak se narodil v Betlemě z Panny Marie, jak dorůstal v Nazaretě, učil, činil zázraky, uzdravoval nemocné, křtil mrtvé, všechny tak laskavě a dobrotivě k sobě přijímal, odpouštěl hříšníkům, kteří s lítostí k němu přicházeli, těšil zarmoucené a nakonec: za nás trpěl, za naše hříchy na kříži zemřel. Nezůstal však v hrobě, vstal slavně z hrobu třetího dne, jak to sám předpověděl. Tím ukázal, že není jen člověk, nýbrž zároveň Bůh. Chce, aby mu každý mohl býti co nejblíže, proto sestupuje na oltář při každé mši svaté pod podobou chleba a vína, nabízí se nám jako pokrm pro duši, dnem i nocí je přítomen ve svatostánku a je vždy ochoten nás přijmouti, nám požehnat, nás posilnit, nám pomáhat... Má všechny rád, na všechny myslí se svou láskou, i na Vás...

Dívka nevycházela z údivu... V jejím srdci se rozhořel plamen žhoucí lásky k Pánu Ježíši... Také jej chtěla mít u sebe a jemu se darovati úplně, své celé, upřímné, ještě nezkažené dívčí srdce... Dáma poznala její dobrou vůli a také zároveň ubohost, že při svém dosavadním vzdělání o tom všem dosud nic neslyšela. Bylo to skoro neuvěřitelné, však bylo tomu tak. Domluvila s ní další schůzku, dala jí pak do rukou katechismus katolického náboženství a potom ji dále poučovala.

Doma však se mohla dívka vzdělávat v náboženství jen tajně, poněvadž rodiče nechtěli o tom nic slyšet. Tak se připravila na svou první sv. zpověď a na své první svaté přijímání. Ostatní po-

třebné poučení doplnil kněz. Den jejího prvního svatého přijímání stal se prvním nejkrásnějším dnem jejího života. Byl to jen začátek dnů ještě krásnějších, dnů dalších svatých přijímání. S jak vřelou vroucností svého dívčího srdce odevzdávala se svému Spasiteli a jen jím se dala vést v celém svém dalším životě...

Přemohla pak i odpor svých rodičů a navždy se zasnoubila s Pánem Ježíšem, vstoupila do kláštera a stala se řeholní sestrou. Kněz P. Matouš Crawley, který do celého toho případu byl zasvěcen, dostal překrásnou zprávu od představené kláštera. Kromě jiného o ní napsala: „Je to perla našeho kláštera.“ Hle, jakmile ve čtrnácti letech svého věku po prvé slyšela o lásce Ježíšově, rozhořelo se její srdce pro vždy jen pro Něho!

Vzpomeň, kolikrát ty jsi již slyšel o Pánu Ježíši a o jeho lásce. Dal ti milost dobrých křesťanských rodičů a křesťanské výchovy, tolikrát ti odpustil ve svaté zpovědi, tolikrát se ti celý daroval ve svatém přijímání, ani nespočteš jiné dary a milosti, které jsi přijal od Něho — a ty?!

I srdce některé z vás se rozhořelo tou nejkrásnější, nejčistší nejvyšší a největší láskou k Němu... I některou z vás Kristus zve jako svou snoubenku do života řeholního... Není ovšem jeho přáním, aby každá z vás šla do kláštera. Většinu z vás určil pro život manželský, abyste jako dobré křesťanské matky zalidňovaly nejen svou domovinu, ale také nebe vzornou křesťanskou výchovou dětí.

Avšak každá a každý z vás, v kterémkoliv stavu a povolání, má nade všechno, z celého srdce a z celé duše milovat svého nejlepšího Přitele, svého nejvyššího Pána — Ježíše Krista. Tutò svou lásku má každý osvědčovat tím, že žije neustále ve spojení s Ním jako živá ratolest s kmenem, t. j. v milosti posvěcující (bez těžkého hříchu) a všechny své práce, utrpení, nesnáze, bolesti a úzkosti obětuje z lásky k Němu. Pro Milého nic těžkého! To je život svatý! Sv. Terezie od Ježíška říkala: „Ježíš! Chtěla bych ho tak vroucně milovat, milovat tak, jak ještě nikdy nebyl milován! Kdež mi dá lásku bez mezí, bez hranic!“

3. TVŮJ NEJLEPŠÍ PŘÍTEL SE DENNĚ ZA TEBE OBĚTUJE.

1. Umřel za tebe! — *Bylo to o žnících.* Dcera rolníková byla nebezpečně zraněna kosou na noze a silně krvácela. Než se dostala do nemocnice, byla ztráta krve velká. Bylo nutno provést transfusi krve. Kdo jí dá svou krev? Nabídla se k tomu matka. Transfuse byla provedena. Dcera se uzdravovala, avšak matka dostávala záchvaty slabosti srdeční a zemřela... Jak bylo oné dceři, když první cesta po uzdravení ji vedla na hřbitov a s pláčem poklekla u jejího hrobu: „Maminko moje drahá, jediná, tys mně dala svou krev, abych já mohla žít, za mne jsi zemřela...”

A přece! Je někdo, kdo za tebe obětoval mnohem více! Vzpomeň na Kalvarii... Tam na kříži umřel za tebe Ježíš Kristus, dal svou krev do poslední kapky, abys ty mohl žít, věčně šťastně žít... Na tebe myslel, když se na kříži chvěl v horečce, v bolesti, když jeho oči se zalévaly krví... Co bys učinil, kdybys tehdy byl při tom na Kalvarii? Ó, jak bys objal to dřevo kříže, jak bys zlíbal zkrvavené nohy Spasitelovy, jak bys volal: „Dobrý Ježíši, odpusť, že ti působím tolik bolestí...” A potom, až bys pohlédl na zsinalé tělo Spasitelovo, s jakými pocity bys řekl: „Zemřel za mne, abych já mohl žít, věčně šťastně žít...”

Už sis uvědomil, že můžeš jít pod kříž svého Spasitele na Kalvarii? Ano! Po každé, když jdeš na mši svatou, jdeš na Kalvarii pod kříž svého Spasitele. Horu Kalvarii ti připomínají stupně oltářní. Kříž vidíš na oltáři. Kříž vidíš na mešním ornátě. A kolikrát kněz dělá znamení svatého kříže při mši svaté, i ruce své rozpíná v podobě kříže... Všechno při mši svaté volá k tobě: jsi na Kalvarii pod křížem, na němž umírá za tebe tvůj nejlepší Přítel, který tě tolik miluje...

V jedné vesnici vypukl náhle požár. V hořícím domě zůstal chlapec. Byl by za živa shořel nebýti jeho dědečka. Ten vnikl do hořícího domu, zachránil chlapce, ale sám byl tak popálen, že brzy potom zemřel. Jak byl chlapec dědečkovi vděčný, že obětoval svůj život, aby jej zachránil před ohněm! Chlapec často navštěvoval jeho hrob. Několik ohořelých vlasů dědečkových si podržel

na památku, nosil je v hedvábném pouzdře u sebe a často je lbal, aby mu ukázal vděčnost a poděkoval za tak velkou oběť. — Pán Ježíš tě miluje ještě více. Za nesmírných bolestí za tebe na kříži umíral, obětoval svůj život za tebe, aby tě zachránil před ohněm pekelným a získal ti věčnou radost v nebi. Zanechal ti památku nejvzácnější: sebe samého, živého. Každý den se znovu za tebe obětuje na oltáři při mši svaté. Při mši svaté ovšem znovu neumírá, ale se obětuje se stejnou láskou jako na kříži. Proto ustanovil mši svatou, aby ti mohl při ní udělovat ty dary, které ti zasloužil svou smrtí na kříži, aby za tebe prosil znovu Otce nebeského a mohl se státi i tvým hostem při svatém přijímání.

Když na to všechno myslíš, jak rád budeš pospíchat na mši svatou! Jak se podle toho budeš chovat při mši svaté! Jistě se nechceš podobat při mši svaté vojákům, kteří se pod křížem jen bavili. Chceš se jistě přidružit k Matce Bolestné, k sv. Janu a k ostatním zbožným ženám pod křížem. Sleduj co nejpozorněji jednotlivé části mše svaté. Sv. otec Pius X. žádá, aby se všichni věřící modlili nejen při mši svaté, nýbrž aby se modlili stejné modlitby s knězem. Hleď si proto zaopatřit celou příruční mešní knihu (misál) a nauč se modlit zároveň s knězem celou mši svatou. Přicházej na mši svatou nejen tehdy, když musíš (v neděli a zasvěcené svátky), nýbrž podle možnosti i ve všední den. Přicházej ochotně a rád. Tak ukážeš svou vděčnost Tomu, který dal svou krev za tebe, abys nezahynul a žil věčně.

2. Užítky mše svaté. — Modlitby a pobožnosti všech svatých celého světa dohromady nemají takovou cenu jako jedna mše svatá. Proč? Jsou to modlitby pouhých lidí. Při mši svaté sám Pán Ježíš jako Syn Boží a spolu člověk Otce nebeského oslavuje, jemu děkuje, ho usmiřuje a prosí — jménem naším a zvláště jménem těch, kteří jsou zbožně přítomni mši svaté. Můžeme tedy mši svatou Boha náležitě oslavovat, jemu děkovat, ho usmiřovat a prosit. Máme proto nesmírný užitek ze mše svaté.

Užitky mše svaté jsou dvojit: obecné a zvláštní . . . Obecných užitků mše svaté se dostává všem lidem, zvláště katolíkům na zemi a duším v očistci. Všem lidem proto, poněvadž Ježíš Kristus zemřel za

spásu všech lidí. Zvláště katolíkům proto, poněvadž jsou v užším spojení s Kristem.

Zvláštních užitků mše svaté se dostává knězi, který ji obětuje, těm, za které ji kněz obětuje výslovně, a těm kteří jsou jí pobožně přítomni. Když si někdo přeje, aby kněz obětoval mši svatou výslovně na jeho úmysl, pak musí kněze o to požádat. Při tom se dává něco „na mši svatou.“ Farář obětuje mši svatou za své farníky každou neděli a zasvěcený svátek.

Obětí mešní nabýváme milosti k životu bohumilému. To znamená, že našemu rozumu se dostává osvětlení a vůli posílení, abychom zanechali hříchu a žili ctnostně. Kdo je přítomen mši svaté nábožně a v milosti posvěcující, dosahuje také odpuštění části trestů časných, které by si jinak musil za své hříchy vytrpět buď na světě nebo po smrti v očistci. I duším v očistci lze vyprosit toto odpuštění. Proto dáváme na mši svatou za zemřelého. Sv. Monika si toužebně přála před svou smrtí, aby na ni pamatovali při oltáři Páně. Při mši svaté si můžeme vyprosit nejen to, co potřebujeme pro věčné spasení, nýbrž také to, co potřebujeme pro svůj život pozemský.

3. Jeden z mnoha případů. — Pomocnice v domácnosti ležela půl druhého měsíce v nemocnici. Když se dostala z nemocnice ven, byla bez místa. Co dělat? Poslední peníze, které měla, dala na mši svatou za duše v očistci s tím úmyslem, aby se dostala na dobré místo. Když bylo po mši svaté, vyšla z kostela, aby si hledala místo. Hned u kostela přišel k ní nějaký pán a řekl jí: „Slyšel jsem, že hledáte místo. Obráťte se na adresu . . . (a teď přesně uvedl ulici, číslo domu a byt) a opět se vzdálil.

Dívka byla tím vším překvapena, bylo jí to velmi podivné, ba skoro podezřelé. Měla jisté obavy, aby se nedostala do něčeho. Poněvadž se to však přihodilo právě po mši svaté, kterou dala sloužit za duše v očistci právě na úmysl, aby našla dobré místo, a nikomu dosud neřekla, že místo hledá, rozhodla se, že se opatrně přesvědčí o místě podle udané adresy.

Vyhledala jmenovanou ulici, číslo domu a udaný byt. Přišla jí otevřít starší paní a dívka jí přednesla svou žádost o místo. Ihned byla přijata. Když čistila světnici, všimla si fotografie, která visela

na stěně. Šla za paní a tázala se, kdo je onen pán na fotografii, neboť vypadá zrovna tak jak onen pán, který jí po mši svatě u kostela označil ulici a číslo domu, kde má hledat místo. Paní odpověděla s úžasem, že je to její nedávno zemřelý syn. Nyní se vše vysvětlilo. Mše svatá, kterou dala sloužit za duše v očistci, prospěla zvláště duši onoho zemřelého. Řízením Božím se stalo, že se mohla ukázat ona duše v podobě svého pozemského těla, aby se odměnila za tuto pomoc.

To jest jeden z mnoha případů, jak velké jsou užitky ze mše svatě. *Mše svatá přináší nesmírný užitek pro duši a také pro život pozemský, když to prospěje naší duši. Proto: ani jednu neděli a zasvěcený svátek beze mše svaté, a pokud možno, na mši svatou každý den!*

4. TVŮJ NEJLEPŠÍ PŘÍTEL CHCE BÝT DENNĚ TVÝM HOSTEM.

1. „Vstaň a pojez, neboť dlouhou cestu máš ještě před sebou!“ — Znáš asi příběh o proroku Eliáš, jak musil prchat před královnou Jezabel, která soptila proti němu hněvem proto, že kácel modly pohanské. Najatí žoldnéři pronásledovali proroka a měli jej usmrtit. Eliáš doběhl až na poušť a byl zcela uštván a zemdlen. Co se dále přihodilo, popisuje Písmo svaté takto: „I položil se a usnul ve stínu jalovce. Tu hle, anděl Hospodinův dotekl se ho a řekl jemu: „Vstaň a pojez!“ I pohleděl a hle, u hlavy jeho podpopelný chléb a nádoba vody. Pojedl tedy, napil se a zase usnul. Anděl Hospodinův přišel však opět, po druhé dotekl se ho a řekl mu: „Vstaň a pojez, neboť dlouhou cestu máš ještě před sebou.“ Vstal tedy, pojedl, napil se a šel v síle pokrmu toho čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k hoře Boží Horeb.“ (III. Král. 19, 6-8.)

Podobně anděl Boží ukazuje chléb nebeský — živé Tělo Kristovo, ukryté pod podobou chleba, a praví: „Vstaň a pojez, neboť dlouhou cestu máš ještě před sebou ... cestu celého svého života ... Co tě čeká za 5, 10, 15, 20, 30, 40 let? Vstaň a pojez, nejen jednou za dlouhou dobu, ale co nejčastěji a v síle toho pokrmu budeš kráčet bezpečně a jistě ve svém životě, ať se děje cokoliv, a také

vystoupíš jednou na posvátnou Horu Boží, do života věčného. Nepůjdeš sám, nebudeš ponechán jen sobě, bude s tebou všemohoucí Bůh. Budeš moci říci s apoštolem sv. Pavlem: „Všechno mohu v tom, jenž mne posiluje.“ (Filip. 4, 13.)

2. Vstaň a pojez, abys byl dosti silný v aréně životního boje! — Vzpomeň na první křesťany. V hlubokých podzemních krytech, v katakombách se shromažďovali ke mši svaté. Pravidelně všichni přistupovali k svatému přijímání. A potom, silni Tělem a Krví Páně vycházeli ven, podle slov jednoho spisovatele, jako lvi, dýchající oheň, a to nejen otužilí mužové, nýbrž i ženy, jinoši a dívky, ano i děti. Když pak nejednou byli mnozí z nich zajati, uvězněni a potom na ně vypouštěna dravá zvěř v aréně, s modlitbou a s úsměvem na rtech dávali své životy za milého Spasitele... Jako svatí mučedníci dávali své životy za Krista, a proto ihned a navždy s ním byli spojeni v nebesích...

I ty jsi již vešel nebo brzy vejdeš do arény, do zápasistiště životního boje. Kolik nebezpečných svodů číhá dnes na mladého muže a dívku na všech stranách! Kolik tvrdých bojů musejí prodělat, aby si zachovali své největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu! Někteří se dokonce pochybovačně táží: „Je to dnes vůbec možno, aby se hoch nebo dívka udrželi mravně neporušení?“ Ano, je to možno! Bohudíky, máme dnes mnoho jinochů a dívek, kteří zachovávají uvědoměle mravní čistotu. Jako leknín vyrůstá z bahnitého dna rybníka a na hladině vodní otevírá překrásný, bělostný květ, také oni: i v prostředí zbahnělém jsou jako netknuté květy leknínů, nádherné ve své čistotě a neporušenosti. Jsou to především ti, kteří mají v sobě sílu z Těla a Krve Páně a z oddané úcty Neposkvrněné a nejčistší Panny Marie.

3. Pokrm silných. — „*Moje síla je v tom, že chodím každý měsíc k sv. zpovědi a k sv. přijímání*“. Tato slova jsem četl již nejednou v dopisech mladých lidí, kteří prožívají své mládí čistě, krásně a radostně. Jsou šťastni nejen v životě, nýbrž i v těžkých chvílích umírání... Alespoň některé z mnoha dokladů.

Dne 4. července r. 1925 zemřel v Turíně v mladistvém věku 24 let Petr Jiří Frassati několik dnů před svým prohlášením dokto-

rem inženýrství. Byl to opravdu milý student. Společník nejveselejší, ale při mši svaté nejzbožnější. Denně přistupoval k sv. přijímání. Vedle studia také pěstoval různé sporty, zvláště horolezecké tury a lyžování. Ale po každé si všechno tak zařídil, aby mohl být denně na mši svaté a přijmout Tělo Páně. Také se zúčastňoval světových sjezdů katolických studentů, a tak se dostal dvakrát do Prahy, na kterou rád vzpomínal. S velkou láskou a obětavostí navštěvoval chudé a uděloval jim bohaté dary.

Jeho tvář zářila vždy svatou radostí. Říkával, že smutek má být vypovězen z duše katolíků. Nebál se ani nejtěžších okamžiků lidského života: umírání. Svým důvěrným přátelům prohlásil několikrát: „Myslím, že den mé smrti bude nejkrásnějším dnem mého života.“ S čistou duší a s radostnou tváří pracoval, studoval, bavil se a šel vždy silný tímto životem. Nyní se již jedná o jeho blahorečení...

Co bylo tajemstvím jeho duchovní svěžesti? Denně s knězem říkal slova stupňové modlitby na počátku mše svaté: „Přistoupím k oltáři Božímu, k Bohu, jenž obveseluje mladost mou...“ A při oběti nejsvětější přiklekal také k obětní hostině, aby přijal Pokrm silných...

Umírala dívka v rozkvětu mládí. Náhlý úraz učinil konec jejímu životu v nejkrásnějším věku. Rodiče úplně zdrceni stáli v hluboké bolesti u jejího lůžka: „Děvuško drahá, máš ještě nějaké přání?“ Její rty zašeptaly: „Až zemru, dejte mi do rakve můj zápisníček. Chci jej mít u sebe v hrobě při vzkříšení z mrtvých.“ — Pak zhasl její mladý život. Zápisníček byl nalezen. Domáci si jej ihned prohlížejí. Bylo tam napsáno: „Ježíši, Tobě žiji, Ježíši, Tobě umírám, Ježíši, Tvá jsem v životě i ve smrti. Seznam dní, v nichž jsem přijala nejsvětější svátost oltářní.“ Bylo tam poznamenáno každé svaté přijímání a ke konci bylo připsáno: „To byly moje nejšťastnější dny.“ S nevýslovným pohnutím vzala matka zápisníček a dala jej mrtvé dcerušce pod hlavu. — I ty poznáš, zvláště ve chvíli umírání, že dny svatého přijímání byly nejšťastnějšími dny tvého života. Tvou nejkrásnější útěchou bude myšlenka, že s jakou láskou jsi přijímal k sobě Pána Ježíše, s takovou láskou také on tebe přijme jednou k sobě na věčnost.

4. Svaté přijímání. — Při svatém přijímání stává se Ježíš Kristus pokrmem tvé duše. Kněz přijímá Tělo Páně při mši svaté pod způsobou chleba i vína. Tak přijímali s počátku i ostatní věřící. Ale už tehdy se podávalo tělo Páně nemocným a uvězněným jen pod způsobou chleba. Od století 12. zavedla církev z důvodů praktických všeobecně, aby se podávalo tělo Páně věřícím jen pod způsobou chleba. Přijímání pod jednou způsobou stačí, poněvadž pod způsobou chleba je přítomno živé tělo Pána Ježíše, a tudíž i jeho živá krev.

Pán Ježíš sv. přijímání výslovně přikázal: „Vpravdě, vpravdě pravím vám: nebudete-li jísti těla Syna člověka a pítí jeho krve, nebudete mítí v sobě života. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední.“ (Jan 6, 54—55.)

Jsme povinni přijmouti svátost oltářní alespoň jednou za rok a to v čas velikonoční a v nebezpečí smrti. V prvních dobách křesťanských chodili věřící k sv. přijímání po každé, když byli na mši svaté. Později přijímali aspoň třikrát do roka: v čas vánoční, velikonoční a svatodušní. Avšak i to zanedbávali někteří věřící. Proto nařídila církev r. 1215 na sněmu lateránském pod těžkým hříchem přijímat tělo Páně alespoň jednou za rok, a to v čas velikonoční. Tuto povinnost ukládá páté přikázání církevní. Čas pro velikonoční svaté přijímání je u nás od Popeleční středy do svátku nejsvětější Trojice. Slovo „alespoň“ nám naznačuje, že máme chodit k sv. přijímání mnohem častěji.

Tělo a Krev Páně máme přijímat co nejčastěji, pokud možno denně. Vždyť jasně řekl Pán Ježíš „kdo jí mé Tělo . . .“ Jako denně sytíš své tělo chlebem pozemským, tak máš svou duši sytit denně chlebem nebeským. Denně se modlíme „chléb náš vezdejší dej nám dnes“. Tím prosíme nejen o chléb pro tělo, nýbrž také o chléb pro duši! Sněm tridentský proto vybízel věřící, aby přijímali při každé mši svaté, hlavně v neděli. Podobně si zvykej i ty! Když snad to nebude každou nedělí, tedy aspoň každý měsíc! Ani jeden měsíc bez svatého přijímání! Sv. František Saleský napsal: „Kdo chce žítí opravdu zbožně, nesmí odkládat svaté přijímání přes jeden

měsíc.“ Římský katechismus praví: „Kdo opomíjí častější svaté přijímání, sám sebe olupuje o největší nebeské dary.“

Denně může přijímati tělo Páně, kdo je v milosti posvěcující (bez těžkého hříchu), kdo je od půlnoci lačný a má pravý úmysl (na př. z lásky k Pánu Ježíši, aby mne chránil na duši i na těle, abych jej odprosil za urážky). Tomu, kdo má na sobě hřích lehký, se doporučuje vzbudit před svatým přijímáním dokonaou lítost, neboť pak má větší užitek ze svatého přijímání. Kdo po klidném uvažování nemá jistoty, že se dopustil těžkého hříchu, není povinen jíti nejprve k sv. zpovědi. V takovém případě stačí, když před svatým přijímáním vzbudí dokonalou lítost. Kdyby však si byl jist, že se dopustil těžkého hříchu, nestačila by před svatým přijímáním jen dokonalá lítost, ale musil by jíti nejprve k svaté zpovědi. Kdo trpí mnoho pokušením, má právě proto co nejčastěji přistupovat k sv. přijímání, neboť právě takovým praví Spasitel: „Pojďte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím.“ (Mat. 11, 28.)

Svaté přijímání spojuje nás s Kristem a rozmnožuje v nás milost posvěcující, oslabuje v nás zlé náklonnosti, posiluje k dobrému a chrání před hříchem těžkým. Svaté přijímání je také zárukou slavného vzkříšení z mrtvých, neboť Pán Ježíš slíbil: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední.“ Čím častěji budeš posvěcovat své tělo svatým přijímáním, tím krásnější bude v den vzkříšení.

5. TVŮJ NEJLEPŠÍ PŘÍTEL TĚ ZVE: „NÁSLEDUJ MNE!“

1. Tvůj nejlepší Přítel — nejlepší vzor k následování. — „Příklad zajisté dal jsem vám“ (Jan 13, 15) praví k nám všem Pán Ježíš. Také výslovně tě vybízí, abys ho následoval: Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi kříž svůj každodenně a následuj mne.“ (Luk. 9, 23.) „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ (Mat. 11, 29.) „Zapři sebe sám“, to znamená: máš v sobě přemáhat to, co vede ke hříchu. Chceš-li snadněji odolati tomu, co je nedovolené a nebezpečné, uměj si odřici i něco dovoleného. „Vezmi kříž svůj každodenně a následuj mne“, to znamená: z lásky

k Pánu Ježíši oběť své denní práce, bolesti, zármutek, starosti, křivdu a vůbec všechno, co Bůh poroučí a je ti to snad obtížné. *Nejvíce se uč od Pána Ježíše pokorě, neboť pokora je základem všech ctností. Pravá pokora není v tom, že bys chodil s hlavou skloněnou a od každého by sis měl nechat všechno líbit, ne, na-prosto ne, to není pravá pokora. Pamatuj na to, že před Bohem jsi vždy a všude, v každém povolání a postavení jen jako nepatrná krůpěj rosy, jako zrníčko prachu. Před lidmi zachovej si vždy ušlechtilou hrdost na to, že jsi se stal milostí posvěcující dítkem Božím! To je více, než kdybys byl synem nebo dcerou největšího vládce světa! Buď vždy hrd na to, že jsi katolickým křesťanem, neboť jako katolický křesťan jsi údem tajemného Těla Kristova, kterým jest církev katolická. Buď vždy hrd na svou čest, na svou mravní čistotu! To neznamená, že bys měl jinými pohrdat. Buď vždy vládným, laskavým, ale také statečným jako lev, kdyby někdo chtěl svato-krádežně sahat na tvé nejsvětější a největší poklady: na milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu. To je pravá pokora! V tom smyslu řekl Kristus Pán: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem“. O tuto pokoru, která nás činí malými před Bohem, ale velkými a nebojácnými před lidmi, pros denně svého nejlepšího Přitele: „Ježíši tichý, srdce pokorného, učiň srdce mé podle srdce svého.“*

Hleď co nejvíce následovat svůj nejlepší vzor Ježíše Krista! Abys to dovedl co nejlépe, vzpomeň si častěji, jak by asi Kristus mluvil, co by asi dělal, kdyby byl na tvém místě, ve tvém povolání, ve tvém postavení. Kristus to chce od tebe! V tom smyslu ti praví: „Následuj mne!“

2. Buď i ty smírnou obětí podle vzoru svého nejlepšího Přitele! — Syn Boží se stal člověkem, aby vzal na sebe tresty za naše hříchy, aby usmířil Boží spravedlnost, aby nám získal možnost odpuštění a nebe. Je tedy smírnou obětí za naše hříchy. Pán Ježíš si přeje, abys i ty své práce, bolesti a utrpení spojoval s jeho utrpením a smrtí na kříži, jemu se co nejvíce podobal, a stal se tak s ním smírnou obětí za hříchy vlastní i za obrácení hříšníků.

3. Poselství z Fátimy. — Výslovně a velmi důrazně žádala Panna

Maria smírné oběti, když se šestkrát zjevila v roce 1917 ve Fátimě v Portugalsku desíleté Lucii dos Santos, jejímu devítiletému bratranci Františkovi Marto a jeho sedmileté sestřičce Hyacintě. Hned při prvním zjevení jim řekla Panna Neposkvrněná: „Chcete přinášeti Pánu oběti a chcete utrpení, které vám pošle, trpělivě nésti na usmíření za mnohé hříchy proti jeho Božské velebnosti a za obrácení hříšníků? A chcete také dávat náhradu za proklínání a nadávky, jimiž je uráženo Neposkvrněné Srdce Panny Marie?“ — „Ano“, odpověděla Lucie jménem všech. Panna Maria pak ještě vybízela děti, aby se denně modlily růženec za mír. Celkem se zjevila Panna Maria těmto dětem šestkrát v dolině Iria ve Fátimě nad větvemi dubu, po každé je vybízela k modlitbě růžence a několikrát je vybídla, aby přinášely hodně obětí za obrácení hříšníků, kteří v tak hojném počtu padají do pekla, protože je málo těch, kteří se za ně obětují a modlí. Žádala tedy Panna Maria po nich především modlitbu a oběti.

František byl mezi dětmi ten, kdo se nejvíce modlil. Po celé hodiny vydržel klečet na odlehlém místě a modlit se, takže zapomněl při tom na hru i na jídlo. Často ho marně volali a musili jím zatřásti, jak byl pohřžen do modlitby... Klečel v kostele i celého půl dne, a když se Lucie pro něho stavovala, našla ho tak, jak před půl dnem od něho odcházela: nepohnutě klečícího s rukama sepjatýma a s očima pevně upřenýma na svatostánek.

Tyto děti nepromeškaly žádné příležitosti, aby mohly přinést oběť, a počínaly si při tom tak statečně a vynalézavě, že nás to až zahanbuje... Hyacinta hned po prvním zjevení prohlásila jiným, že od té chvíle nebude tančit. Považíme-li, že této zábavě holdovali tehdy vášnivě všichni, velcí i malí, uznáme, že toto rozhodnutí stálo mnoho sebezáporu. Také připomínala, že se od nynějška musejí řádně modlit růženec, a starala se i doma, aby se naň pro práci nezapomnělo. Když byla hra nejpěknější, dovedla přestat a řekla: „Tak teď toho nechme, abychom přinesli oběť.“ Na návrh Františkův také se nejednou zřekli svého oběda a dávali jej chudým dětem. Chudé, takto obdarované děti čekaly pak každý den na ulici, kudy naši tři hnali svá stáda oveček, a přijímaly daro-

vané pokrmy. Když se odpoledne ozval notný hlad, sbíraly si lesní plody... Jednou jim dala matka krásné hrozny. Přijaly je s radostí. Avšak, když osaměly, navrhla Hyacinta, aby je také darovaly chudým dětem. Učinily tak. Totéž udělaly s čerstvými fíky. Jindy dostaly sladkou ovocnou šťávu. František podal sklenici Hyacintě a utekl pryč. Báł se, že ho budou nutit, aby pil, a že nebude moci přinést oběť. Když v pozdějším věku to všechno musila Lucie na rozkaz biskupův vypsát, dodala k tomu ještě toto: „Takových a podobných případů bylo bez počtu. Kdybych chtěla všechny vypočítat, nestačila bych na to“.

4. Příklad z naší vlasti. — *Máme dosti hrdinných mladých lidí, kteří prokazují svou lásku a vděčnost Pánu Ježíši nejen tím, že jeho přikázání zachovávají a hledí jej následovat, pokud je jim to možno v jejich stavu a povolání, nýbrž nabídli se cele a bez výhrady jako smírné oběti za nevděk mnohých a za obrácení hříšníků.*

Na Moravě v jednom městečku nabídla se dívka v nejkrásnějším rozkvětu mládí jako smírná oběť za obrácení hříšníků tak dokonale, že i své zdraví a život dala Spasiteli jako oběť smíru. Přišla pak skutečně nemoc, přišlo umírání i smrt... „Radostného dárce miluje Bůh“, praví Písmo. I ona trpěla s radostnou ochotou, ano s úsměvem na tváři. Také o tom svědčí její mnohé hluboké myšlenky. Aspoň některé z nich: „Vše, co se s námi děje, podává nám Ježíš. A co Ježíš podává, na to se musíme vždy usmívat.“ — „Vkládám svůj mladý život na obětní patenu, aby byl obětován za duše.“ — „Nechť vše, co mám, ať radost, ať bolest, pěje na mně chvály Boží.“ — Čtyři dny před smrtí: „Můj život jest již jen sama láska. Není chvíle, kdy bych nespočívala na pateně lásky.“ — Sílou k tomu čerpala v denním svatém přijímání. Dne 11. září 1941 ve věku 17 let umírala jako dobrovolná oběť lásky a smíru za duše s těmito slovy: „Všechno je tak krásné, nechtěla bych s nikým měnit. Miluji Ježíše, mám Ho tolik ráda...“

5. Co uděláš Ty? — *„Následuj mne ve smírné oběti,“ volá i tebe tvůj nejlepší Přítel. Co mu na to odpovíš? Nežádá po tobě, abys vyprošoval mimořádné utrpení, abys obětoval své zdraví, ba i život. Toho jsou schopny jen duše zvlášť omilostněné a vyvo-*

lené. Zádá po tobě alespoň to, abys své denní práce, starosti a bolesti obětoval ochotně a s radostnou tváří Jemu, ve spojení s Jeho utrpením na kříži, na smír za nevďek tak mnohých a za obrácení hříšníků. A to může každý, kdo má jen trochu dobré vůle a lásky ke Spasiteli. Již se nemusím ani tázat, co na to odpovíš, *neboť jsem přesvědčen, že tvá duše již odpovídá rozhodně: „Ano!“* Smírnými obětmi budeš podávat svému nejlepšimu Příteli neustále důkazy své lásky a věrnosti, oslavíš jeho jméno, zachráníš mnoho duší a získáš nesmírně mnoho i pro svou duši a věčnou oslavu. (Přihlas se do seznamu smírných obětí Božského Srdce Páně a napiš o bližší informace na adresu: Klášter sester Neposkvrněného početí Panny Marie, Píerov, Šířava 7.)

6. ZASVĚŤ SE ZCELA SRDCI SVÉHO NEJLEPŠÍHO PŘÍTELE.

1. Proč uctíváme Božské Srdce Páně. — *Srdce je symbolem lásky. Srdce Ježíšovo je symbolem lásky největší, nejvyšší a nejkrásnější. Proto je uctíváme. Uctíváme jeho Srdce živé, nikoli od těla oddělené. A to Srdce Ježíšovo je nám úžasně blízko ve svátosti lásky, v nejsvětější svátosti oltářní. Je to celý a živý Spasitel. Jeho láska se nelekla nevďeku a urážek, kterých se mu dostává v této svátosti lásky. Proto ji ustanovil, poněvadž miluje nesmírně každého z nás, aby se mohl za nás ustavičně obětovat ve mši svaté, aby byl pokrmem naší duše ve svatém přijímání a aby s námi ustavičně zůstával nejen jako Bůh, nýbrž i jako člověk se svým oslaveným, neviditelným tělem pod rouškou svaté Hostie.*

Sv. Gertruda měla jednu zvláštní vidění. Viděla sv. Jana, miláčka Páně. Tázala se ho: „Svatý Jene, tys dlel u nejsvětějšího Srdce Páně. Proč jsi nám nezjevil tajemství tohoto svatého Srdce? Na to odpověděl apoštol: „Mým úkolem bylo zjevit tajemství Slova Božího. Avšak v době poslední, kdy bude mezi lidmi nejhůře, kdy láska ochladne ve světě: v této době Spasitel sám zjeví lidstvu tajemství svého nejsvětějšího Srdce, aby svět, ochladlý v lásce, znovu se roznítil jeho božskou láskou.“

2. Zaslíbení ctitelům Božského srdce Páně. — Pán Ježíš ukázal

tajemství lásky svého nejsvětějšího Srdce zcela zvláštním způsobem, když se několikrát zjevil řeholnici sv. Marii Marketě Alacoque (čti Alakok). Tehdy dal velká zaslíbení ctitelům svého nejsvětějšího Srdce: 1. *Dám jim všechny milosti, nutné pro jejich stav.* — 2. *Udělám pokoj jejich rodinám.* — 3. *Potěším je v každém zármutku.* — 4. *Budu jim bezpečným útočištěm v životě a zvláště ve smrti.* — 5. *Požehnám hojně všem jejich podnikům.* — 6. *Hříšníci najdou v mém Srdci zdroj a nesmírné moře milosrdenství.* — 7. *Duše bázlivé stanou se horlivými.* — 8. *Duše horlivé se rychle povznesou k velké dokonalosti.* — 9. *Požehnám domům, kde bude vystaven a uctíván obraz mého Srdce.* — 10. *Udělám kněžím schopnost pohnouti srdcí sebe zatvrzelejšími.* — 11. *Jména osob, šířících tuto pobožnost, budou zapsána v mém Srdci a nikdy z něho nebudou vyhlazena.* — 12. *Slíbují v nesmírném milosrdenství svého Srdce, že jeho všemohoucí láska dá všem, kteří přijmou po devět prvních pátků v měsíci za sebou Tělo mé, milost konečné zkroušenosti, že neumrou v nemilosti Boží a bez potřebných svátostí; mé Božské Srdce bude v hodinku smrti jejich bezpečným útočištěm.*

3. **Svatá hodina a noční adorace.** — Jednou řekl Pán Ježíš sv. Marii Marketě: „V noci ze čtvrtku na pátek tě učiním po každé účastnou smrtelné úzkosti, kterou jsem trpěl na hoře Olivové. Budeš trpěti jako já zápas smrtelný, jenž bude pro tebe hroznější než sama smrt. Abych tě spojil se sebou samým v pokorné modlitbě, kterou jsem úpěl k Otci ve své úzkosti, chci, aby ses mezi 11. a 12. hodinou v noci se mnou modlila. Čiň tak, abys utišila hněv Boží, vyžádala hříšníkům milosrdenství a zároveň mi osladila hořkost, kterou jsem pocítil, když mne apoštolé opustili a já jsem jim musil vytýkat, že nemohli ani jedné hodiny bděti se mnou.“

Svatou hodinu můžeme konat v kostele nebo doma. Není třeba klečct celou hodinu. Také nejsou předepsány určité modlitby. Můžeme rozjímat o utrpení Páně nebo se modlit růženec, křížovou cestu a jiné modlitby. Právě v noci bývá nejvíce uráženo Srdce Páně! Kolik hodin spánku obětuje tisíce lidí, aby opilstvím, nemravností a jinými hříchy uráželi dobré Srdce Ježíšovo. Sluší se proto, aby mu jeho ctitelé obětovali aspoň hodinku náhradou za

tyto hříchy! Komu z různých důvodů není možno konati svatou hodinu v noci mezi 23. až 1. hod., smí ji přeložit na dobu odpolední nebo večerní.

Kromě svaté hodiny koná se s velkým duchovním užitekem denní a noční adorace tak, že obětaví jednotlivci si rozdělí celý den a noc, aby alespoň jeden z nich jednu hodinu konal pobožnost na poděkování svátostnému Spasiteli za to, že přebývá mezi námi v nejsvětější svátosti oltářní, a na usmíření za nevděk, kterého se mu dostává. Denní adorace má se konati pokud možno v kostele nebo v kapli. Když je v některém ústavě domácí kaple, možno s dovolením představených konati tuto noční adoraci před svatostánkem. Mužové by mohli konati noční adoraci s dovolením duchovního správce ve farním kostele. Noční adorace se však koná obvykle doma. Mnoho, velmi mnoho milostí můžeme získati svatou hodinou a adoracemi pro sebe, pro své drahé, pro obrácení hříšníků a odvrácení trestů Božích, pro farnost, diecési, pro celou církev i pro celý národ. Je velmi potěšující, že v některých farnostech se koná denní i noční adorace nepřetržitě.

4. Zasvěcení Božskému Srdci Páně. — Vzpomeň, kterak spravedlivý Bůh potopou ztrestal hříšné lidi. Noe však uslyšel ještě před potopou tato slova Boží: „Vstup ty i celá tvá rodina do archy.“ (I. Mojž. 7, 1). Noe tak učinil a byl zachráněn, zatím co kalné vody potopy stoupaly výš a výš a zahubily hříšné lidi. Nejednou i ty uvidíš kolem sebe kalné vody největších špatností, které stoupají výš a výš a budou chtít strhnouti i tebe. Právě proto již nyní praví ti Spasitel: *„Vejdí do mého Srdce, to je koráb, kterým se zachráníš před kalnými proudy špatnosti a zkázy...“* *Vejdí do záchranného korábu Božského Srdce Páně nejen ty, nýbrž i celá rodina.*

Zasvěcuj se Božskému Srdci Páně častějšími střelnými modlitbami: „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, miluji Tě“. „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, přijď království Tvé.“ — „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, ochraňuj naše rodiny.“ — Vykonej také pobožnost prvních devíti pátků v měsíci, t. j. přístup na první pátek každého měsíce, a síce devět měsíců za sebou k sv. přijímání z lásky k Pánu Ježíši a na smír za své nevěrnosti i za hříchy jiných. — Zasvěťte svůj přbytek slavnostně

Božskému Srdci Páně. Tato slavnost se koná tak, že všichni členové rodiny přistoupí k sv. zpovědi a k sv. přijímání, potom přijde kněz do přibytku, po krátké promluvě posvětlí obraz nebo sochu Božského Srdce Páně, pak se zasvětlí celá rodina společnou modlitbou Božskému Srdci Páně a umístí obraz nebo sochu Božského Srdce Páně na čelné místo. — Kdyby nebyl přítomen kněz, pak vykoná toto zasvěcení hlava rodiny. V Nazaretě žila Panna Maria a sv. Josef ve stálé přítomnosti Pána Ježíše, s ním pracovali, s ním se modlili, s ním odpočívali, s ním se radovali a také trpěli. To je nejlepší škola života opravdu křesťanského, života svatého, nejkratší cesta do nebe: žít ve stálém spojení s Pánem Ježíšem. Kdo to okusil, pozná, že je to nejen nejkratší cesta do nebe, ale zároveň už kousek nebe na světě, ať se děje cokoli, neboť podle slov Písma svatého „těm, kteří Boha milují, všechno pomáhá k dobrému“. (Řím. 8, 28.) A právě úcta Božského Srdce Páně je nejlepší škola lásky k Bohu. —

Modlívej se na první pátek nebo na první neděli v měsíci smírnou modlitbu, předepsanou pro svátek nejsvětějšího Srdce Páně:

„Nejsladší Ježíši, jemuž se lidská nevděčnost za všechnu lásku odměňuje zapomínáním, nedbalostí a pohrdáním: hle, my klečíc zde před tvým oltářem (nekoná-li se modlitba v kostele, třeba řici „před tváří tvou“), chceme tobě zvláštní úctou nahradit tak velikou nevšímavost a křivdy, kterých neustále zakouší tvé milující Srdce od lidí.

Vzpomínajíc však, že i my jsme byli kdysi mezi těmito nehodnými, jsme proniknuti hlubokou lítostí a doprošujeme se především tvého milosrdenství pro sebe, jsouce ochotni dobrovolným dostiučiněním dávat náhradu nejenom za hříchy, jichž jsme se sami dopustili, nýbrž i za hříchy těch, kteří zbloudili daleko s cesty spásy a zatvrdeli ve své nevěře nechťejí následovati tebe jako svého pastýře a vůdce, nebo pošlapavše křestní slib, odhodili sladké jho tvého zákona.

Umiňujeme si tedy, že dostiučiníme za všechny tyto politování hodné viny a že napravíme zvláště: veškeru nestoudnost a nemravnost v životě i v jednání, jimiž se činí nástrahy nevinným duším; znešvecování svátečních dnů; rouhání, pronášená proti tobě a svatým;

hanobení tvého náměstka na zemi a veškerého tvého kněžstva; zanedbávání velebné svátosti tvé lásky nebo její zneuctívání hroznými svatokrádežemi, jakož i veřejné hřlchy národů, kteří se protíví právům církve, tebou ustanovené a jejímu úřadu učitelskému.

Kéž můžeme smýti tyto zločiny svou vlastní krví! Abychom však poskytli za urážku tvé božské cti alespoň nějakou náhradu, podáváme ti totéž dostiučinění, kteréž jsi kdysi přinesl Otci na kříži a které denně obnovuješ na oltářích, a spojujeme je s dostiučiněním Panny Marie, tvé matky, všech svatých a zbožných věřících.

Ze srdce ti slibujeme, že všechny hřlchy své i hřlchy jiných i lhostejnost k nesmírné lásce tvé chceme s tvou milostí nahradit pevnou věrou, mravným životem, svědomitým zachováváním přikázání tvého evangelia, především pak přikázání lásky.

Přičiníme se též ze všech sil, aby tě lidé již nikdy neuráželi a chceme pohnouti co nejvíce lidí, aby následovali tebe.

Proslíme tě, nejdobrotivější Ježíši, přijmi od nás na přmluvu a pro smírnou oběť blahoslavené Panny Marie tento dobrovolný závazek našeho dostiučinění; dej nám veliký dar setrvání, abychom ti věrně sloužili až do smrti a jednou všichni přišli do té vlasti, kde s Otcem a Duchem svatým žiješ a kraluješ Bůh na věky věkův. Amen.“

VI. Tvoje nejlepší matka.

1. JÁ JSEM TVOU MATKOU !

Říká se: „Komu zemřela maminka, má tři čtvrti života na věčnosti.“ Těžko se žije bez matky. Matku potřebuje dítě, dospívající dívka i hoch, matku potřebuje nejednou vdaná žena i ženatý muž. Zvláště tehdy, když mu zemřela vlastní maminka, „nejednou oslovuje i svou manželku sladkým slovem „maminko“.

Panna Maria je matkou nejen Vykupitele, nýbrž také matkou vykoupených, t. j. nás všech. Krásně to vyjadřuje jedna mariánská píseň: „Syn tvůj jediný než skončil na Golgotě bolestné, k tobě, matko, s kříže volal: „Hle syn tvůj, hle dítky tvé“. Konej přání Syna svého, které vložil v ruku tvou, chraň své dítky všeho zlého, buď nám matkou pomocnou.“ „Já jsem tvou matkou“, praví i tobě Panna Maria nejen v letech tvého dětství, ještě více v letech tvého dospívání a budoucího života až do posledního tvého výdechu. Zůstaň i ty vždy jejím věrným synem nebo věrnou dcerou.

2. DO NEPOSKVRNĚNÉHO SRDCE PANNY MARIE VLOŽ SVÉ NEJVĚTŠÍ BOHATSTVÍ: MILOST POSVĚ- CUJÍCÍ, KATOLICKOU VÍRU A MRAVNÍ ČISTOTU.

1. V bouři. — Zbožný řeholník konal pouť do Svaté země. Plavil se lodí Středozezemním mořem. Cestou se strhla prudká bouře. Loď byla ve velkém nebezpečí. Lodní mužstvo se již vzdávalo naděje na záchranu. Tu řeholník v bouři vystoupil na palubu. V ruce nesl obrázek Panny Marie. Když se ho kapitán otázal, co tam chce dělat, odpověděl, že chce přibít na lodní stožár obraz

Panny Marie. Zádal o kladívko a hřebík. Ačkoliv kapitán nemohl rychle pochopit, co to má znamenat, přece svolil. Všech se zmocnil strach. Zatím uvnitř lodi se modlili loretskou litanii. S námahou se podařilo řeholníkovi zavěsit obraz Panny Marie na lodní stožár. A hle! Brzy námořníci zvolali. „Vítr se obrátil!“ Řeholník s úsměvem odpověděl: „Bůh vyslyší prosby nebeské Matky“. Bouře se utišila, cestující byli zachráněni.

Také loď tvého mladého života se dostává na rozbouřené moře. Právě roky tvého věku, ve kterém teď jsi, jsou nejbouřlivější a nejnebezpečnější z celého tvého života. V tomto věku přicházejí někdy chvíle, kdy zuřivé vlny pokušení a nebezpečných příležitostí hrozí tě strhnout do strašlivé hlubiny a utopit tvé největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu. Právě v takových chvílích měj ve své duši dobře upevněný obraz Neposkvrněné Panny a nejčistší Matky Marie.

Přivíň se k jejímu mateřskému Srdci častěji střelnou modlitbou: „Maria, Pomocnice křesťanů, oroduj za nás.“ — „Neposkvrněné Srdce Panny Marie, tobě zasvěcuji srdce svoje.“ Modlívej se pravidelně ráno i večer vroucí Zdrávas..., aby ti Panna Maria pomáhala vždy zachovat milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu. Večer přidávej k tomu ještě aspoň desátek sv. růžence. Pokud ien možno, pomodli se celý růženec.

2. „Toho se držte!“ — V Japonsku bylo kruté pronásledování katolíků. Vladař pod trestem smrti zakázal šíření katolické víry. Misionáři byli schytáni a upalováni. Poslední misionář byl přiveden na popraviště. Jeho ruce byly svázaný, kolem něho narovnána hranice dříví a zapálena. Dým počal se valit, plameny vyšlehly, z plamenů se vztyčila ruka misionáře s růžencem a zazněla poslední slova misionáře na rozloučenou ke hloučku přítomných katolíků: „Toho se držte!“ Jeho popel byl potom pohany rozmetán a katolíci osířeli docela. Drželi se však růžence, a tím Matky Boží, posledního to odkazu misionáře. Rodiče narozené děti křtili, a když dorůstaly, poučovali je o katolické víře a učili modlitbě svatého růžence. Tak modlitbou svatého růžence se dále udržovala katolická víra a přenášela se s pokolení na pokolení.

Více než po stu letech bylo opět dovoleno misionářům vstoupit na ono území. Jak se podivili, když zjistili, že víra katolická tam zapustila pevné a hluboké kořeny. „Kdo vás tomu naučil“, tázali se plni údivu. A lidé ukazovali jim sv. růženec! — Panna Maria jim svatým růžencem zachovala velký poklad katolické víry a vedla je správnou cestou. —

I pro tebe platí slova misionářova o růženci: „Toho se drž!“ A také tobě Panna Maria pomůže zachovat svatým růžencem tvé největší poklady: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu.

3. Básník Jaroslav Vrchlický a Panna Maria. — Jednou byl básník na mariánské pobožnosti. Byl tím, co viděl a prožíval na pobožnosti tak dojat, že po návratu domů napsal tuto vroucí modlitbu:

Maria Panno, Ty jsi v mém hoři
jako ta hvězdička plavci je v moři.
Jako ta hvězdička svítí a těší,
tomu, kdo modlí se, tomu, kdo hřeší.
Však já se očistím v slzách a hoři,
Maria, nedej mi zabynout v moři.

Vrchlický se dočkal vyslyšení své vroucí modlitby. Svědčí o tom ta okolnost, že při plném vědomí dal si před smrtí zavolat kněze, kajícíně se vyzpovídal, přijal nejsvětější svátost a poslední pomazání. Očistil se a nezahynul v moři věčnosti.

3. DO MATEŘSKÉHO SRDCE PANNY MARIE VKLÁDEJ I VŠECHNY SVÉ ZÁLEŽITOSTI POZEMSKÉ.

1. „Zdrávas...!“ — Ve vlaku se setkaly dvě dámy, jedna starší, černě oděná, a druhá — ještě mladistvá dívka. Ačkoliv se neznaly, rozpředla se mezi nimi záhy důvěrná rozmluva. „Zdá se mi“, poznamenala dívka, „že máte smutek“. „Mám“, odpověděla dáma, „ale zvláštní. Byla jsem v klášteře karmelitek, ale pro nemoc jsem nemohla složit věčné sliby a musila jsem vystoupit. To mne velice bolí.“ — „Ale dovolte, takový život, jen se modlit a mlčet a ještě trýznit, to bych nesnesla. Nevím, jak bych mohla být bez divadla, bez společnosti, bez zábavy.“ —

„Vidím, že jste jiného smýšlení než já“, podotkla dáma. „Smím se ptát, jakého jste zaměstnání?“ — „Studuji na ústavě učitelek a právě mám před maturitou. Nevím, jak to dopadne, bojím se toho.“

„Dala bych vám radu: pomodlete se k Panně Marii za osvícení a za pomoc!“ — „A co se mám modlit?“ — „Aspoň jeden Zdrávas každý den.“ — „To neumím, modlím se vůbec málo a Pannu Marii necítím, jsem evangelička.“ — „Ale slečno, co řekl anděl k Panně Marii, to přece znáte z bible, a co se k tomu přidává, je snadné a krásné. Chcete-li, napíši vám Zdrávas na lístek.“

Studentka neodporovala. Dáma tedy Zdrávas napsala a slečně odevzdala. Ta si jej uschovala a slíbila, že si jej přečte, a bude-li se jí zamlouvat, že se ho i pomodlí. A když v příští stanici vystupovala, slíbila jí ještě, že jí sdělí, jak dopadla její maturita.

Uplynuly dva týdny a zpráva nepřicházela. Až v třetím týdnu přišel dámě dopis, kde jí psala: „Zdrávas, který jste mi napsala, jsem si opět a opět četla a před maturitou jsem se jej i pomodlila a maturita dopadla skvěle! I umínla jsem si, že se ho už nepřestanu modlit, ano — slyšte — že se stanu katoličkou.“

A co si umínla, také provedla. Bylo to jistě zvláštní řízení Boží, ale ne bez pomoci Panny Marie.¹⁾ Případ tento mluví tak jasně, že nepotřebuje žádných vysvětlivek.

2. „Maria pomoz, už je čas!“ — V jedné farnosti konaly se misie. Při mariánském kázání naučil misionář věřící krásné modlitbě k Panně Marii. Této modlitbě se také naučil nejmladší chlapec jedné chudé rodiny. Denně pak spínal své ručky a modlil se:

Maria, pomoz, už je čas,
milostná Matko, slyš náš hlas!
V nebezpečí a strádání
přimluva Tvá nás ochrání.

Kde lidská ruka nestačí,
Tvoje jistě nechybí.
Vyslyš prosby dítek svých,
k Tobě tak vroucně lkajících.

¹⁾ P. J. Rybák, Cti Matku svou, Praha 1934, 96.

Ukaž, že jsi Matkou naší,
když je nouze nejvyšší.
Maria, pomoz, už je čas,
milostná Matko, slyš náš hlas!

Tak se modlil den ode dne vroucněji, neboť otec byl bez práce a doma byla bída. Zdálo se, že vše je marné. Otec práci hledal, avšak práce nikde, neboť bylo to v době velké nezaměstnanosti. Jednoho večera se už nemínil vrátit domů. Zlý duch mu našeptával, aby si vzal život. Byla již noc. Něco mu v duši pravilo: „Ani s dětmi se nerozloučíš? Jdi je aspoň naposledy ve spánku políbit!“

Tak se nešťastník vrátil domů, aby ještě aspon naposledy viděl své děti. Vplížil se do světnice a blížil se k posteli svého nejmladšího dítěte... Vtom chlapeček ve spánku začal hlasitě svou modlitbu: „Maria, pomoz, už je čas...“

Otec se rozplakal, klesl do podušek... a po dítku opakoval trhaným hlasem: „Maria, pomoz, už je čas...“ Již se nevrátil, aby spáchal hrozný čin, zůstal doma. Důvěra v pomoc Matky Boží dodala mu síly a zklamán nebyl. Opět dostal práci, měl výdělek, a tak byla zachráněna rodina, jeho život i jeho duše.

I na tebe čekají těžké chvíle v životě: buď ještě v mládí anebo později, buď ve stavu svoboďném anebo ve stavu manželském. Jak mnohá matka se stává nejednou matkou bolestnou! Neboj se, neklesej na mysli, ať přijde cokoliv. Nejsi nikdy opuštěn a ponechán svému bolu, Matka Boží je s tebou, se svým Dítěm. Právě v takových chvílích přivíň se k srdci Matky Bolestné pod křížem a pros vroucně: „Maria, pomoz, už je čas...“ Maria pomohla, pomoci může, Maria pomoci chce! „Odporučujte s důvěrou, všechny své záležitosti Ježíši svátostnému a Panně Marii Pomocnici, a uvidíte, co jsou zázraky“, říkával sv. Jan Bosko.

4. NEJDOKONALEJŠÍ IDEÁL — NEPOSKVRNĚNÁ PANNA A NEJČISTŠÍ MATKA MARIA.

1. Oranžovník. — Strom oranžový (pomerančový) má tu vzácnost, že kvete a nese plody zároveň. Vůně je taková, že až omamuje.

Tento strom s plody tak lahodnými a zároveň s bělostnými květy, který má květy a plody zároveň, je výstižný obraz nebeské Královny: Panna a Matka, bílý květ a nachový plod. Maria je jediná, kterou zdobí lilie panenství a růže mateřství, jediná panenská matka, matka a panna zároveň. Je proto jediná, která může být nejkrásnějším Ideálem každé dívky a ženy—matky.

2. Pohanské studentky a ty. — Misionář z jednoho velkého pohanského města v Japonsku sděluje, že za výlohou obchodu byl vystaven zvláštní obraz. Představoval krásnou dívku, která jde cestou se zavázanýma očima. Cesta odbočovala třemi směry. Jedna odbočka vedla na místo, kde byly symboly tělesných rozkoší. Druhá odbočovala na místo, kde byly odznaky sociální revoluce, a třetí vedla do jícnu strašné propasti. Pod tímto obrazem byl nápis: „Mládeži, kam kráčíš!“

Vystavený obraz budil velkou pozornost. Mnoho se mluvilo a debatovalo o myšlence, kterou obraz vyjadřoval. Tu skupina pohanských studentek z vysoké školy si řekla: „Copak není jiné cesty pro život nás mladých, než cesta tělesných rozkoší, sociální revoluce nebo propast zoufalství?! Ještě je cesta jiná, lepší a krásnější! Je to cesta, kterou jdou naše kolegyně, katolické křesťanky. Je to cesta za nejdokonalejší a nejkrásnější dívkou, za pannou Marií!“

A stala se věc obdivuhodná. Početná skupina pohanských studentek z tamnější vysoké školy založila mezi sebou sdružení jménem „Lilie“. Povinností členek je následovat v denním životě vždy a všude na každém místě Pannu Marii tak, jak to vidí u svých katolických kolegyně. Jejich odznakem je lilie nad hvězdami. Podle sdělení misionáře mnoho z členek tohoto mariánského sdružení dalo se důkladněji poučit o katolické víře, aby mohly lépe poznat svůj Ideál, Pannu Marii, a daly se pokřtít.

Co je ideálem tvým? I u nás máme sdružení dívek, žen a také jinochů a mužů, kteří chtějí co nejvíce následovat svůj nejkrásnější Ideál, Neposkrvněnou Pannu a nejčistší Matku Marii, jsou to „Mariánské družiny“. Je-li „Mariánská družina“ v místě tvého pobytu, přihlas se za člena. Není-li, domluv se se stejně smýš-

lejšími, poraďte se s místním knězem, založte tuto družinu a s radostným nadšením nastupte cestu za tou, která je Nejkrásnější mezi dcerami lidskými. Váš příklad musí strhovat ostatní! ¹⁾

3. Květiny a Panna Maria. — Ze života svatého faráře arského Jana Vianeye, který zemřel r. 1859, se dovídáme, že mnohdy mu dal Bůh poznati i nejskrytější tajemství lidských duší. Jednoho dne přišla k němu nějaká dáma černě oděná. Byla velmi zarmoucená nad tím, že její muž zemřel náhle a bez zaopatření. Byl sice dobrým manželem, ale přes všechny její prosby byl v plnění náboženských povinností nedbalý. Ženě však nepřekážel v konání náboženských povinností. Ba často na procházce trhal květiny a přinášel je své manželce, aby jimi zdobila obraz Panny Marie.

Když zarmoucená paní přicházela, řekl jí svatý farář ihned: „Což jste zapomněla na kytice, které vám muž nosíval v květnu k ozdobě obrazu Panny Marie?“ Paní byla velmi překvapena, že to P. Vianey ví, ačkoliv to nikomu nevyprávěla. A Vianey dodal: „Kristus Pán má slitování s těmi, kdo ctí jeho matku. Vašemu muži se ještě v hodině smrti dostalo té milosti, že vzbudil dokonalou lítost. Tak dosáhl odpuštění svých hříchů. Jeho duše je v očištění. Můžete ji modlitbami a dobrými skutky odtud vysvobodit.“ S nepopsatelnou radostí pak odcházela vdova od svatého faráře.

Na tomto případě vidíme, že ani drobné službičky, vykonané ke cti Matky Boží, nezůstanou bez odměny. Jak královsky se odměnila Panna Maria za pouhé kyticky květin! Dávej Panně Marii nejen květiny, nýbrž i nejkrásnější, živý květ: svou duši i své tělo, všechno, co jsi a co máš. Zasvěť se zcela Panně Marii! Jak převeliká odměna lásky a ochrany Matky Boží tě očekává!

Skrze Pannu Marii stal se Syn Boží člověkem, a proto i všechny milosti se nám rozdávají jejíma rukama. Úcta Panny Marie je tudíž nejjistější známkou spasení. S radostnou ochotou se proto zasvěť Panně Marii touto modlitbou:

¹⁾ Adresa ústředí „Mariánských družin“ u nás je: Praha II., Ječná ulice 2.

**„Ó Paní má, ó Matko má, Tobě se zcela odevzdávám.
Na důkaz, že jsem celý Tvůj (celá Tvá), obětuji tobě dnes své
oči, své uši, svá ústa, své srdce, sebe celého (celou).
Protože jsem tedy celý Tvůj (celá Tvá), dobrá Matko, chraň
mne a opatruj jako svůj majetek.“**

**Opakuj tuto zásvětnou modlitbu hodně často. Velmi dobře
učiníš, když ji budeš přidávat pravidelně k ranní modlitbě. Během
dne častěji použij krátké stříelné modlitby zvláště v pokušení:
„Ó Paní má, ó Matko má, pomni, že jsem tvůj, opatruj mne jako
svůj majetek“.**

VII. Čím odpovíš na lásku svého nejlepšího Přítele a své nejlepší Matky?

1. MILUJEŠ MNE?

1. **Ježíš Kristus a apoštol Petr.** — Bylo to u jezera Genezaretského po zmrtvýchvstání Páně. Pán Ježíš se zjevil apoštolům. Přistoupil k apoštolu Šimonu-Petrovi, hluboce se zahleděl do jeho očí a tázal se ho: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě více nežli tito?“ Apoštol Petr odpověděl: „Ovšem Pane, ty víš, že tě miluji“. Řekl jemu: „Pas beránky mé“. Tak se ho tázal ještě po druhé a stejně mu odpověděl. Na tom však nebylo dosti. Tázal se ho ještě po třetí. Tu si vzpomněl apoštol Petr, kterak třikrát zapřel svého Mistra, slzy mu stoupaly do očí, lítost sevřela jeho hrdlo a z hloubi duše upřímně odpověděl: „Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě miluji“. I řekl mu Pán Ježíš: „Pas ovce mé!“ Těmi slovy mu odevzdal úřad nejvyššího pastýře ve své církvi. (Viz Jan 21, 15-17.)

2. **Ježíš Kristus a ty!** — Kdyby tak v této chvíli přistoupil Pán Ježíš viditelně k tobě, zahleděl se svýma očima až na dno tvé duše a otázel se: „Miluješ mne?“ Co bys na to odpověděl? Jistě, že bys řekl: „Pane Ježíši, ty vidíš nejlépe do srdce mého, ty víš, že tě miluji... Dej, abych tě miloval tak, jak tě dosud nikdo nemiloval, dej mi lásku bez mezí, bez hranic!“ — „A čím chceš dokázat velikost své lásky“, zeptal by se dále Spasitel. Jedním dechem bys asi odpověděl slovy písně: „I já chci pro Tě pracovat, jen tobě dát své srdce celé, pro tebe žít a umírat...“

Pravá láska není sobecká. Měj lásku Ježíšovu nejen pro sebe,

také ji rozdávej jiným, zvláště těm, kteří Ho dosud dobře neznají, buď apoštolem jeho lásky, zachraňuj i jiné pro nebe!

2. PŘIVÁDĚJ I JINÉ K LÁSCE JEŽÍŠOVĚ!

1. Je tvou povinností býti apoštolem! — V modlitbě Otčenáš říkáš slova: „Přiď království Tvé“! Máš se to modlit nejen ústy, nýbrž také činem, celým svým životem. To znamená: máš pracovat o to, aby Pán Ježíš kraloval nejen v duši tvé, nýbrž také i v ostatních. Vždyť dvě hlavní přikázání Páně jsou: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a z celé mysli své. To jest největší a první přikázání. Druhé pak jest podobné jemu: milovati budeš bližního svého jako sebe samého.“ (Mat. 22, 37-40.) Žádnému z vás proto nemůže býti lhostejno, zdali bližní svou duši spasí či nikoliv.

Ať neříká žádný z vás: co je mi po ostatních! „Což já jsem strážcem bratra svého...“ jsou slova Kainova. (Gen. 4, 9.) Povinnost zachraňovat duše mají ovšem na prvním místě kněží, ale také každý z vás, neboť každý z vás musí plnit dvě největší přikázání lásky k Bohu a k bližnímu. A co je v bližním cennější než jeho duše?

2. Práce nejpotřebnější. — Tvoje práce na záchraně duší je to, čeho je dnes nejvíce potřeba. Papež Pius X., který zemřel v pověsti světce, mluvil kdysi s několika kardinály. Náhle se otázel: „Čeho je dnes nejvíce potřeba pro spásu duší?“ „Více katolických škot“, odpověděl jeden. — „Nikoliv!“ — „Postavit více kostelů“, navrhoval druhý. — „Také ne!“ — „Více kněží“, mnil třetí. — „Ne, ne“, pravil papež. „Dnes potřebujeme nejvíce toho, abychom měli v každé farnosti aspoň několik věřících, kteří žijí opravdu ctnostně, znají dobře svou víru, nebojí se a umějí apoštolovat!“

Nuže, mezi těmi aspoň několika v každé farnosti buď i ty! Abys žil opravdu ctnostně, buď vždy v nejužším spojení s Kristem milostí posvěcující a následuj ho ve svém denním životě, po boku jeho nejčistší Matky Marie Panny. Vypěstuj v sobě však i ctnosti čistě lidské, společenské a občanské: buď přesný a svědomitý v konání svých povinností, dbej pořádku, čistoty a slušné úpravy svého zevnějšku, buď vlídný, laskavý, zachovávej pravidla společ-

čenského chování. Připravuj se svědomitě na povinnosti v budoucím povolání a také v životě manželském a rodinném. Vzdělávej se odborně pro své povinnosti v povolání. Totéž platí o vzdělání sociálním. Co by pomohly nejlepší projevy papeže v okružních listech (v encyklikách) o životě sociálním, když by jich ani katolíci neznali? Jak důležité jsou i pro tebe okružní listy papežské o otázce dělnické, o manželství a jiné! Je proto docela správné, že schopnější mladí lidé tvoří mezi sebou kroužky sociální, aby se lépe seznámili se sociálním učením církve. Tyto sociální kroužky jsou potřebné nejen pro muže, ale i pro dívky a ženy. Ve státech demokratických byla dána ženám velká občanská práva. Má-li svých práv také dobře použít, je nezbytně nutné, aby si opatřila i potřebný rozhled v otázkách veřejného života. Čím lépe bude dívčí mládež poučena o úkolech dívky a ženy, čím odborněji bude vyškolená pro povinnosti svého povolání a čím lépe bude seznámena s otázkami sociálního života, tím také více bude platit její příklad křesťanského života a tím hlouběji pronikne její apoštolské slovo, které řekne pro Krista.

Abys dobře znal svou víru, čti pravidelně náboženské časopisy a knihy, choď na náboženské přednášky a především na kázání, zúčastňuj se duchovních cvičení (exercicií), náboženských vzdělávacích kursů. Čím lépe poznáš bohatství a krásu své katolické víry, tím nadšeněji a úspěšněji budeš pro ni pracovat. Buď bez lidské bázně! Boj se jen hříchu! Uč se apoštolovat!

3. Proč je to práce nejpotřebnější. — Je to práce nejpotřebnější, poněvadž běží o záchranu nesmrtelných duší. Nemaňte zbytečně drahocenný čas, zachraňujte duše! Je to práce potřebná mezi muži a nejpotřebnější mezi dívkami a ženami. „Bývá neštěstím, když nábožensky nebo mravně poklesne muž. Ale může to být ještě hroznější neštěstí, když poklesne žena nebo dívka. Neboť střízlivý rozum mužův bývá přece jen brzdou a chrání ve mnoha případech muže, aby přece jen nezacházel ve špatnosti až do krajnosti. Naopak, silné citové založení ženy a dívky žene ji, aby vše, co dělá, dělala bezohledně až do nejkrajnějších důsledků. A tak, když klesne žena, snadno může propadnouti mnohem horší

špatnosti než muž. A když propadne nevěře, může se snadno státi, že její fanatism nezná žádných mezí". (Dr. B. Vašek, *Dívka a Katol. akce*, 8). Když uvážíme, že taková žena i svým dětem předává to, co má sama v sobě, pak jsou účinky její špatnosti ještě osudnější. Odkud bude taková matka čerpat sílu k velkým obětem v životě rodinném, když se odvrátila od síly nejvyšší, od Boha?! Jak nesmírně škodí sobě zároveň i v jiném směru! Žena, která od sebe odhodila důstojnost křesťanskou, ztratí brzy i důstojnost čistě lidskou. Katolická církev šířením úcty k Panně Marii rozšířila také úctu k dívce a ženě. Krásně to vyjádřila naše spisovatelka Karolina Světlá: „Tehdy, kdy muž po prvé sklonil své koleno před Madonou, začíná úcta ženy“.

Kromě toho musí pamatovat žena na to, že v rodině není pouze sama s dětmi. Je vedle ní také manžel. Když i muž je pouze katolíkem matrikovým, tu víra ženy musí býti přímo hrdinná, aby celou tuto tíži zvedla k Bohu. Jak mnoho tudíž záleží právě na ženě! Jak nesmírným požehnáním je žena hluboce věřící pro děti, manžela, pro budoucí pokolení, pro celé okolí. A především, jak sama je vždy vnitřně vyrovnaná, plna síly, odhodlání a statečnosti, ať přijde cokoliv! Proto apoštolát mezi dívkami a ženami, budoucími manželkami a matkami, je apoštolát nejpotřebnější. Tento apoštolát může nejlépe vykonat zase jen dívka a žena.

4. Příklad Viktorie Kappové. — V předměstí Bruselu žila děvčata velmi lehkomyslně. Prostředí tovární a velkoměstské vůbec se svými špatnými stránkami působilo na ně velmi neblaze. Bylo učiněno více pokusů vniknout mezi ně a dostat je na lepší cestu. Všechno bylo bezvýsledné. Tu se dala pokřtít a vstoupila do katolické církve dívka Viktorie Kappová. S nevýslovnou lítostí pozorovala, že tak mnoho dívek se řítí po nakloněné rovině do propasti zkázy. Řekla si rozhodně: dále to tak jít nemůže. Pozorovala, že kněží se mohou stěží mezi ně dostat a jejich život obrátit jiným směrem. Pochopila, že zde nepomůže pouhé kritizování, odsuzování anebo nárek nad zkažeností. Rozhodla se k činu. Začala pracovat mezi dívkami sama. Práce se pomalu ujímala. Vychovala si pomocnice a zvláště se snažila, aby si zís-

kala pomocnice z továrních dělnic, které měly plnou důvěru svých družek. Od té chvíle se začalo ukazovat ovoce této práce. Tyto apoštolky-dělnice měly plnou důvěru svých spoludělnic, neboť konaly s nimi tutéž práci, žily ve stejném prostředí, prodělávaly tytéž těžkosti. Proto jim mohly lépe rozumět, lépe poznávaly nebezpečí, kterým nutno čelit, a také mohly promluvit vhodné slovo v pravý čas. A je právě zásluhou Viktorie Kappové a jejích společnic, že život velkého počtu dívek a dělnic bruselských se stal nejen zevně slušným, nýbrž také opravdu mravným a katolickým. Taková práce je nejen nesmírně záslužná, nýbrž také radostná! I tebe čeká mnoho takové radostné práce!

3. PŘIVÁDĚJ JINÉ KE KRISTU A DO JEHO CÍRKVE!

1. Buď jiným vždy světlem dobrého příkladu a nikdy bludičkou hříchu! — Mladý člověk má být jako dobré, spolehlivé hodinky, které ukazují vždy správný čas a podle kterých se může každý řídit. S radostnou a samozřejmou ochotou koná své náboženské povinnosti. Denní modlitba je radostnou potřebou jeho duše. Přejde vždy zavčas na kázání, které sleduje s naprostou pozorností. Se stejnou pravidelností se zúčastňuje mše svaté v neděle a v zasvěcené svátky, a pokud může, i ve všední den. Často přistupuje ke svátostem, nejméně jednou za měsíc. Podle možnosti zúčastňuje se také odpoledních nebo večerních pobožností. Jeho chování v kostele je tak vzorné, že každého mile dojíká a povzbuzuje k následování a k lepšímu životu. Také chodí na náboženské přednášky, kursy a duchovní cvičení (exercicie). Pěstuje v každém směru důsledně a uvědoměle náboženský život, neboť to je první podmínka apoštolátu. Jinému můžeme dáti jen to, co sami opravdu máme.

V rodině se chová k rodičům a sourozencům vždy vzorně. V každém ohledu i mimo domov si počíná bezvadně: v zaměstnání, na ulici, v zábavní místnosti, všude, kamkoliv přijde, je vždy dobrým světlem a nikdy bludičkou zkázy. Katolická dívka také dobře ví, co se na ni sluší nebo méně sluší. Její oblek je vždy vkusný, ale není na něm nic, co by bylo proti studu, i kdyby

móda právě takovou věc sebe více schvalovala a šířila. Katolický mladý muž nebo dívka neodebírá, nečte a nepůjčuje si takových časopisů a knih, které jsou závadné s hlediska mravnosti nebo víry. I kdyby to bylo pro ně spojeno s obětí, dovedou si odepřít takové zábavy, taneční večírky, slavnosti, divadla a filmy, kde se vyskytují věci, proti nimž křesťanské svědomí musí protestovat.

2. Obrácen tichým příkladem dívčí zbožnosti. — Bylo to ve městě. Za večerního šera nenápadně seděl v kostelní lavici mladý muž. Ani nevěděl, jak tam zabloudil. Zdálo se mu, že jen z dlouhé chvíle a z jakési zvědavosti. Seděl a vše nenápadně pozoroval. Už se velmi dlouho vůbec nemodlil. Téměř úplně vyhasla víra jeho dětských let. Vtom přichází do kostela elegantní dívka. Nerozhlíží se, jde přímo k oltáři, před níž hoří věčné světlo, jde k Pánu Ježíši... Pokleká, hluboce se sklání a vroucně se modlí.

Mladý muž je dojat příkladem upřímné zbožnosti této dívky. Zakrývá rukama svůj obličej, vzpomíná na vyhaslou víru svého dětství... Oč byl tehdy šťastnější, jeho oči vlnou slzami a víra jeho dětství ožívá znovu... Způsobila to milost Boží, avšak tato milost použila příkladu svěží, opravdové zbožnosti, kterou viděl před sebou.

Mladý muž po svém obrácení s dojetím vyprávěl o neznámé dívce, která zachránila jeho duši, aniž by o tom věděla. Takové požehnání rozsévá kolem sebe dívka apoštolka!

3. Malý apoštol a ty. — Znáte jméno Ludvíka Veuillota? Je to známý francouzský spisovatel. Žil téměř jen pro tento svět, rád se bavil ve veselé společnosti a o náboženství se mnoho nestaral. Byl sice katolík, ale do kostela nechodil. Nechal však svou manželku vychovávat děti v katolické víře. Zatím jeho děti dorůstaly a přistupovaly k sv. přijímání. Na řadu přišlo poslední. Byl to malý divošek, k němuž musil býti nejednou přísnější. Manželka ho ujišťovala: „Jen počkej, až půjde k svatému přijímání, jistě bude lepší!“ Manžel se jen usmál a nechtěl tomu věřit. A přece: čím více se blížila pro chlapce chvíle sv. přijímání, pozoroval, jak si dává záležet, aby byl co nejlépe připraven.

Jednoho dne přihopkoval chlapec k otci do jeho pracovny a

zašeptal: „Tatíčku, já půjdu k sv. zpovědi a k prvnímu sv. přijímání. Opuť mi, čím jsem tě zarmoutil.“ On přivinul dítě k sobě a pravil: „Zůstaň jen dále hodný a dělej radost mamince i mně!“

Chlapec se upřeně zadíval na otce a objal ho kolem krku. Potom spustil nesměle své ruce a řekl: „Tatínku, prosím tě, pojď se mnou též k sv. přijímání.“ Otec ho najednou přerušil a řekl: „No, už běž, já teď nemám času, přijď až večer!“

Hošík sklonil hlavu a mlčky se ubíral do jiné světnice. Otcí bylo pojednou líto, že své dítě tak příkře odbyl právě ve chvíli, kdy ho nejněžněji prosilo. Po chvíli šel po špičkách a pozoroval dítě pootevřenými dveřmi. Dítě klečelo a modlilo se za něho. Otec se odplížil zase nazpět ke svému stolu, ukryl hlavu do dlaní a hořce se rozplakal... Bylo to po prvé v životě... Slzy mu ulehčily...

Vtom vklouzl chlapec znovu do pokoje otcova a skromně, avšak odhodlaně pravil: „Tatíčku, moje prosba nemůže čekat. Hleď, jak by bylo pěkné, kdybys šel se mnou a s maminkou k sv. přijímání. Tatíčku, prosím tě, neodřekni mi to. Pán Ježíš tě má tolik rád!“

Otec byl přemožen. Nemohl déle odporovat. Vzal na klín tohoto svého dobrého anděla, na kterého se leckdy přísně zamračil, a zlíbal jeho bílé, něžné čelo. Pak mu řekl: „Víš, nebyl jsem už dlouho u Pána Ježíše. Musím ho poprosit, aby mi všechno odpustil. Zaveď mne k svému velebnému pánovi ke zpovědnici a řekneš mu: „Velebný pane, zde vám vedu k svaté zpovědi svého tatínka.“ Tak se i stalo.

V neděli měla celá rodina velký svátek: všichni byli u svatého přijímání... Jak velká radost byla v jejich duších! A kdo měl radost největší? To již uhodnete sami. — Jak to vypadá ve vašem domě? Nepotřebuje též někdo z členů vaší rodiny podobného apoštola?

4. „Eucharistické křížové misijní tažení“. — Bylo to za první války světové. V městě Bordeaux založilo 28 dívek 12—14 letých v r. 1915 „Eucharistické křížové misijní tažení“. Od začátku války nosily do schránky k nohám Božského Srdce Páně své oběti:

peníze, tabulky čokolády, celé, polovinu, čtvrtinu... vždyť rozumíme... podle toho, jak vysoko dovedl vystoupit teploměr jejich sebezáporu. Téhož roku přišel mezi ně kněz P. Bessière T. J. a navrhl „mobilisaci“, totiž organizaci jejich obětavosti za určitým cílem: spása umírajících, křesťanská obnova vlasti, misie a jiné. Roku 1922 bylo křížáků a křížaček ve Francii asi 100.000, stejný počet v Belgii a v Mexiku asi 40.000. Zvolili si název křížáci, protože cílem jejich sdružení je válečné tažení proti zlému duchu za vítězství věci Kristovy. Jejich prapor je modrobílý (barvy Panny Marie), uprostřed kříž, v něm kalich s hostií a na druhé straně Božské Srdce Páně.

Již první roky „Křížového tažení“ byly hrdinné. Aspoň několik příkladů: Třileté děvčátko je u stolu. Podávají se sladkosti... „Já chci přinést Pánu Ježíši oběť.“ Zákusky kolují po druhé, pohledne na ně... „Já chci vytrvat!“ Vytrvala. — Čtyřletá dostala k vánocům krabici cukrovinek... Má? Nemá? Otevře ji, pak ji zavře a odevzdá mamince — pro sirotky. — Malý hošík musil se podrobit bolestné operaci. Všichni čekají, že hoch bude křičet, ale on nic. Jen několik slz skanulo po jeho líci. „Z lásky k Tobě, Pane Ježíši“, byla jeho stálá myšlenka.

Oběti spolu s modlitbou a častým sv. přijímáním jsou zbraňmi těchto křížáků a křížaček proti zlému duchu. Dívka prosila rodiče, aby se s ní modlili každý večer. Otec-nevěrec ji hrubě odbyl. Ona však byla pohotová: „Já vám dám každému jeden frank, jestliže se dnes se mnou pomodlíte.“ Se smíchem na to přistoupili, poněvadž se domnívali, že těchto peněz u sebe nemá. Děvče však skutečně vyňalo dva franky. Nikdo nevěděl, kde a jak je ušetřilo. Rodiče tedy musili splnit dané slovo, ale společná modlitba se jim zalíbila tak, že pak ji konali denně i bez franku.

Tak byly těmito křížáky a křížačkami obnoveny v duchu Kristově nesčetné rodiny. V osadách, kde dříve sotva o velikonočních přistoupilo několik stařen k sv. zpovědi a k sv. přijímání, začaly děti se sv. přijímáním na první pátky v měsíci a po nich ponezáhlou i dospělí. Někde vyprošují povolání ke stavu kněžskému a řeholnímu, jinde se modlí za umírající nebo za obrácení hříšníků.

Někde se rozdělily děti na pět apoštolských skupin a každá se modlí a obětuje všechna sebezapření za své misie: eskymácké, africké, malajské, Indie a Čínu. Jednou za čtvrt roku pší misi-onářům svého „revíru“, posílají dárky a ušetřené peníze.

Dívka z rodiny bez víry poznala ve škole křižáčky a od té doby začala plnit svědomitě náboženské povinnosti. V pátek se doma vzpírala požívat maso a byla za to krutě bita. Katecheta jí vysvětluje: „Dokud nejsi samostatná, můžeš jíst všechno, co na stůl přijde“. Ona však na to odpovídá: „Ano, ale Pán Ježíš byl za nás také bit a ještě více než já.“ Tři pátky po sobě se to opakovalo, pak ji nechali a konečně matka začala chodit na mši svatou s ní.

Jinde děvčata poslala do sirotčince všechny dárky, které dostala k vánocům, hračky i sladkosti. V jedné opatrovně pro nemocné děti získala slepá 23 dětí pro to, aby všechny své nemoci a bolesti obětovaly na úmysly „Eucharistického křížového tažení“.

Jít k sv. přijímání třeba v zimě 5 km daleko, není u těchto dětí vzácností. Vždyť jejich heslo je: „Oběť za oběť!“ Chtějí se stát obětí za spásu duší podle vzoru Pána Ježíše. Na Madagaskaru 150 černošských dítek se připojilo ke sdružení a společně obětními a modlitbami vyprošují návrat náboženství do škol a rodin. Osmiletá dívka, která chodí denně k sv. přijímání, netroufala si jednou přijmout Tělo Páně, poněvadž toho dne nepřinesla ještě žádnou oběť.

Členové a členky „Eucharistického křížového tažení“ byli vyzváni, aby sdělili do ústředí, koho by chtěli mít patronem. Devítiletá dívka napsala: „Za patrona ‚Eucharistického křížového tažení‘ volím archanděla Michaela, protože on je generálem nebeských vojáků a protože vyhrál největší bitvu světa proti Luciferovi a zlým duchům. Je tedy zavázán on a ostatní andělé pomáhat nám v boji za spásu duší. Kromě toho volím svatého archanděla Michaela proto, že ostatní světci, kteří by přišli v úvahu, jako sv. Ludvík nebo sv. panna Orleánská, jsou francouzští světci. Mne to ovšem těší, ale křižáci jsou ve všech zemích a sv. Michael je ze země Boží, on půjde do boje za celý svět; proto ho volím za generalissima všech křižáků.“

Tak pochopili, co znamená pracovat pro Krista a jeho věc, bojovat pro něho a pro jeho království! Co již dokázaly tyto děti! Kolik otců vráceno rodinám a sv. víře, do kolika rodin se vrátil duch Kristův, kolik osad vpravdě obnoveny, kolik upadlých osad by dnes nikdo nepoznal! Viděl jsem fotografie francouzských, belgických a mexických křížáků a křížaček. Nevinnost a bojovná odvaha jim sálala z očí! A my? ¹⁾)

5. Příklad belgických dětí. — K 31. květnu r. 1936 děti jako členové „Eucharistického křížového tažení“ věnovaly svatému Otci 1.591 obrácení, kterých dosáhly svými modlitbami a obětmi v době postní. Některá obrácení stála mnoho. Tak na příklad jedno děvčátko plné dva roky obětovalo denní mši svatou, sv. přijímání, modlitby, sebezápory za obrácení tatínkovo, který už 13 roků nebyl u svátostí. Tak konečně i nad tímto zatvrzelým srdcem zvítězila milost Boží.

Jiný křížaček šel „zchytra“ na svého „hříšníka“. Právě přišel ze školy: „Tatínku, já jsem začal ofensivu za obrácení svého hříšníka... Vš, všichni malí křížáci v Belgii si zvolili svého hříšníka a chtějí ho obrátit...“ — „A tvůj hříšník? Mohl bys mi říci, kdo to je?“ — „Kdo jiný než ty, tatínku!“ — Slzy v očích otcových zřejmě mluvily, že hříšník je získán.²⁾

6. Dva mají hlad. — „Eucharistické křížové tažení“ je zavedeno také v mnoha misiích čínských. Podivuhodná je obětavost a horlivost dětí, které jako malí misionáři chtějí získat své krajany pro Krista. Misionář P. Mertens vypravuje dojmavý bitevní obrázek z tohoto nekrvavého tažení.

Dvanáctiletý křížák Pavel Tchang umínil si obrátit svého otce. Tento se vrátil z města Tientsin, kde pozbyl peněz i víry. Již šest let nevšlehl do kostela. Misionář byl právě v obci na výroční misii. Otec však na kázání a pobožnosti vůbec nechodil. Co se Pavel namodlil, kolik obětí, sebezapření a dobrých skutků přinesl, aby otce obrátil, ale všechno se zdálo marné. Tu se rozhodl ve svém hrdinném odhodlání, že nebude jíst, dokud se otec neobráť.

¹⁾ Podle knihy P. J. Kubeše T. J. „Pod korouhví Kristovou“, str. 421 – 424.

²⁾ V časop. „Posel Božského Srdce Páně“ z r. 1937, 72.

Jednou při večeři byl Pavel velmi smutný a vůbec nejedl. „Co je ti, Pavle,“ táže se nevrle otec. „Otče, jak nemám býti smutný, když vidím, jak jdeš do pekla. Nebudu dříve jísti, až půjdeš ke sv. zpovědi.“

„Tak? Pak půjdeš spát bez jídla“, křičí otec a sází mu řádný pohlavek. Ráno zdráhá se Pavel sníst. K hrůze matky a sestry zpracovává ho otec kopanci a s klením odchází. Avšak hladová stávka trvá dále. Při obědě i při večeři opakuje Pavel: „Nebudu jísti, až se tatínek vyzpovídá.“

Otec Pavla vlastně miluje, poněvadž je dobrý, rozumný a je první ve škole. Pavel je jeho pýchou. Hrozí, ještě nadává a klně. Ale už se neodvažuje ho bít a je zamyšlen.

Třetího dne se Pavel rozstolal. Je celý bledý. Otec přichází a zjišťuje puls. Tu se na něho podívá Pavel svýma zčervenalýma očima: „Tatínku, měj soucit se svou duší.“ A muž odchází, aby ukryl své slzy. Ale Pavel ještě nejí ani v poledne, ani večer... Zápas o duši otcovu ještě není ukončen...

Tu si matka dodává odvahy a jde k muži: „Pohleď, přece ne necháš hochu umřít hladem?!“ „Co mám dělat,“ praví otec všechn dojat. To zaslechl Pavel v koutku pokoje. Najednou se mu vrátily všechny dřívější síly. Vstává, jde k otci a bere ho za obě ruce: „Tatíčku, slyšíš kostelní zvony? Pojď, půjdeme spolu na kázání.“

Vítězství je vyhráno! Pavel jde se svým otcem. Je právě kázání o milosrdenství Božím. ...Otec s hlubokým rozechvěním vyznává knězi své viny... A pak byla doma radostná večeře. Pavel už měl takový hlad! A následujícího dne jdou oba spolu k svatému přijímání. Duše otcova také hladověla, ale po Bohu. — Jen velká láska ke Kristu a k duším je schopna takových obětí a takové odvahy, jak tomu bylo u dvanáctiletého Pavla. Jak to vypadá s tvou láskou ke Kristu, s tvou obětavostí a odvahou pro jeho království?

7. Plameny ohně roznítily plameny lásky k Ježíši. — Apoštolský kněz P. Matouš Crawley vyprávěl: „Znal jsem muže vysoce postaveného, avšak bez jakéhokoliv náboženského přesvědčení. Muž ten měl dcerušku, dítě vpravdě omilostněné. Dovedla trpět a byla

hotova umřít. Říkávala: „Ó, můj Ježíši, jak ráda budu trpět, jak ráda bych umřela, spasíš-li jen duši mého otce.“ Jistého večera ulehla na lůžko. Náhle se převrhla lampa, na blízku stojící, ložní záclony se vzňaly, dívka se octla v plamenech. Když služebnictvo přichvátalo a vytáhlo ji z ohně, bylo celé její tělo jedinou živou ranou. Musila umřít, ač jí bylo teprve 19 let. Několik lékařů se sice namáhalo, aby ji zachránili, ale marně. Přineseno jí svaté přijímání. Když přijala Tělo Páně, přiblížil se k ní otec a políbil ji na čelo. „Otče“, řekla, „viď, že budeš milovat Pána Ježíše?“ To bylo její poslední slovo. Vydalo hojný plod.

Otec se skutečně obrátil. Ve věku šedesátipěti let přistoupil po prvé ke stolu Páně a žil pak jako světec. Zašel jsem k němu, abych s ním rozmlouval o Pánu Ježíši! „Moje dcera“, říkal mi, „vyprosila mi plamennou lásku k Ježíši těmi plameny, jimiž sama trpěla.“ Zemřel zahrnut milosrdenstvím a něhou nejsvětějšího Srdce Ježíšova.“ — Jen velkými oběťmi lze vykoupit velké milosti!

4. POMÁHEJ A ZACHRAŇUJ VŠUDE, KDE MŮŽEŠ!

1. „Kdybyste věděly, jaký poklad je mše svatá!“ — „Není tomu dávno“, vypravoval jeden kněz, „přišla ke mně mladá dáma a prohlásila: „Byla jsem dosud bez vyzvání, ale nyní vás prosím, abyste mne přijal do římsko-katolické církve.“ Jak se to stalo? Když ještě chodila do měšťanské školy, umluvila si jejich třídu, kde o veselou náladu nebyla nouze, nedělní výlet v 8 hodin ráno. Jaké bylo překvapení, když nejveselejší z nich — katolická dívka — řekla rozhodným hlasem: „V 8 hodin s vámi nepůjdu, poněvadž bych zanedbala mši svatou!“

Ostatní propukly v hlučný smích, ale statečné děvče řeklo vážně: „Bohužel, tomu vy nerozumíte! Kdybyste věděly, jaký poklad je naše mše svatá, tak byste se nesmály.“ A nejela. Nežůstala však sama.

Mezi dívkami bez vyznání byla jedna, která obdivovala nebojácnou spolužákyni. Její slova: „Kdybyste věděly, jaký poklad je naše mše svatá,“ nešla jí z mysli. Neodolala a šla ze zvědavosti se podívat do katolického kostela a pozorovala spolužákyni při mši svaté.

Její zbožnost tak na ni zapůsobila, že si při pozdvihování chtěj nechtěj klekla. Od té doby přicházela častěji do kostela, začala se učit katolickému náboženství, o němž v celém svém životě nic neslyšela, a poznala jeho krásu. Trvalo to několik roků, až konečně přes odpor a posměch známých stala se katoličkou. To byla ona.¹⁾

Když dobře víš, jak nesmírný poklad je mše svatá, pospícháš na mši svatou nejen v neděli, když musíš, nýbrž podle možnosti i ve všední den. Svým krásným příkladem a také statečným, dobrým slovem k tomu vedeš i jiné. Je toho leckde hodně potřebí. Všimni si, kolik mladých lidí vychází z kostela a kolik se jich rozchází ulicemi po představení v kině, kolik jich bývá na promenádě na náměstí, kolik se jich ubírá již v časných hodinách ranních v neděli v zimě za lyžováním, v létě za vodou, za sluncem a vzduchem, za sportem... Kolik z nich osvěžilo a posilnilo také svou duši při první ranní mši svaté, která je ve městech velmi časně zrána? Kolik je i takových, kteří používají nedělního dopoledne jen k odpočinku beze mše svaté? — Snad tě čeká v tomto směru mnoho potřebné apoštolské práce ve tvém okolí...

2. Přiváděj i jiné k pramenům síly a posvěcení k — svátostem. — Jsou případy i u nás, že mezi námi pobíhají malí pohánkové. Je to smutné, že někteří rodiče nechávají své děti bez sv. křtu. Máš-li možnost, upozorni vládně takové rodiče, aby dali své dítě pokřtít. Také se může stát, že dítě je po narození velmi slabé, zejména, když se narodí předčasně. V takovém případě upozorni, aby bylo dítě doma ihned pokřtěno, neboť hrozí nebezpečí, že zemře bez svatého křtu. Když to snad doma nikdo neumí, nabídni se k tomu sám. Aby takový křest z nouze byl platný, musíš mít úmysl opravdu křtít (t. j. činit to, co chce církev), musíš liti vodu (když není křestní, tedy i obyčejnou) na hlavu dítěte a zároveň říkati slova: „(Jméno) já tě křtím ve jménu Otce, i Syna i Ducha svatého.“ — Když bylo dítě takto z nouze pokřtěno, jeho křest je platný. Když dítě nezemřelo, kněz je v takovém případě znovu nekřtí, nýbrž jen doplní křestní obřady.

¹⁾ V knize Dr Tomáško Čeněk, Dětským duším, Praha 1933, 151 – 152.

Dítě má po prvé přijmouti Tělo Páně ve věku, kdy začne užívat svého rozumu a rozlišovat dobré od zlého. Bývá to pravidelně mezi 5.—7. rokem. V tomto věku je dítě již ohroženo hříchem. Má proto již v tomto věku začít přijímat Tělo Páně jako ochranu a posilu proti hříchu. Mnozí rodiče to nevědí. V takovém případě, je-li ti možno, upozorni je na tuto závažnou povinnost. Když si sami nevědí rady, jak to udělat, ať se obrátí na kněze a ten je poučí o této přípravě. Ostatní potřebné doplní a zařídí kněz. Když dítě již v útlém věku jde k sv. zpovědi a k „soukromému“ sv. přijímání, je třeba, aby někdo z dospělejších je doprovázel a řídil jeho pobožnost.

Choď nejen sám častěji k sv. zpovědi a k sv. přijímání (aspoň každý měsíc), ale přiváděj k tomu i jiné. Mnoho zde udělá tvůj dobrý příklad v každém ohledu, tvé dobré a pevné slovo, modlitby a oběti na ten úmysl. Zvláště pamatuj na ty, kteří zanedbávají sv. přijímání i v době velikonoční, kdy je k tomu povinen každý katolický křesťan a křesťanka pod těžkým hříchem. (Doba pro velikonoční sv. přijímání je u nás od Popeleční středy do svátku nejsv. Trojice, t. j. do neděle po sv. Duchu).

Někteří nejdou k sv. biřmování proto, že nemají kmotra nebo kmotřenky. Není to ovšem nutné, neboť k sv. biřmování možno jíti i bez kmotra. V takovém případě pomoz najít kmotra nebo kmotřenku a je-li ti možno, nabídni se i ty k tomu čestnému úkolu.

Nejednou se již stalo, že k těžce nemocnému nezavolali kněze, aby jej dali zaopatřit. Buď že v rozrušení na to zavčas nepamatovali anebo se zbytečně obávali, že nemocný by se toho lekl. Svaté pomazání je velké dobrodíní pro těžce nemocného, neboť přináší posilu pro duši i pro tělo. Je to proto velmi bezohledné, ano kruté, když někde nechávají hynout člověka bez kněze jako zvíře. Všiměj si proto, kdo je ve tvém okolí těžce nemocen a udělej co můžeš, aby byl zavčas zaopatřen. A když ty těžce onemocníš, zavčas si zavolej kněze.

Všimnul sis, jak někteří mladí lidé vstupují do manželství? Leckdy bývají k tomu pohnutky čistě malicherné, sobecké, pouhá vypočítavost, ješitnost a kdo ví co ještě, bez ohledu na to, je-li ona nebo on

opravdu i před Bohem svobodný anebo snad je rozloučený, bez ohledu na to, je-li spořádaný či lehkomyšlný a bezcharakterní. Kde je ohled na pravé životní štěstí a zejména, kde je ohled na statky duchovní, na duši a její spásu? Někde jsou velmi smutné případy, že i takoví, kteří se považují za dobré katolíky, zapřeli Krista, přikázání sv. církve a dali se sezdat jen na úřadě nebo od duchovního nekatolického, když „ona“ nebo „on“ si to přál. — V takových případech můžeš někdy zasáhnout i ty a zabezpečit manželství svátostné Bohem požehnané. Tak můžeš zachránit celé další generace pro Krista, pro jeho církev a pro celou věčnost.

3. Přiváděj i jiné na duchovní cvičení — exercicie! — Jedna studentka otevřeně doznala: „Kolem mne se valí tolik špatností, ako kalné proudy... Vždyť jsi jen jednou mladá... tělo si to žádá... nedá se nic dělat, neubráníš se... nedělej výjimku, musíš být jako ostatní... máš právo na život... patří to k lásce...“ Tak a podobně ke mně mluvil nejen ten, kdo lhal lásku, ale mluvily tak i mnohé kamarádky! Zdálo se mi, že tyto kalné proudy mne již strhnou do svých zrádných vírů, ale vzpomínka na to, co jsem slyšela v exerciciích, mne už nejednou zachránila od nejhoršího!“

Dvě kamarádky z obchodní školy neviděly se již několik let. Jedna žila opravdu jako katolická křesťanka a horlivě pracovala v katolických sdruženích. Druhá byla na nejlepší cestě stát se špatným děvčetem. Setkaly se na nějakém sjezdu. První vypravuje této lehkomyšlné kamarádce, že v nejbližších dnech půjde na exercicie (duchovní cvičení) a důtklivě ji přemlouvá, aby šla též. Druhá měla na programu nějaký zájezd tělocvičného spolku, jehož byla členkou. Nechtělo se jí zřící se onoho zájezdu, ale své přítelkyni neodolala a jela s ní na exercicie. Nelitovala. Vrátila se tak šťastna a spokojena, jak nebyla nikdy před tím. Jasně poznala, že pravé životní štěstí je někde jinde než tam, kde je hledala před tím. Začala žít novým, lepším, krásnějším a radostnějším životem,

Choď nejen ty na exercicie, ale přiváděj na ně i jiné. Tak můžeš nejen sebe zachovat na správné životní cestě, ale i mnoho jiných!

4. Přiváděj i jiné ke Královně máje. — Krásně a radostně je v přírodě na jaře, zvláště v době, kdy je všechno v plném květu.

Proto v květnu uctíváme zvláštními pobožnostmi Tu, která je nejkrásnější mezi dcerami lidskými — Nejčistší a Neposkrvněnou, Pannu Marii. S jakou radostí pospíchají všichni, zejména mladí, na májové pobožnosti. Je to pochopitelné. Vždyť vy, mladí, nejkrásnější květy církve a národa, máte zvláštní právo hlásit se k té, která je nejkrásnějším lidským květem. Živé květy vašich srdcí jsou nejkrásnější ozdobou u oltáře Panny Marie. A „mládež — toť zřítelnice oka Panny Marie“. Těmi slovy sv. Jan Bosko vyjádřil překrásně lásku Panny Marie k vám.

Kouzlu májových pobožností nemohou odolat ani ti, kteří nejsou v církvi. Pozvi svého známého, vlažného katolíka nebo i nekatolíka, ať se také přijde podívat na májovou pobožnost. Snad přijde a Matka krásného milování může jej přivésti k nejkrásnější Lásce, k svému Božskému Synu a do jeho církve tak jak mnoho jiných v podobném případě.

5. Kde jste, české Klaudie? Starořímská pověst vypravuje, že v řece Tibeře v hlubokém bahně utonula drahocenná loď, bohatě zdobená zlatem, stříbrem a drahokamy. Byl to národní majetek. Věstec předpověděl, že jen čistá panna vyzvedne tuto loď z bahna. Tou čistou pannou byla Klaudia. Rukou se dotkla jen ráhna lodi a hravě ji z bahna vytáhla. Jak tě to leckdy zarmoutilo, co jsi viděla nebo slyšela venku na ulici, v autobuse, ve vlaku, v továrně, v dílně, v kanceláři, v obchodě, na výstavě, v kině, v divadle, při taneční zábavě, na procházce, na výletě, na weekendu, u řeky, na koupališti atd. Nejednou tone hluboko v bahně nemravnosti největší majetek jednotlivců, rodin a národa — čistota mravů! Buď tou čistou Klaudií, která zachraňuje: jednotlivce, rodiny i celý národ. Celé tvé chování musí býti v každém směru příkladné, vždy a všude, za každých okolností! V životě soukromém, rodinném, společenském, v zaměstnání, v navazování známostí, ve sportu, všude a za všech okolností buď vždy světlem dobrého příkladu, které ukazuje každému správnou životní cestu.

Splň poctivě a věrně prohlášení, na kterém se v tomto ohledu usnesly naše dívky na celostátním sjezdu katolíků v Praze v červnu r. 1935: „Zvláště svatou čistotu si budeme opatrovat jako draho-

cenný poklad. Čistota panen a sňla mučedníků — ty dvě věci jsou nerozlučně spojeny. Proto je víra mnohých lidí tak chabá, poněvadž jim chybí pevná vůle zachovávat svatou čistotu. I naše doba se může zase vyznačovat silou mučedníků jako doby starokřesťanské; ale podmínkou je, aby křesťanské dívky milovaly sv. čistotu tak, jak ji milovala sv. Anežka, sv. Kateřina, sv. Cecilie. Ještě jednou: jen tam kvete sňla mučedníků, kde kvete čistota panen.“

Nuže, české Klaudivie na vesnicích, v městech a ve velkoměstech, nastupte ihned k svému velkému záchrannému dílu!!!

Náš básník J. V. Sládek ti píše:

Na čele tvém je poklid sám
a na tvých rtech je dětský smích
a na tvé líci není klam
a ve tvých očích není hřích.

Jsi mezi námi jako květ.
A když tě vidím, jsem si jist,
že z moře vin, v němž tone svět,
jej zvedne k Bohu ten, kdo čist.

6. Buď apoštolem křesťanské milosrdné lásky — charity! — „Chudé budete mít vždycky s sebou“, řekl Kristus. Sociální vymoženosti nikdy úplně neodstraní tělesnou a mravní bídu. Nejpotřebnější nebývají ti, kteří svou bídu výdělečně ukazují navenek. Největší bída bývá obyčejně mlčelivá. Pomáhej, kde můžeš! Přihlas se mezi spolupracovníky nebo mezi pomocnice v práci charitativní a sociální a brzy poznáš, jak je potřebná právě tato práce! Vzácně můžeš takto splnit dvě největší přikázání lásky: *„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a z celé mysli své. To jest největší a první přikázání. Druhé pak jest podobné jemu: milovati budeš bližního svého jako sebe samého“* (Mat. 22, 37—40.) *„Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh v něm.“* (I. Jan, 4, 16.) *„Řekne-li někdo ‚Miluji Boha‘ a nenávidí-li bratra svého, jest lhář; neboť kdo nemiluje bratra svého, kterého vidí, kterak může milovati Boha, jehož nevidí? Ano, toto přikázání máme od Boha; ten, kdo miluje Boha, aby miloval též bratra svého.“* (I. Jan 4, 20—21.)

Apoštol sv. Jakub připomíná: „Co prospěje, bratři moji, praví-li kdo, že má vláru, skutků však nemá? Může ho vlára spasit? A kdyby bratr nebo sestra byli nazí a měli nedostatek denní výživy, někdo z vás pak by jim řekl: „Jděte v pokoji, ohřívajte se a nasycujte se,“ avšak nedali byste jim věcí tělu potřebných, co to prospěje? Tak i vlára, nemá-li skutků, jest mrtvá sama o sobě.“ (Jak. 2, 14—17.) „Nábožnost čistá a neposkvrněná před Bohem a Otcem jest tato: Navštěvovati sirotky i vdovy v soužení jejich a zachovati se neposkvrněným od tohoto světa.“ (Jak. 1, 27.)

Opravdová, účinná láska k bližnímu je znamením, že jsme pravými učedníky Kristovými. On jasně řekl: Prikázání nové vám dávám, abyste se milovali vespolek, jako jsem já miloval vás... Po tom poznají všichni, že jste moji učedníci, budete-li míti lásku jedni k druhým.“ (Jan 13, 34—35.)

Kristus cení naše skutky milosrdné, jako bychom je prokazovali jemu samému, neboť řekl: „Vpravdě pravím vám: pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste to učinili.“ (Mat. 25, 40.) Jindy řekl: „Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou.“ (Mat. 5, 7.) A sv. Jakub napsal k tomu vážnou výstrahu: „Soud nezná milosrdenství s tím, kdo neučinil milosrdenství.“ (Jak. 2, 13.)

I tobě platí napomenutí, které dal starý Tobiáš svému synu: „Jak jen budeš moci, buď milosrdný. Budeš-li míti mnoho, dávej mnoho; budeš-li míti málo, hleď i z mála rád udělovat... Vysvobozujeť almužna od všelikeho hříchů... a nedopustí, aby duše přišla do temnot.“ (Tob. 4, 8—11.)

Vykonej denně aspoň jeden skutek milosrdenství duchovního nebo tělesného. „Přátelé, den jsem ztratil“, říkával jeden starověký myslitel svým známým, když některý den nevykonal dobrý skutek. Konej své dobré skutky vždy v milosti posvěcující, a tak si nashromáždíš poklady největší — skutky pro nebe záslužné. Bude tě to však blažit již zde na zemi, neboť „blaženější je dáti nežli bráti.“ (Jan 6, 48.)

7. „Ještě pět minut!“ — Noviny přinesly zprávu z velkého města: Auto přešlo na ulici muže tuláckého zevnějšku. Policista

si zapsal číslo auta a vyslychal šoféra. Přejetého chtěli dopravit do nemocnice, ale křičel bolestí, jakmile se ho někdo dotkl. Sběhl se zástup diváků a stále vzrůstal. Telefonicky přivolaný lékař naznačuje, že se nedá již nic dělat, tak ještě pět minut, a bude konec.

Umírající sténá, chce cosi říci, ale vyrazí jen nečláňkované zvuky. Tu se množstvím prodere mladé děvce, klekne si u umírajícího, podloží mu pod hlavu své rámě a praví: „Říkejte za mnou, jak dovedete.“ A začala s ním vzbuzovat dokonalou lůst: „Můj Ježíši, milosrdenství“. Raněný se dívá ztrnule na ni. Pak jako by jakési světlo přeletělo mu tváří a těžkým jazykem opakuje několik slov po děvčeti. Lékař smekl klobouk a ostatní za ním smekali též. Bylo to pět minut drahocenného času, pět minut, jež měly rozhodnout o jeho věčnosti, a nikomu nenapadlo, že ten umírající má duši. Někteří ještě volali „vodu“, jiní „kapky“, „záchranou stanici“ a ostatně zvědavě hleděli... Jen děvce pochopilo, co je v takové chvíli nejdůležitější: zachránit duši!

Mnoho je těch, kteří hledí nevšlmavě na to, jak mnozí hynou v nevěře a v nemravnosti... Měj odvahu prodrati se zástupem těch, kteří se netečně dívají na smutný osud tolika duší, a zachraňuj, co se zachránit dá, dej se do práce ihned, každého promeškaného dne je nenahraditelná škoda!

Tak často v denním životě se myslí na všechno možné, i na nepatrné maličkosti, avšak na to nejhlavnější a nejpotřebnější — na duši — se zapomíná. Buď jako ono statečné děvce a nebojácně zasáhni všude tam, kde je třeba něco udělat pro nesmrtelnou duši. Vzpomeň, že Kristus za každou tu duši krvácel na Kalvarii! Obět, kterou po tobě žádá, není tak veliká. Tím, že pracuješ o záchranu duší a o šíření království Božího, stáváš se spolupracovníkem Božím. Lidé si pokládají za velkou čest, když mohou spolupracovat s nějakou vynikající osobností. Jakou radostí a hrdostí tě může naplňovat vědomí, že jsi spolupracovníkem Pána nebe i země! V duši každého z vás dřímá velký a mocný apoštol! Jdi nejen ty za tímto svým nejkrásnějším posláním, ale probouzej toto poslání i u ostatních... Jak krásné je býti apoštolem!

OBSAH:

Úvodem

5

I. CESTA TVÉHO ŽIVOTNÍHO ŠTĚSTÍ: DESATERO!

1. Základ desatera: v jednoho Boha věřití budeš!	7
2. Desatero a svědomí	9
3. Desatero zabezpečuje tvé životní štěstí!	11
4. Znáš Písmo svaté?	12

II. POKUŠENÍ A HŘÍCH.

1. Pokušení. — 1. Herkules na rozcestí. — 2. Tragedie včelky. — 3. Čím přemůžeš pokušení?	16
2. Ovládej své tělesné pudy! — 1. Pudy jsou nezbytné k zachování života, musíš je však ovládat a vychovávat. — 2. Ovládej a vychovávej pud po pokrmu a nápoji! — 3. Ovládej a vychovávej pud po činnosti! — 4. Ovládej a vychovávej pud společenský. — 5. Ovládej a vychovávej pud pohlavní!	19
3. Z lehkomyšlného důstojníka misionář a apoštol. — 1. Silné pudy — velká síla k dobrému nebo k zlému. — 2. V otroctví pudů. — 3. Obrat. — 4. Největší síla a nejkrásnější vítězství	24
4. Hřích těžký. — 1. Chobotnice. — 2. Hřích, hřích těžký a lehký. — 3. Hřích těžký je nejhrubší nevděk k Bohu	27
5. Následky těžkého hříchu. — 1. Král Jindřich VIII. a Anna Boleynova. — 2. Ovoce těžkého hříchu. — 3. Pohled na trest pyšných andělů — 4. Pohled na trest prvních lidí. — 5. Pohled na Kalvarii. — 6. Pohled do pekla. — 7. Hřích těžký je pro člověka největší zlo. — 8. Otevři album celého svého života. — 9. „Hříchu, nedotýkej se mne, jsem Boží!“ — 10. V poslední chvíli zachráněna	29

III. TVOJE SÍLA MODLITBA.

1. Potřeba modlitby	37
2. Vzory modlitby z denního života. — 1. Z Ameriky. — 2. Mužové vědy. — 3. Profesorka	38
3. Jen náležitá modlitba je platná	39
4. Buď vůle Tvá	40
5. Kdy se máme modlit. — 1. Co o tom praví sv. František Saleský? — 2. Začíněj každý den modlitbou a dobrým úmyslem! —	

3. Zakončuj každý den modlitbou, zpytováním svědomí a s dobrým předsevzetím pro příští den! — 4. Nemáš času k modlitbě? — 5. Během dne používej často krátkých střelných modliteb! . 42
6. Druhy modliteb. — 1. Modlitba vnitřní. — 2. Modlitba vnitřní a zároveň zevnější. — 3. Modlitební kniha. — 4. Duchovní rozjímání. — 5. Z dopisu našeho krajana v Holandsku . 51
7. Modlitbou budeš vítězit! — 1. Modlitba je síla. — 2. Horník, silný modlitbou. — 3. Příběh lékárníka. — 4. Až na frontě poznali sílu modlitby. — 5. Z Erbenovy „Svatební košile“. — 6. Příběh austrálského letce. — 7. Kristus je vzorem 52

IV. LÉK NA ZRANĚNOU DUŠI.

1. Život je boj 60
2. Zpytuj svědomí 61
3. Lituj hříchů! — 1. Důležitost lítosti. — 2. Co je na světě nejkrásnější? — 3. Čím větší lítost, tím větší odpuštění. — 4. Kristus odpustil kající ženě hříšnici. — 5. Kristus odpustil ženě cizoložné. — 6. Kristus odpustil kajícímu apoštolu Petrovi a lotru na kříži. — 7. Lituj hříchů z lásky k Bohu. — 8. Příhoda s motocyklem a co po ní následovalo . 62
4. Pevně si umiň, že se polepšíš! — 1. Opravdové předsevzetí. — 2. Zůstala pevnou. — 3. Svou duši neprodám! 69
5. Úplně a upřímně se vyzpovídej! — 1. Zpověď. — 2. Kterak se máme ve zpovědi vyjadřovati? — 3. Ze kterých hříchů jsme povinni se zpovídati? — 4. Zmije na holém těle. — 5. Místo upřímné sv. zpovědi — zoufalství. — 6. Případ sv. Jana Boska. — 7. Kněz - zpovědník je tvůj duchovní otec, měj k němu důvěru! 73
6. Dostiučinění 81
7. Operní pěvkyně Emma Destinová 82

V. TVŮJ NEJLEPŠÍ PŘÍTEL.

1. Kde je tvůj nejlepší Přítel? 84
2. Jedna ze čtrnáctiletých a ty! 85
3. Tvůj nejlepší Přítel denně se za tebe obětuje. — 1. Umřel za tebe! — 2. Užitek mše svaté. — 3. Jeden z mnoha případů 88
4. Tvůj nejlepší Přítel chce být denně tvým hostem. — 1. „Vstaň a pojez, neboť dlouhou cestu máš ještě před sebou!“ — 2. Vstaň a pojez, abys byl dosti silný v aréně životního boje! — 3. Pokrm silných. — 4. Svaté přijímání 91
- Tvůj nejlepší Přítel tě zve: „Následuj mne!“ — 1. Tvůj nejlepší

- Přítel — nejlepší vzor k následování. — 2. Buď i ty smírnou obětí podle vzoru svého nejlepšího Přitele! — 3. Poselství z Fátimy. — 4. Příklad z naší vlasti. — 5. Co uděláš ty? 95
6. **Zasvěť se zcela Srdci svého nejlepšího Přitele.** — 1. Proč uctíváme Božské Srdce Páně? — 2. Zaslíbení ctitelům Božského Srdce Páně. — 3. Svatá hodina a noční adorace. — 4. Zasvěcení Božskému Srdci Páně 99

VI. TVOJE NEJLEPŠÍ MATKA.

1. **Já jsem tvou Matkou!** 104
2. **Do Neposkvrněného Srdce Panny Marie vlož své největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu!** — 1. V bouři. — 2. „Toho se držte!“ — 3. Básník Jaroslav Vrchlický a Panna Maria 104
3. **Do mateřského Srdce Panny Marie vkládej i všechny své záležitosti pozemské!** — 1. „Zdrávas!“ — 2. „Maria, pomoz, už je čas!“ 106
4. **Nejdokonalejší Ideál — Neposkvrněná Panna a nejčistší matka Maria.** — 1. Oranžovník. — 2. Pohanské studentky a ty. — 3. Květiny a Panna Maria 108

VII. ČÍM ODPOVÍŠ NA LÁSKU SVÉHO NEJLEPŠÍHO PŘÍTELE A SVÉ NEJLEPŠÍ MATKY?

1. **Miluješ mne?** — 1. Ježíš Kristus a apoštol Petr. — 2. Ježíš Kristus a ty 112
2. **Přiváděj jiné k lásce Ježíšově.** — 1. Je tvou povinností býti apoštolkou. — 2. Práce nejpotřebnější. — 3. Proč je to práce nejpotřebnější. — 4. Příklad Viktorie Kappové 113
3. **Přiváděj jiné ke Kristu a do jeho církve!** — 1. Buď jiným světlem dobrého příkladu a nikdy bludičkou hříchu! — 2. [Obrácením tichým příkladem dívčí zbožnosti. — 3. Malý apoštol a ty. — 4. Eucharistické křížové misijní tažení. — 5. Příklad belgických dětí. — 6. Dva mají hlad. — 7. Plameny ohně roznítily plameny lásky k Ježíši 116
4. **Pomáhej a záchraň všude, kde můžeš!** — 1. „Kdybyste věděly, jaký poklad je mše svatá!“ — 2. Přiváděj jiné k pramenům síly a posvěcení — k svátostem! — 3. Přiváděj i jiné na duchovní cvičení — exercicie! — 4. Přiváděj i jiné ke Královně máje! — 5. Kde jste, české Klaudie? — 6. Buď apoštolem křesťanské milosrdné lásky — charity! — 7. „Ještě pět minut!“ 123

Nihil obstat. Censor ex officio Dr. Rudolf Col.

***Imprimatur.* Nr. 8659.**

Olomucii, die 13. Mai 1946.

**Dr. Udalricus Karlík,
vicarius generalis.**

<i>Autor</i>	<i>Dr. František Tomášek</i>
<i>Název díla</i>	<i>K šťastnému životu</i>
<i>Vydáno pro</i>	<i>Matici Cyrilometodějskou v Olomouci</i>
<i>Vyšlo</i>	<i>1948</i>
<i>Nákladem</i>	<i>Matice Cyrilometodějské v Olomouci</i>
<i>Tiskem</i>	<i>knihtiskárny „Snaha“ v Hranicích</i>
<i>Písmo</i>	<i>Romana</i>
<i>Vydání</i>	<i>první</i>
<i>Náklad</i>	<i>4000 výtisků</i>
<i>Místo vydání</i>	<i>Olomouc</i>
<i>Cena</i>	<i>Kčs 30.—</i>

*slovy písně k Božskému Srdci
Páně: „I já chci pro tě pra-
covat, jen tobě dát své srdce
celé, pro tebe žít a umírat...“
Kniha toho druhu jsme již
dávno potřebovali, neboť je
psána pro mladé lidi a řečí jim
srozumitelnou. Ačkoliv je ur-
čena především mladým, každý
může načerpat z ní všechno co
potřebuje k tomu, aby jeho život
zkrásněl a stal se opravdu
šťastným. Je proto samozřejmé,
že kniha tato bude velmi čtena
a také líbena. Kniha má 130
stran, cena 30 Kčs.*

*Upozorňujeme na další knihy
téhož autora:*

*Mladý muž se dívá do ži-
vota (Seberýchova k mravní
čistotě), 3. rozšířené vydání,
20 Kčs. – Mladá dívka se
dívá do života (Seberýchova
k mravní čistotě), připravuje
se 4. rozšířené vydání. – Kromě
toho byl vydán stručný výtah
z obou knih, upravený pro
mládež opouštějící školu „Ze
školy do života“, jedno vydání
pro hochy a druhé pro dívky,
cena 3 Kčs. – „Muž a pra-
mene života“, „Žena a prame-
ne života“. (Myšlenky o lásce, zná-
mosti, zasnoubení a manžel-
ství). – „Pedagogika“. (Úvod
do pedagogické praxe), cena
100 Kčs. – „První základ
výchovy“ (Náboženská výchova
dítěte v prvním sedmiletí), cena
5 Kčs. – Všechny tyto knihy
dodá Matica cyrilometodějská
v Olomouci, Náměstí Rudé
armády 16, aneb kterýkoliv
řádné knihkupce.*